

SLOVENE

Velja po pošti:
za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6.50
za en mesec " " 2.20

V upravnishvu:
za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1.70

Za pošljil, na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona štev. 74.

Političen list za slovenski narod

Upravišstvo je v Kopitarjevih ulicah štev. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upraviškega telefona štev. 188.

Inserati:

Enostop. petlirvsta (72 mm):
za enkrat . . . . . 13 h
za dvakrat . . . . . 11 "
za trikrat . . . . . 9 "
za več ko trikrat . . . 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izvemšči nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Brez zob.

Radi bi že zaprli knjigo boja za splošno in enako vol. pravico. Ne smemo pa prezreti, da je tega boja minul še samo prvi del. Glavne bitke še pridejo. Zato nam ne more biti vse eno, kako se v javnosti laže o tistih, kateri bodo morali v najusodnejših trenutkih kot naši zastopniki v zbornici izvrševati svojo demokratsko in narodno dolžnost. Zdaj se gre izvesti, kar se je pričelo, zraven pa tudi popraviti Korošcem storjeno krivico.

Treba je bolj kot kedaj našim poslancem trdne zavesti, da je ljudstvo za njimi in da zato gredo lahko preko podlih napadov k svojemu dnevnemu redu.

Odkar smo dokazali kako nesrečen in škodljiv je bil slovenskim pravicam predlog dr. Tavčarja radi reasumiranja Koroške v vol. odseku, ta dični poslanec ljubljanskega mesta kar divja — tem bolj sedaj, ko je Slovanska zveza edino pravi in naravni sklep, da glasuje proti takemu reasumiranju, ki ne pomeni drugega, nego izdajstvo jasnih pravic slovenskega naroda do dveh mandatov na Koroškem. »Sl. Narod« se je vsled tega razkoračil in — ker mu je kakor po navadi, zmanjkalo argumentov — kar meče okoli sebe s psovskami kakor izdajalec, slepar itd. Človek bi mislil, da ves čas sam sebi piše! A pri natančnem pregledovanju članka se vidi, da »Narod« očita Slovanski zvezi izdajstvo in sleparstvo, osobito seveda dr. Šusteršiču.

Izdajstvo in sleparstvo obstoji po njegovem mnenju v tem, da je »Slovanska zveza« pravilno ocenila dr. Tavčarjev reasum. predlog in ga odklonila, ker je za nič in doseže baš nasprotno onega, kar žele vsi resnično narodni Slovenci: da se Korošcem vrne pravica!

Sicer pa vprašamo, kedo je dr. Tavčarju sploh dal pravico, zastopati Korošce? Koroški voditelji so se, kakor čujemo iz najzanesljivejšega vira, še nedavno zopet obrnili baš do »izdajalcev« in »sleparjev« v Slov. zvezi za varstvo svojih interesov, ne pa do dr. Tavčarja. Nečuvvena predrznost od dr. Tavčarja je torej bila, da je brez vsacega mandata, na lastno pest, in zgolj iz strankarskih nagibov, začel navidezno akcijo, ki ni drugega, nego udarec s pestjo v obraz slovenskemu narodu na Koroškem. Nesramnost je tem večja, ko tega moža ni bilo nikjer videti, ko se je vršil

na Dunaju boj za vol. mandate. Sedel je doma in užival diete! To je bilo njegovo delo. In možu njegove stranke, ki je bil član vol. odbora, ko so se še razpravljala vol. okrožja, se je moral od strani predsedništva zbornice uradoma vzeti zborniški mandat, ker ta politični lenuh ni bil z nobenim sredstvom pripraviti do tega, da bi spolnjeval svoje dolžnosti kot član odseka! In taki ljudje se drznejo delavne in vestne poslance zmerjati in psovati!

Slovanska zveza je po resnem, temeljitim in vsestranskem posvetovanju storila svoj sklep z dveretijsko večino. Ali so to sami »izdajalci« in »sleparji«? Može, Slovenci in Hrvati, ki so vsi osiveli v parlamentarnem delu in v boju za pravice svojega naroda! Blato psovke take vrste »politikov«, kakor dr. Tavčar in njegova družba, ne doseže zaslužnih, izkušenih in vestnih poslancev, ki se lahko po predčerašnjem dnevu resnično vesele svoje politike. Kdor se še ustavlja v Avstriji demokratiški izpremembi vol. pravice, je najhujši nazadnjak, ki ga brez usmiljenja požro časa valovi.

Sicer pa naj dr. Tavčarjevi zagovorniki, oziroma njegovi pišeči pri »Narodu« le pridno naprej psujejo — saj to je edino orožje, ki ga še imajo; podobni so hudobni stari babi, ki nima več zob, ampak le še — jezik!

Za Stadlerjem Kadič.

Baklja v bosanske razmere.

Bogata obitelj age Kadiča iz Bosne v Foči je imela istotam bogato posestvo in se je bavila s trgovino. Stari Kadič je poročil hčer nekega bega. Imela sta več otrok, a najstarejši, ki nas tu zanima, je bil Vekoslav. Rodil se je v Sarajevu, kamor se je bila preselila Kadičeva obitelj vsled trgovine. A tekom časa se je vrnila zopet v Fočo, kjer je pohajal Vekoslav turško šolo (mekteb). Bosanska vlada je odprla v tem javne ljudske šole in ukazala, da jih vsak otrok pohaja. Vekoslav je te šole zelo rad obiskoval, a oče je bil s tem nezadovoljen, češ, da mu bodo sina spravili ob vero. Zato je prosil vlado, da bi mu dovolila izselitev v Turčijo. Po preteku šestih mesecev je prišlo dovoljenje. Vekoslav pravi, da je hotel v tem času očetu kaj pripovedovati iz čitanke, a oče ga je vselej zavrnil, češ, da bi se mu lahko omajala tako vera. Od izselitve so odvrčali Kadiča starši in vsi prijatelji, a Kadič jih ni slušal in je odpotoval v Plevlje z vso družino. Seboj je odnesel okrog osem tisoč gotovega denarja. Posestvo je dal med tem v najem. Vekoslav

je bil takrat star osem let in je moral v Plevlju obiskavati turško šolo. Tamošnji učitelj ga je vedno pretepal, a doma je delal z njim isto sluga, kateremu ga je oče izročil. Kadiču je šlo vse navskriž, žena je bolehal, premoženje propadlo in prošil je zopet vlado, naj mu dovoli vrnitev v Fočo. To je dobil in se vrnil, a po štirih letih mu umrje nato soproga. Osmi dan po smrti prve žene je poročil Kadič siromašnega dekleta, a otroci prejšnje žene — troje jih je bilo — so postali tako velike sirote, izročeni na milost in nemilost mladi ženi. Po materi so imeli 12.000 kron premoženja, ki ga je seveda nedoraslim oskrboval oče. Kadič je bil prej zelo veren mohamedan, a v drugem zakonu je ohladil. Mlada žena je privedla seboj brata in sestro, ki sta pričela gospodariti. Mačeha je mučila otroke z lakoto. To je Kadiča nekoč raztogotilo in jo je pretepel. Vekoslav je takrat pobegnil in se okrog klatil 15 dni. Oče je izjavil, da ga bo ubil in ga je iskal okrog z nožem. Vrnil se je k njemu v spremstvu treh mož, ki so ga pred besnim očetom branili. Sam pripoveduje o sebi nadalje sledeče: »Ker mi ni bilo mogoče ostati doma, sem odšel v Sarajevo in ostal tam tri leta v trgovski šoli. V tem času sem obiskal razstave v Pešti, na Dunaju in Parizu. Navduševal sem se za svobodo in se kot prostovoljec udeležil leta 1897 turško-grške vojske in bil za svoje junaštvo od sultana odlikovan s svetinjo. Prepotoval sem Makedonijo, Tracijo, Malo Azijo (Anadolijo), Bolgarijo, Srbijo, Rumunijo, Nemčijo in Francijo in velik del Amerike. S tem sem se nekoliko izobrazil in se naučil več jezikov. Nato sem bil šest mesecev v veliki tiskarni v Mostaru. Od tam sem šel v Zagreb iskat službe v kaki trgovini. V Mariji Bistrici me je štiti kot pravi oče dr. Jurij Žerjavič in istotako v Zlatari. Iz Zagreba sem odšel v Pulj, dobil mesto v skladišču podjetnika Jakoba Ludvika Müntza in tam sem se navdušil za katoliško vero. V tem oziru me je poučeval tri mesece duhovnik Zaneta. Od tod sem šel v Poreč in od tu v Trst v kemični laboratorij, kjer sem se učil. V Trstu sem ostal šest mesecev in se predstavljal škofu Naglu, ki me je zelo ljubezljivo sprejel. Župnika v Barkovljah in dr. Ivan Kavalič sta me podučevala tri mesece v krščanskem nauku. Kr. ščen sem bil v Barkovljah 1903. Štiri mesece potem sem prejel pismo iz Sarajeva, da se mi seli oče zopet v Turčijo. Odločil sem se potovati v Bosno, kjer sem upal dobiti vsaj del materinega imetka. V Sarajevu sem zvedel, da me hoče oče izdediniti. Najdem majhno službo, a zdaj me prično preganjati Turki, ker sem postal katoličan. Prenašati sem moral razne psovke in grožnje, in da bi me ne ubili, sem bežal v Travnik. Tu sem dobil službo pri sodišču. Tudi tu nisem imel miru pred Turki in moral sem bežati. Dospel sem v Livno in dobil službo, a vsi imenitnejši Turki so hodili k županu, češ, da me mora iz Livna od-

sloviti. Vsi so mi pretili s smrtjo, in župan je rekel, da naj bežim. A jaz sem ostal — branili so me kristjani — in čakal na službo. Mesec potem so me počakali Turki v neki mračni ulici in me napadli z nožem. A ranjen nisem bil smrtno, dasi je manjkalo zelo malo. Iskal sem službo v Livnu. Turki so me gledali v Livnu vedno postrani. Službeni in nabobraženi človek kadija Sehić Firdudž Mula-bić me je gledal sovražno, kjer me je srečal. Turki so mi pretili, najemali ničvredneže, da me čakajo in bijejo, in rekli sploh, da kdor ubije mene, pride v nebesa. Vsi so nagovarjali k temu, da se me ubije. Kjer sem stanoval, so razbijali okna, in nekega večera bi me bili ubili v stanovanju, da me ni odvedel s seboj moj dobri prijatelj Stojko Kačunić.

Po priporočilu gvardiana livenskega sem pribežal v Dalmacijo v frančiškanski samostan Sinj, kjer je skrbel zame zlasti gvardijan o. Miho Kotavaš.

A Kadič ni iskal miloščine, marveč je hotel s svojim delom si služiti kruha. Trudil se je in se še trudi na vse mogoče načine, da bi dosegel svojo dedščino po materi. Toda turško šeriatno sodišče, ki ima take zadeve v rokah, na vse njegove vloge in pritožbe niti odgovorilo ni. Bosanska vlada pa tudi ničesar ni storila za njegovo varstvo iz strahu pred mohamedanci. V domovini bi rad službe, toda ne da mu je nihče. Vlada se izgovarja, da ne more, dasi je dovolj krajev, kateri ni mohamedancev. Mož, ki je šel za svojim prepričanjem, nima kruha, brezpraven je in vladni organi v Bosni so ga takorekoč pognali iz domovine. Svoje dedščine ne dobi, službe tudi ne in vse zato, ker se je dal krstiti. Od vseh strani ima najodličnejša izpričevala, ki hvalijo njegovo sposobnost in njegov čisti značaj. A kaj mu vse to pomaga. Vržen na cesto . . . En sad, toda tak, ki govori jasnejše kot cela knjižnica dokazov o zmotah in grehih bosanske vlade. Stadler, — Kadič izražata obsodbo v očeh vseh krščanskih narodov, v očeh vsega omikaneega sveta.

Goluchowski je padel. Njegova nespretnost na Balkanu je tudi temu vzrok. On ni bil mož za to, da bi bil uveljavil odkrita pravična načela v svoji balkanski politiki; zato je pa mogoče, da se dogajajo v Bosni taki slučajji. Slučaja Stadler-Kadič ne izgineta z dnevnega reda, dokler ne postanejo taki slučajji nemogoči. Odgovornost za to nosi skupna vlada, pa tudi ljudski zastopniki, katerim je sama odgovorna.

Tedenski pregled.

Izprememba v ministrstvu. Odstopil je skupni minister grof Goluchowski in sicer na ljubo Mažarom ki so s tem dobili zopet novo koncesijo. Goluchowski je vodil 11 let avstrijsko vnano politiko, a mažarskim veljakom že

LISTEK.

Pismo iz Poljske.

Veliki in važni poljski tednik »Kraj«, ki izhaja v Peterburgu, je prinesel v svoji najnovejši številki z dne 12. oktobra članek pod naslovom »Zwót Słowianszczyzny« (»Sprememba v Slovanstvu«), ki se peča z brošuro »Der Panslavismus«, izšlo nedavno v Celju. Po dolgih blodnjah, piše on, se vrača ideja slovanska k čistemu viru, iz katerega je izšla. Med tem, ko je vse druge Slovane hipnotizovala zunanja sila Rusije, da so opustili prvotno čisto idejo slovansko in postali Moskalo-fili, so edini zatirani Poljaki to idejo gojili in niso obupali nad prihodnostjo svojo in slovanstva. Sedaj se gubi hipnoza, ki je objemala Slovane in praktična ideja slovanska, oprta na realni podlagi, vstaja spet na dan. Potem poroča »Kraj« o navedeni brošuri v istem duhu kot »Sviat slovijanski« in konča: »Ideja slovanska, meglena in nedoločna pri njenih prvih oznanjevalcih, spačena do izrodka od zatira-jočega panslavizma, od raznih »Blagotvoritelih družtev« in od oboževalcev brutalnih sil se budi k novemu življenju, pod zastavo svobode in pravice. Naj ostane taka in živi.«

V Varšavi je izdala vlada neko novo naredbo: Generalni gubernator Skalon s svojimi modrijani je prišel do prepričanja, da so dotični krogi s kredo na tlaku nepraktični in je preklical to naredbo, zato je prišel pa na drugo, bolj uspešno misel. Zapovedal je namreč, da morajo odslej vojaki (v Varšavi opravljajo namreč vojaki policijsko službo) stati na ulici vedno tako, da tišče hrbte k zidu. Zdaj si pa mislite ta prekrasni prizor: V Varšavi opravljajo 9000 vojakov policijsko službo v treh oddelkih, vsak po 3000 mož. Torej stoji vedno 3000 oboroženih mož po ulicah in tišči svoje zadnje strani v zid na vogalih ulic, kakor da bi bili priplepeni. Vidi se, da je gospod Skalon študiral matematiko, ker je natančno izračunal, da bo na ta način vsak policist ravno za 50 odstotkov bolj na varnem. Vprašanje je pa, če je pomislil, kako bo tak človek opravljati policijsko službo, če ne sme odtrgati svoje zadnje plati od zidu?

Roparski napadi se ponavljajo in postajajo vedno bolj predrzni v kljub vsem sredstvom, katera si izmisli grof Skalon. Taki napada so že tako pogosti in tako podobni drug drugemu, ki jih časniki že nič več ne opisujejo ampak samo naštevajo: »Tu so ubili tega in ukradli toliko, tam so ubili onega in ukradli toliko . . .«, tako gre dalje cel odstavek po časnikih. Toda nekateri napadi so vendar tako

zanimivi, da jih je vredno omeniti. Minulega torka so priredili varšavski roparji celo ekspedicijo. Okrog 30 mladih mož je najelo ob 8. zvečer 4 voznike in se peljalo do nekega lesa poleg vasi Mlocej za Varšavo. Tu so izstopili, odposlali voznike nazaj, sami pa zasedli cesto in z orožjem v roki oropali vsakega, kdor je prišel mimo. Ko se je vest o tem raznesla in je prišla iz Varšave policija, bila sta samo še dva roparja na mestu, ki sta jo pa tudi odkurila, ne da bi jima policija delala kakšne neprijetnosti.

Od tu so šli roparji dalje in so napadli po 9. uri zvečer v Dabrovi graščino g. Lucijana Czerginskega iz Varšave. Malo popred je vzel gospod Czerginski puško in revolver in šel s sinčkom obiskat sosedo. Doma so ostali samo štirje služabniki, namreč: vrtnar, lakaj, služkinja, kuharica in slučajno sta bila navzoča še dva kroveca Juda. Roparji so jih vse povezali in nato so začeli strašno trpinčiti vrtnarja in kuharico, da bi jim povedala, kje ima Czerginski skrit denar in orožje.

Prestrašeni služabniki jim niso vedeli povedati in banditi so kuharico strašno pretepli s palicami in ustrelili, vrtnarja pa niso samo pretepli ampak tudi ranili s sekiro. Ko so pretepli služabnike in oba Juda v kuhinji in jim pobrali ure in kar je kdo imel pri sebi, začeli so gospodovati v obširni dabrovski graščini

in pobrali vse, kar je bilo količkaj vredno, celo postelje. Omare, katerih niso mogli odpreti, dalje vrata in okna so razbili s sekirami. Med roparji je bilo nekaj dobro oblečenih ljudi, drugi so pa pometali v graščini svoje obleke proč in se na novo oblekli v obleke g. Czerginskega.

Okoli polnoči so zapustili roparji, izmed katerih sta dva govorila po rusko, drugi pa po poljsko, graščino in služabnike v strašnem stanju in mirno odšli. Vrtnar, ki je imel pri sebi nož, se je prvi oprostil in potem odvezal še druge. Zalarmirali so celo vas in okolico in poklicali hi kuharici in k potolčenim služabnikom skušenega kirurga dr. Vladislava Kociatkievica iz Varšave, ki je bil ravno pri neki bolnici v bližnji vasi Lomjankih, ki je izkazal ranjeni kuharici prvo pomoč in potem so jo prepeljali v bolnišnico Deteta Jezusa. Tu so ji potegnili kroglo iz rane, ki je bila vstreljena iz revolverja Bulldog. Škode so naredili roparji nad 1000 rubljev = 1260 gld.

Podoben napad so izvrili na graščini Helenov loružinski guberniji. Ker so se jim domačini vstavljali in branili, zvezali so lastnika graščine g. Volfschua in njegovo gospo in vse služabnike, mater njegovo so pa umorili. Nato so ropali nekaj ur, vzeli 100 rubljev gotovine in vse dragocenosti, kar so jih našli, zapregli par konj v graščakov voz in se odpeljali, ne

zdavna ni bil všeč, ker hočejo imeti na njegovem mestu moža, ki bi jim služil. Posebnega presenečenja odstop tega ministra ni povzročil; vloženih je pač bilo v državni zbornici nekaj interpelacij radi tega, ker so Mažari zadaj. Za naslednika Goluchowskemu je poklican avstrijski poslanik v Peterburgu baron Aerenthal, ki je baše simpatičen tudi Mažarom, ker je njegova žena rojena Szecheny. — Demisijoniral je vojni minister Pietreich ker Mažari niso hoteli privoliti, da se zvišajo znatno postavke za vojaške potrebe; za naslednika je imenovan domobranski minister Schönaich.

Protialkoholno zborovanje. V Mirnu na Goriškem je zboroval v nedeljo ondolti abstinenčni krožek, ki je obhajal obenem obletnico obstanka. Iz Ljubljane sta bila navzoča dr. Krek in tajnik društva »Abstinent« g. Podlesnik. Dr. Krek je pri dopoldanskem sestanku izražal željo, naj bi Miren postal središče abstinenčnega gibanja na Goriškem; poučil je navzoče o načinu agitacije za abstinenco. G. Podlesnik je podal več nasvetov, ki naj bi služili v borbi proti tistim, ki še sedaj ne morejo pojmiti abstinence, oziroma ki ne marajo spoznati, kolikega pomena je, če se abstinenti postavijo v boj proti zlu, ki uničuje naše ljudstvo fizično, moralno in gospodarsko.

Ista dva govornika sta nastopila tudi pri popoldanskem zborovanju, ki je bilo zelo živahno. Prav dobro je obdelal gospod Vuk predmet: Alkohol in delavstvo. Ovrigel je star pregovor, ki pravi: »Pijanec se spreobrne, ko se v jamo zvrne«, s tem, da je dodal: Spreobrne se, kadar se zvrne v naročje abstinence«. Velezanimivo je bilo predavanje g. dr. Krika o predmetu »Alkohol in delo za narod«. Trdil je žal bridko resnico, da se naše izobraženstvo potaplja v krokarijah ter ni sposobno za resno delo.

Dunaj. Cesar je dne 24. t. m. sprejel vse ministre zapored, ter jim je odločno priporočal naj skrbje, da vol. reforma na vsak način prodre ne le v odseku, ampak tudi v zbornici.

Železniški odsek je po dolgih obravnavah odobril vladni načrt glede podržavljenja Severne železnice. — V odseku za vol. reformo se je dr. Šusteršič izrekel proti dvotretjinski večini; priporočal je naj se omogoči kompromis, v katerem ne bo zmagovalcev ne premaganih. — Radi šentjanske železnice je bil posvet v železniškem ministerstvu; navzoči so bili poslanci Šuklje, Povše, dr. Šusteršič in baron Švegel. Železniški minister je izjavil, da hoče zgradbo pospeševati.

Dr. Lueger je praznoval v sredo svojo 62 letnico kot rekonvalescent; zdravnik mu ne dovoljuje, da bi se lotil dela, temveč bo moral iti za mesec dni na Sicilijo. — Državni zbor je obravnaval nujni predlog o uravnavi plač poštinih uradnikov; vprašanje se je izročilo proračunskemu odseku.

Vol. reforma v odseku sprejeta. Dne 25. oktobra je za Avstrijo pomenljiv dan, kajti odsek za vol. reformo je sprejel vse še preostale paragrafe. Poslanec Gessmann je namreč predlagal, da se nekateri paragrafi, med njimi tudi § 42, smejo izpremeniti le, ako je v zbornici navzočih najmanj 343 poslancev. Predlog je obveljal z 32 proti 12 glasovom. Proti je glasoval tudi dr. Tavčar. Poljaki so se udali le pod pogojem, da se kmetiška vol. okrožja v Galiciji smejo izpremeniti, ako je v zbornici navzočih polovico poslancev iz Galicije. — Glasovanje v odseku dokazuje, da je dovolj močna večina, ki hoče reformo izvršiti. Vol. reforma je tedaj gotova stvar. V zbornici se začne drugo branje načrta baje 5. novembra ter ne bo rešen pred 24. novembrom.

Srbski carinski spor z Avstrijo se bo nadaljeval. Srbi so namreč dobili pogum vsled nepričakovanega uspeha pri izvozu srbskih izdelkov in pridelkov v inozemstvo. Srbska skupščina je dala vladi zaupnico.

Rusija. V morje so spustili največjo rusko vojno ladjo »Andrej Prvozvany«. — Umirovljeni general Steselj ne dobi pokojnine, tudi

ne sme nositi vojaške uniforme. — Roparska družba je napadla postajo v Udinsku; vojniki so 6 roparjev ustrelili. V Tiflisu se je pojavilo deset roparjev, ki so na pošti odnesli 29.000 rubljev. — Pri Karsu je 10 roparjev napadlo poštni voz in vplenilo 24.000 rubljev.

Posvetovanje o konjerejskih zadevah bodo imeli dne 31. oktobra ob devetih v Št. Jerneju. Navzoči bodo zastopniki kmetijskega in domobranskega ministrstva ter kranjske kmetijske družbe. — Vinsko razstavo priredi c. kr. kmetijska družba dne 17., 18. in 19. nov. v veliki dvorani »Mestnega doma« v Ljubljani. — Vinogradniki naj pošljejo vinske pokuške na naslov kmetijske družbe najkasneje do 10. novembra v sodčih od 50 do 60 litrov.

Raznoterosti.

Ministrski predsednik na Francoskem je postal Clemenceau, prijatelj židov; po stanu je zdravnik. — V Rátečah so 21. oktobra blagoslovili 46 na novo zgrajenih hiš. Hudo prizadeti pogorelci imajo sedaj svoje domače. — Ljubljanski župan je odklonil srbski red sv. Save; nekateri pravijo, da mu ni všeč, ker je na križu škofova podoba. — »Glasbena Matica« je imela izredni občni zbor, ki je pritril, da se zavod poteguje tožbenim potom za ugotovitev tiritatve iz konkurzne mase bivšega blaginika P. Lozarja, ki je zavodov. denar porabil zase in za trgovino. — V Postojni se širi legar; več oseb je že umrlo. — Češka-katoliška stranka na Moravskem je za prihodnje deželnozbornske volitve postavila v splošni kuriji 11, v kmetiški 24 kandidatov. — Na Angleškem so sklicali silno veliko shodov, da protestirajo zoper odpravo verouka iz šol. V protestih so se zjedini katoličani in verni protestantje. — Milanska razstava se zaključila 4. novembra. — V Vladivostoku je zadel 20. oktobra ruski parnik Varjagin ob torpedo ter se je takoj potopil. Življenje je izgubilo 200 potnikov. — Na španskega kralja so zopet nameravali atentat, ki se je ponesrečil. — Na Kočevskem so lovci ustrelili 91 kg. težko medvedko; dva druga kosmatina sta jo pa popihala. — Ljubljanska cestna železnica je imela letni 115.909 kron dohodkov, stroškov pa za 193 K manj. — Veliko klavnico bo ustanovila neka družba v Reki; z mesom bo preskrbovala tudi sosedna mesta. — V Budimpešti je začelo štrajkati prošli četrtek tisoč uslužbencev cestne železnice. — Ravnatelj Fran Gerbič praznuje letos 20letnico, odkar deluje pri »Glasbeni Matici« v Ljubljani. — Svetinjo za 40letno službovanje je dobil cerkvenik otoške cerkve na Bledu; od škofijstva pa je dobil naslov častnega ključarja. — Sorško zadevo so sedaj, ko se je vršil ogled, izročili škofjeloškemu sodnemu adjunktju g. Dev-u. — Prijeli so sleparja »kopniškega stotnika«, ki je pri Berlinu v stotniški uniformi opeharil vojaštvo in župana. Navihaneč je 58letni čevljar Viljem Voigt, ki je po ječah že predsedel skupno 27 let. — Na bojišču rusko-japonske vojske je umrlo 2500 častnikov in 110.000 vojakov.

Godovi prihodnjega tedna:

Nedelja 28. oktobra: Simon in Juda, Fide-lj; ponedeljek 29.: Hijacint, Narcis; torek 30.: Klavdij, Marcel; sredo 31.: Volbenk, Lucila; četrtek 1. nov.: God vseh svetnikov; petek 2.: Spomin vseh vernih duš; Just; sobota 3.: Ida, Hubert, Viktorin.

Pritisk krone. — Čegava je zmagala?

Dunaj, 26. okt. 1906.

V sredo je cesar pozval k sebi parlamentarne ministre in jim izrazil svojo željo; naj vplivajo na svoje poslanske tovariše, da volilna preosnova čim preje postane zakon. Krona torej ni pritiskala na svoje svetovalece, **kako**

naj se izvrši kompromis, ampak samo da se izvrši. Z **ustavnega stališča** to dejstvo ne more vzbuja niti najmanjšega pomisleka. Obžalovati moramo le dolgotrajno politično stagnacijo, ki je provzročila popolno nedelavnost, sterilnost državnega zbora. S kratkimi presledki je državni zbor skoraj deset let le životaril in propadal v znamenju obstrukcije. Z ozirom na dogodke v Rusiji in nevarna znamenja v Avstriji in posebno z ozirom na svarilne pojave na Ogrskem, je bila volilna preosnova nujna ljudska in državna potreba. In da krona pospeši in omogoči volilno preosnovo, ne v svojo, ampak v ljudsko in državno korist, je imenovala nekaj poslancev za ministre. In če ti ministri posredujejo na levi in desni mej svojimi poslanskimi tovariši, naj se vedno ne prepirajo o vprašanjih, ki so v primeri s splošnimi koristmi in uspehi le malenkostna, more to spraviti iz ravnotežja le ljudi, ki svoje glavno trdijo, da je dvakrat dve = pet. Krona je uporabila le svojo pravico in dotični ministri so storili le svojo dolžnost. In to je vedno pravilneje, nego da birokratska vlada po »streberjih« dela intrige mej strankami in v strankah.

Posledica je bila kompromisni predlog, ki ga je včeraj predložil posl. Gessmann. Ta zahteva, da mora biti navzočih 343 poslancev, ako hočejo izpremeniti volilne okraje. Razlika mej Löckerjevem in Gessmannovim predlogom je na videz neznatna, a načelno jako važna. Po Löckerjevem predlogu znaša dvotretjinska večina 344, ako so navzoči vsi poslanci. Gessmannov predlog pa ne omenja dvotretjinske večine, ampak zahteva navzočnost 343 poslancev. In s tem, da ni določena dvotretjinska večina, ki so jo zahtevali Nemci, izgubi predlog svojo strupeno ost. **V tem vprašanju torej niso zmagali ne Nemci, ne Čehi z Jugoslovani, pač pa Poljaki**, ki so si priborili posebno varstvo svojih volilnih okrajev v vzhodni Galiciji. Dostavek Gessmannovega predloga namreč določa, da se morejo volilni okraji v Galiciji le tedaj izpremeniti, ako je mej 343 poslanci najmanj tudi polovica galitskih poslancev. Galicija dobi 108 poslancev, 80 poljskih, 28 rusinskih. Ako torej zapusti zbornico 55 Poljakov, je vsaka izprememba volilnih okrajev v Galiciji nemogoča. Poljaki torej ne potrebujejo nobene nemške podpore, ako hočejo zabraniti izpremembo volilnih okrajev v Galiciji. S tem pa dobe proste roke za izpremembe drugod, kar za Slované ni brez pomena.

Ker je včeraj v zadnjem trenutku baron Malfatti umaknil svoj predlog, bila sta v razpravi le Löckerjev in Gessmannov. Ko je obveljal ta, o drugem ni bilo treba glasovati. **Volilna preosnova je torej zagotovljena**, akoravno jo bodo poskušali preprečiti z obstrukcijo Vsenemci in češki radikalci.

Srbija in Goluchowski.

Belgrad, 24. oktobra.

Kakor hitro se je raznesel glas po Belgradu, da je Goluchowski demisijoniral in je ta vest bila uradno potrjena, so vsi listi v uvodnih člankih na široko komentirali njegov odstop. V Srbiji so vsi smatrali Goluchowskega po pravici zlega duha, ki je vedno in povsod intrigiral proti interesom balkanskih narodov ter bil glavna ovira sporazumljenju med Avstrijo in Srbijo glede nove trgovinske pogodbe.

Glasilo srbskih trgovcev, »Trgovinski Glasnik«, piše med drugim sledeče: »Nikdo v Srbiji ne bo žaloval za Goluchowskim, ker je vsakdo uverjen, da nam je on kakor vedno posebnost pa pri urejevanju trgovinskih odnosov med Avstrijo in Srbijo delal težave in zaradi tega smatramo njegov odstop za zadoščenje, ki so ga slučajno enkrat tudi nam privoščili.« — »Beogradske Novine« pišejo: »Glas o padcu Goluchowskega se radostno

razširja po Srbiji in povsod tam, kjer živi srbski živeli, ker je bila politika Goluchowskega naperjena proti interesom Srbije in srbskega plemena v neosvojenih pokrajinah. Sedaj se bodo oddahnili Srbi v Srbiji, Bosni, Hercegovini, stari Srbiji in Makedoniji in se nadjajo, da se bo izvršil preobrat v avstrijski zunanji politiki, ki bo morda odslej pravičnejša proti življenjskim interesom našega naroda, kjerkoli ga kaj biva.« — Novi Pokret: »Goluchowski je odšel ter se ne vrne več. Le še enkrat se ga spomni svet, in to tedaj, kadar bo fizično preminul. Bog naj mu oprost.« — »Narod« domneva, da »bo Goluchowskemu sledil bolj večji in državniško bolj izobraženi diplomat, ki bo z večjo spretnostjo nadaljeval delo, katero je grof Goluchowski pred svetom in pred avstro-ogrsko javnostjo kompromitiral s svojo nespretnostjo.« — »Srbska Zastava«, glasilo nacionalne stranke, piše: »Karijera poljskega šlahiča Agenora je končana. Dunaj je privrkal kapituliral pred Pešto in to v vprašanju, ki se je tikalo človeka, ki je bil pri dvoru v milosti.« — »Mali Zurnal« izjavlja: »Ni ga poštenega Srba, ki bi se ne veselil, ko je čul glas, da je Goluchowski padel. On se je blamiral tudi z drugimi zahtevami, ker Srbije ni mogel ponižati. Avstrija je preveč trhla, da bi mogla uničiti svežo in življenja polno zemljo, čeprav je ta zemlja mala. Grofu Goluchowskemu pa srečno pot!« Glasilo napredne omladine, »Pravda«, piše: »Ker smo Srbi, se iskreno radujemo, ker je padel grof, kajti nismo pričakovali, da bomo v borbi z Avstrijo na strani zmagalcev. Do sedaj je v Srbiji vedno hotela težka usoda, da je Avstrija vrgla njene vlade. Sedaj pa je Srbija doživela trenutek, ko je srbska vlada v boju z avstrijskim ministrom preživela avstrijskega ministra. Kot naprednjaki pa imamo še posebne razloge, da se radujemo nad padcem poljskega šlahiča, ki se je postavil v službo hermafrodiške države, da uniči Slované, mesto da bi se boril za svobodo svojega naroda in neodvisnost svoje nesrečne domovine.« — »Politika« izvaja sledeče: »Goluchowski je nasproti nam hotel igrati vlogo velikega gospoda, da z uspehi, priborjenimi na naš račun, okrepi svoje stališče. To se mu ni posrečilo, mesto uspehov je imel zgolj neuspehe in ni uničil Srbije... V zapadni Evropi gotovo smatrajo položaj tako kot mi. Tam vedo, da je on bil proti nam nasilen in njegov padec bodo smatrali za zmago Srbije. Toliko boljše: mnogo srbskih ministrstev je že padlo zaradi Avstrije, naj bo enkrat tudi narobe.«

V tem smislu pišejo vsi ostali listi, toda neben list ne pričakuje od padca Goluchowskega dosti prida za Srbijo. Avstrijska politika, pravijo, da se niti za las ne bo izpremenila, kar se tiče Srbije. Goluchowski je bil vsaj zelo neroden, njegov naslednik pa bo gotovo spreten diplomat in zato še nevarnejši za Srbijo. Nekateri listi celo povdarjajo, da je Goluchowski s svojim neprestanim šikaniranjem dosegel, da je bila Srbija primorana poiskati za svoj izvoz novih tržišč in se tako osvobodila avstrijske kuratele. Tako javnost. Toda dobro informirani srbski krogi zatrjujejo, da je mnogo upanja, da se sedaj izpremeni smer avstrijske zunanje politike in da bo prišlo v vseh prepornih vprašanjih glede trgovinske pogodbe med Srbijo in Avstrijo kmalu do popolnega sporazumljenja.

NOVOIMENOVANI VOJNI MINISTER.

Feldcajmjoister Schönaich je rojen dne 27. februarja 1844. leta na Dunaju. Njegov oče je bil dvorni svetnik. V armado je stopil kot poročnik iz vojaške akademije leta 1862. Udeležil se je bojev l. 1864 v Schleswig-Holsteinu in 1866 na Severnem Češkem. Od leta 1876 do 1878 je bil pri generalnem štabu. L. 1878 je bil pridelen generalnemu poveljstvu v Pragi kot major, in l. 1884 je bil imenovan za generalnega štabnega šefa 5. kora v Po-

da bi se kdo upal za njimi..

Podobnih slučajev se zgodi dandanes na Rusko-Poljskem veliko. Omenim le še jednega, ki je res, kakor da bi se bral v kakšnem romanu. Nedavno je napadlo okrog 30 ljudi, oboroženih z revolverji najrazličnejših sistemov graščino g. Zigmunta Minskega v Ježovicah pod Tarčinom, grajski okraj. Da bi odvrnili pozornost sosednjih vasi in vojakov, ki so nastanjeni v Tarčinu, od graščine, zažgali so roparji bližnjo vas Kotorydz, ki leži na drugi strani Tarčina. Svoj namen so vresnici dosegli, ker vsi vojaki in prebivalci so hiteli gasiti v Kotorydz.

Okrog 10. ure zvečer je spravila gospa Minska otroke spat in potem sta še pogledovala z možem v obedni časniki. Naenkrat zaslišita krik čuvaja in energično trkanje na okno. Gospa Minska je vstala, da bi pogledala, kaj se na dvorišču godi in je videla, da nekaj ljudi drži čuvaja za grlo in ga davi, potem ga vržejo na tla in obdelujejo z revolverjevimi ročniki. V tem trenutku so se vsuli strelji od vseh strani in steklo iz okenj se je pričelo vsipati na tla. Gospod Minski je hitro spoznal položaj, zgrabil je za luč na mizi, da bi se oborožil z revolverjem, kate-rega je imel v pisarni. Toda v tem trenutku mu je krogla razbila svetilnico in ob enem je druga krogla vprsanila gospo v vrat ter ji iztrgala košček mesa. Roparji so streljali skozi okno, da bi prestrašili prebivalce in jim onemogočili beg. Nato jih je udrlo dvanajst v sobe, drugi so pa zagradili vrata pristave,

kjer so spali hlapci, še drugi so zastražili hlev in čuvali na potih, ki peljejo k graščini. Dva kmeta sta slišala strele in tekla k graščinskim poslopjem, toda v temi sta zadela na roparje, ki so enega omamili z udarcem s kolom. Drugi se je pa rešil z begom in pritekkel v vas po pomoč.

Med tem so začeli po sobah ropati. Razbojniki so zvezali gospoda Minskega z vrvicami, katere so si zvili iz raztrganih brisač, a gospo Minsko so prijeli od dveh strani za roke in jej veleli, naj jim odda vse, kar ima, denar, srebrnino in dragocenosti, cesar so pa k sreči večji del že pred tednom odpeljali v Varšavo, ker so se bali napada. Ker gospa Minska ni videla druge rešitve, rekla je, da dá dobrovoljno vse, kar ima in jim je odpirala sama vse omare, predale, skrinje. Toda roparijem je bilo predolgo čakati, da bi po vrsti odprla ključavnice, radi tega so z vdarci s črevlji odpirali najdragocenejše omare in iskali denarja.

Ko so pobrali vse, so rekli, da je premalo in da mora biti denar skrit.

»Nimam več,« rekla je gospa Minska, »v takih časih nima nikdo velikih vsot doma. Če me tudi ubijete, več ne moremo dati, ker nimamo več.«

Nato so se obrnili k gospodu Minskemu, ki je ležal zvit na blazini, katero so z ironično prijaznostjo deli pod njega.

»Gospod graščak, včeraj si se vrnil iz Varšave in prinesel denar za četrtletno plačo. Kje ga imaš?«

»Nisem prinesel. Moral bi iti še-le jutri po denar.«

»Lažeš. Mi te naučimo razuma.«

In dva bandita sta mu začela streljati nad glavo in znižala revolverje vedno bolj. Ena krogla mu je prismočila lase.

Načelnik se je približal.

»Ne ubijte ga,« je zakričal, »ker mrlič nič ne pove. Saj imamo druga sredstva.«

Eden bandit je potegnil iz žepa skrhan nož in vzel z kredence posodico s soljo. Nato je odvihnil g. Minskemu rokav in rekel, da ga bo rezal na živem telesu in rane posipal s soljo, če ne pove, kje ima denar. Ko se je ravno pripravil k temu, zaslišal se je na dvorišču ropot. Bili so kmetje iz vasi, ki so zaslišali strele in zvedeli o napadu in se oborožili kakor je kdo mogel, ter prišli na pomoč. Toda načelnik roparjev je bil na to pripravljen. Z najhladnejšo krvjo je zapovedal, naj štirje razbojnik ostanejo v sobi, drugi naj pa vzamejo blazine, da se z njimi branijo pred streli, in razprše kmete.

»A, ne štedite nabojev!« — zakričal je.

Razbojniki so deloma hiteli na hodnik, deloma se postavili k oknom in začeli streljati na kmečko množico. Toča krogelj se je vsipala v temi. Kmetje niso imeli strelnega orožja, ker so jim zadnjo puško vzeli stražniki lanskega leta. Z vilami se pa ne more iti na revolverje.

Umaknili so se torej in skušali samo s kričanjem ostrušiti razbojnike. Banditi so šli

spet na svoje delo, toda videti je bilo, da se jim mudi in da jih je prisotnost kmetov jako zadela. Pustili so g. Minskega, vzeli samo dva revolverja in dve puški, potegnili gospej Minski prstane z rok, si prisvojili zlate ure in namizno srebro, vzeli celo medaljončke in korale. Zaman je gospa prosila, naj bi ji vsaj poročni prstan pustili.

»Ni mogoče,« so odvrnili. — »Saj smo se vže tako zaman potili. Kaj pa je to, teh par rubljev in tale drobiž? Tako velik gospod, pa tako malo denarja! Toda mi se vrnemo čez dva meseca. Če takrat ne bo gotovine, bo slabo z vami. Mi ropamo za stranko in stranka potrebuje denarja.«

Potem je načelnik sklical vse roparje, jih preštel po štiri in štiri in peljal iz graščine. Obrnili so se k bližnjemu gozdu in streljali neprenehoma na potu. Cela drama se je vršila do pol ene ure po polnoči, v celem času so oddali vsaj 200 strelcev, a morda še več in neprenehoma menjavali naboje. Vse šipe v graščini so potolčene, vsa vrata in hišna oprava razbita, stropi in stene porisane s krogli.

Dve uri po napadu so prišli od požara v Kotorydzu ulanci in se vkljub utrujenosti in temni noči spustili naravnost za roparji. Zjutraj so se vrnili, dobili niso nikogar. Škoda v graščini znaša do 2000 rubljev, rana gospe Minske k sreči ni bila nevarna. Od drugih oseb je težko ranjen nočni čuvaj, kateremu so pobili glavo. Zbolel je tudi eden služabnik, ki je zbežal na streho, se prehladil in dobil živčno bolezen.

žunu. Leta 1887 je bil kot polkovnik pridelen v službovanje pri nadvojvodu Albrehtu, kate-rega je posebno v njegovih zadnjih letih večkrat namestoval. Leta 1895 je bil divizionar v Inomostu ter imenovan za podmaršala. L. 1899 je bil poklican v vojno ministrstvo za sekcijskega šefa. Ko je bil čim, vitez Pitreich imenovan za vojnega ministra, je Schönaich prevzel poveljstvo 9. kora v Jožefovem. Eno leto pozneje je bil imenovan imeniteljem pešpolka št. 74. Tajni svetovalec je od leta 1902. Deželnoobrambovsko ministrstvo je prevzel od grofa Welsersheimba 12. marca 1905. L. 1878 je bil odlikovan z vojaškim zaslužnim križcem za izbornu sodelovanje pri mobilizacijskih delih ob priliki okupacije Bosne.

Štajerske novice.

Slovenski napisi v Mariboru.

(Izvirno poročilo »Slovenca« iz Maribora).
Včeraj je došlo na tiskarno sv. Cirila od magistrata naročilo, da se mora tekom 24. ur odstraniti slovenski napis na tabli, sicer ga bo odstranil magistrat. Ker tega tiskarna ne bo storila, je bržkone danes policija odvzela tablo.

Ljubljanski občinski svet — odgovori!

Š Iskren pozdrav pošilja „Sl. Narod“ novemu glasilu štajerskih mladih, „Narodnemu listu“. Po tem jih spoznate štajerski Slovenci. Kogar „Narod“ pozdravlja, mora trobiti ž njim v isti rog, kdor pa ni strogo njegovega mišljenja, jo dobi z loparjem. To se je že večkrat pokazalo. Saj je na Slovenskem vzniklo že več liberalnih in radikalnih listov, a niso našli milosti pri „Narodu“. Zakaj? Ker niso bili istega kalibra kakor „Narod“. Če torej „Narod“ pozdravlja z iskrenim zadovoljstvom „Narodni List“, mu je s tem vtisnil pečat svojega očetstva in tudi potrdil, kar smo že zdavnaj pravili mi: Nova stranka na Štajerskem je filijalka kranjske liberalne in „Narodni List“ postane vreden sin „Slovenskega Naroda“.

Š Imenovanje. Višji gozdni komisar pri c. kr. okrajnem glavarstvu v Celju, Franc Donner je imenovan gozdarskim svetnikom. Svetnik Donner je bil tisti, ki je pomagal s svojimi strokovnimi nasveti izdelati načrt za izsekavanje knezoškofijskih gozdov v Gornjem Gradu, vsled česar je svoj čas padel pri „Narodu“ v nemilost. Kakor se iz imenovanja razvidi, vsa ta nemilost ni nikomur škodovala.

Š Iz politične službe. Štajerski namestnik je imenoval narednika Karola Pongerc in računskega podčastnika Ivana Ribisel namestniškima kancelistoma v XI. čin. razredu.

Š Prvi sneg v Celju. Iz Celja se nam piše: Prvi sneg se nam je danes pokazal ob 6. uri popoldne med dežjem. Od 7. ure naletuje pa, kakor bi šlo za stavo.

Š Volitve v Petrovčah. Kakor znano, je vlada razpustila svoj čas občinski zastop v Petrovčah in postavila komisarjem prejšnjega župana Korena. Dne 23. in 24. oktobra vršile so se občinske volitve v znamenju sloge in edinosti vseh petrovčanskih občinskih volilcev. Izvoljeni so bili soglasno gospodje: v III. razredu odborniki: Matija Goršek, Franc Kuder (Levec), Anton Vizjak, Anton Koren, Jernej Razboršek in J. Jeschounig; za namestnike: Franc Mirnik, Martin Flis in Anzelm Cencelj. V II. razredu za odbornike: Andrej Vizjak, F. E. Fridrich, Ivan Holobar, Franc Lešer, Ignac Muteč, Vinko Kopriva; za namestnike: Franc Kopriva, Al. Škorjanc

Pozneje je prišla komisija v grad in obkrožila tudi vso vas. Uradniki so vprašali gospoda in gospo Minsko po imenih njunih očetov in dedov in jih zapisali v protokol, potem so popisali še imena očetov vseh vaških kmetov in odšli. S tem je bila zadeva uradno končana.

Toda vedno tudi roparji nimajo revolverjev na razpolago. Pomagati si morajo torej na kakšen drugačen način. Necega popoldne prideta v neko varšavsko trgovino dva mlada moška, zapreta za seboj vrata in pokazeta navzoči ženi lastnici in njeni sorodnici, ki je bila slučajno navzoča, dolge, bliščeče cevi revolverjev, skritih v rokavih, in zahtevata denarja. Ženske so jima dale kar ga je bilo v blagajnici, 5 rubljev in 20 kopejk. Roparja pravita drobiž, rečeta ženskama, naj molčite, če jima je življenje drago in se oddaljita.

Toda, ko sta odšla iz trgovine, ženski lista molčali, ampak se drli na vse grlo. Prišel je mož lastnik trgovine, in ko je zvedel kaj se je zgodilo, tekla za roparji. Na cesti jo ju ljudje dohiteli, prijeli in potegnili jima v rokavov dve otročji pištolici.

Vsled neprestanih nemirov, napadov, strelov itd. trpi ogromno trgovina in obrtija. Veliko tovarov so lastniki zaprli za vedno, ker so se naveličali odpirati in zapirati, kakor bi se agitatorjem zljubilo. Kdor ima kaj denarja, beži iz dežele. V galicijskih mestih se zdaj skoro nemogoče dobiti stanovanje, ker se že vse prenapolnjenega beguncev. Delavci

in Anton Brežnik. V I. razredu za odbornike: Starigrofi Salm, Franc Kuder (Petrovč) Matija Žager, Franc Turnšek, Janez Pešec in Janez Resnik; za namestnike: Jože Roter, Franc Pilihi in Franc Delakorda.

Š Jezikovne razmere na rogaški železnici. Okrajni zastop Šmarje je k zidanju rogaške lokalne železnice prispeval s 40.000 K ter takrat med drugimi tudi ta pogoj stavil, da so na tej progi vsem strankam namenjene objave in napisi tudi slovenski. Skrajša se je tej gotovo opravičeni zahtevi vsaj na stacijah šmarskega okraja docela zadostovalo. Promet te železnice zvršuje južna železnica proti jako visokemu letnemu pavšalu. Kakor pa ona na svoji glavni progi od Spielfelda do Kranjske meje slovenski jezik prezira in mrzi, ravno tako se opazuje, da se že nekaj časa sem tudi na rogaški železnici samo nemški razglasi nabijajo. Dolžnost okrajnega zastopa šmarskega je, se takim protipogodbenim nepostavnostim z vso odločnostjo upreti.

Š Mistifikacija. G. župnik Jožef De Corti ni imenovan stolnim proštom v Mariboru in si je nekdo dovolil to več kot neumestno šalo, da je razne slovenske liste speljal na led. Tak človek je — vsaj pomilovanja vreden, če drugega ne zna, kakor počenjati take neslanosti.

Š Konzum nemških uradnikov v Celju. Imel 25. t. m. občni zbor v gostilni pri Rabevškem. O poslovanju in dobičku konzuma ni drugega znano, kakor to, da nimajo svoje prodajalne, ker so vsi nemški liferantje bojkotirali. Stvar ima nezdruživa tla in iz gole trme nočejo društva razpustiti, čeprav nimajo uradniki nikake koristi od njega. — Načelnikom je bil izvoljen okrajni tajnik Kramberger.

Š Prvi sneg v Mariboru smo dobili dne 26. t. m. Snežiti je začelo okoli 4. ure popoldan, do večera so že bili vsi griči beli.

Š Dve kravi ukradeni. Posesnik Jožef Boršič iz Brezno-Gorje na Hrvaškem je ginal minulo sredo na sejem v Maribor 2 kravi. Okoli polu 5. ure jutraj je prišel do gostilne Wregg v Slivnici. Hotel je kravi nakrmiti, zato ju je privezal pred gostilno. Ko pride čez kakih 10 minut nazaj, ni bilo več krav. Vse iskanje je bilo zastoj. Ena krava je plavka, po hrbtu lisasta, 5 let stara, roga ima malo skupaj zavihana in na desnem očesu mreno; druga je rdeče barve, 5 let stara in ima na koncu malo porezane roge. Obe kravi bi bili kmalo povrgli.

Š O konjiški železnici. Piše se nam iz Konjic. Si se že kedaj vozil po konjiški železnici? Si zapazil, kako je ta železniška proga vedno zelena? Kakor na travniku, tako raste bujno trava na tej progi. In kaj je temu krivo? Okoli deset let oskrbljuje to železniško progo neki Eovrene Paar in čuje, kako skrbi on zanj. Od Poličan do Konjic kosi on vsako leto seno in otavo na obeh straneh proge, katero potem vozi kar prosto po progi — dozorelo seme se osipa in proga naseje, prav kakor bi travnik s semenom nasejal. Je to za železnico dobro? Kdo ima pri tem dobiček, kdo trpi veliko škodo? V prvih letih so vzeli v najem posamezne dele posestniki mejaši, zdaj pa ima za malo svoto v najem celo progo železnični oskrbnik. Vsako leto doplačuje konjiški okraj za to železnico okoli 12.000 kron in zdaj jo še lastni oskrbnik oškoduje, mesto da bi jo škodo varoval. Kaj pravi k temu deželni odbor, kaj porečejo k temu deželni poslanci?

Š Protestantiziranje nemških mestnih šol v Celju. Štajerski nemški listi poročajo, da

so na mestni dekliški meščanski šoli v Celju odpravili šolsko molitev. To je menda prva šola na Spod. Štajerskem, kjer se ne sme več moliti. A verski odpadniki še niso s tem zadovoljni. Dva taka odpadnika, trgovec Gustav Stiger in urednik lista »Deutsche Wacht« Daniel Walter, ki sta pred nekaj leti odpadla od katoliške cerkve, stari protestant Wehrhan ter neki Unger-Ullmann so sklicali shod, na katerem je pristopilo 41 oseb k društvu »Freie Schule«. To društvo ima namen odpravljati najprej šolske molitve, potem pa druge verske vaje, kakor prejemanje sv. zakramentov, nazadnje veronauk sploh.

Koroške novice.

k Posledice karavanskega predora se že kažejo. Mili nam kranjski sosedeje že prav pridno prihajajo k nam, posebno ob nedeljah. Seveda je to pravi »kamen smutnje« za naše ljube nemčurje, ki po celovških nemških listih vpijejo na vse grlo, kaka krivica se jim godi, ker kranjski Slovenci ne marajo polniti nemških žepov. To je prva krivica, druga pa je, da se Kranjci kažejo odločne Slovence in se celo »predržejo« — slovensko govoriti in peti. Sicer dobro vemo, da bi se naši nemčurji vse drugače upali pokazati ob takih prilikah iz svojih brlogov, ali slovenska odločnost, in če bi bilo treba, tudi krepka slovenska pest, bi jim korenito pokazala pot nazaj. Zato pa lajajo potem po nemških listih, kakor pes, če mu stopiš na rep. Saj vemo, kako so svoj čas s koli, kropom, kamenjem in peskom napadali Slovence, ali to jih je že minilo, kjer jih ap še ni, jih bo prav kmalu. Kajti tudi Slovence je prišel do prepričanja, da je sicer potrpežljivost lepa čednost, da pa je vender preveč, kar je preveč. Sicer vemo tudi, da prav hitro ne bo še šlo z odpravo vse gnjilobe, ali to nas ne sme strašiti. Zato tudi glejmo, da bomo vedno in vselej z vso odločnostjo branili svojo narodno posest, da potegnemo za seboj še one mlačneže, kateri so dosedaj od daleč gledali naš boj. Naše brate onstran Karavank pa opozarjamo, da naj prihajajo k nam dan za dnevom v večjem številu, posebno ob nedeljah bi moral biti naš Rož preplavljen od kranjskih izletnikov, večjih družb, ki bi posebno s petjem pokazale, da so slovenske. Obenem pa jih pozivljamo, da naj se strogo ogibajo nemčurskim gostilnicam itd., kajti s tem zadenejo naše nasprotnike najbolj živo, z druge strani pa podpirajo naše pristaše. Ako bi bilo treba, podaja uredništvo »Mira« prav rado tozadevne podatke.

k Imetje hude pse priklenjene. Radi popadljivega psa Bernardinca je bila pri celovškem sodišču obsojena gospodinja Marijeta Göller iz S. na 80 kron denarne kazni in 4000 kron odškodnine, ker je res nekega fanta napadel in ga težko poškodovala, tako da bi kmalu eno oko izgubil. Proti tej obsodbi je obtoženka uložila ugovor, ker je bila ob času napada ravno v otročji postelji, pa ni nič pomagalo.

k Čegava je deklica? Dne 24. t. m. zvečer, je prišla neka deklica iz Radeč na Kranjskem peš v Osoje na Koroško službe iskat. Deklica ne zna nič nemško. Rekla je, da je 15. oktobra 1893 leta v Radečah rojena, da se imenuje Marija Urbančič in da je že bila eno leto v službi pri Janezu Martinčiču v Radečah. Ker so ji starši pomrli, hodila ni že eno leto nič v šolo ter jo je kmet spodil in rekel: »Pojdi tako daleč, da te ne bo nihče več videl.« Deklica je priprosti in čedno opravljena, pa nima nobenih listin pri sebi. Iz usmiljenja je revico k sebi uzel ritmojster Rudolf Budiner, kamor se jo lahko pride iskat. Stvar je naznanjena bolastim. Ob tej priliki se je uprašala, ali je mogoče da bi bil kdo tako trdosrčen, da bi otroka, sirota, na zimo od hiše podil — v tuji, neznanj svet? Omenjena deklica je kakor kaže marljiva in dobro vzgojena.

Izpred sodišča.

Naročena veselica. Ni še minul teden, odkar je zapustila Franciška Trdina, rudarja žena iz Bistrice pri Pliberku ječo, v katero je bila zaradi tatvine in goljufije obsojena. Nastanila se je pri svojem očetu v Strahovi hiši v Spod. Kašlu. Tu je pripovedovala gostilničarki Jeri Strah, da je pri »Kmetijski posojilnici« dvignila 1200 kron, potem se pa zopet na Prusko vrnila kjer je že preje bivala s svojim možem. Ukazala je za odhodnico napraviti veselico na večer 18. avgusta. Tja se je pripeljala v družbi njene sorodnice in peterih fantov v dveh dvovpreženih vozovih, obenem pa prinesla licenco od bbčnskega predstojništva, da sme biti gostilna celo noč odprta. Jera Strah ji je vse to verjela, zlasti še ko ji je obdolženka pokazala neko pisanje, katerega pa ni dala iz rok češ, da bo s to listino dvignila denar. Tisti dan ji je Strah tudi posodila še 50 kron gotovine. Sedaj pa se je zvečer pričela gostija, ki je trajala celo noč in še drugi dan. Tu se je peklo in cvrlo, pilo in plesalo, tudi vaškim fantom je kupila vina, tako da je skupni račun znašal 87 kron 38 vin. V pone-deljek pa sta šli obdolženka in J. Strah po denar v Ljubljano, kjer jo je obtoženka celo dopoldne zavlekla s pretvezo, da ni gospoda doma, ki bi dvignil denar. Dopoldne je pa Trdina Strahovi rekla, da naj ji da še 10 gld. kar je Strah tudi storila, obdolženka ji je pa nato izročila dotično pisanje. A kako se je zavzela Strah; ko so ji v posojilnici povedali, da je bila osleparjena. — Obdolženka je pa medtem izginila. Vedenje Franciške Trdine pri obravnavi je bilo tako, kakršno je lastno le prefriganim goljuficam z raznimi in lažnjivimi izgovori je skušala odvrtiti od sebe ji podtikano kaznjivo dejanje. Po obsodbi, ki se je glasila na 13 mesecev ječe se je porogljivo izrazila: »Sedaj bom imela priliko se temeljito goljufije priučiti.«

Slovensko gledališče

»Biseri« imajo veliko privlačno silo, to se je videlo tudi včeraj, ko so zopet napolnili gledališče. Čim večkrat čujemo to krasno glasbo, toplo kot zefir, ki veje pod toplim orientalskim podnebjem, pa zopet mogočno kot divjačji orkan, — tem lepša in pristopnejša se nam zdi. Zdelo se nam je, da je včeraj hotel orkester nekaj več pokazati, kot dvakrat doslej, d ane napravi mojstru Bizetu kake neokretnosti.

Pevcem ni zameriti, če so včasih manj razpoloženi! to je stvar narave in pevci so tudi ljudje, kot mi drugi. Toda orkester mora vedno enako nastopati. Vohče je bila lepo zaokrožena včerajšnja repriza ter ni zaostajala za prvo in drugo. Videti je bilo, da se hočejo pevci nekoliko izkazati še specijelno v igral-skem oziru.

Vsi solisti gg. pl. Rezunov, Oufednik, Betetto ter gospa Skalova so želi burno, povsem zaslužno odobravanje. — Zbor je v posameznih nastopih bil dober, mestoma prav dober. — Treba je malo paziti na vnanjost. K rujavji koži ne spadajo bele roke. — Opera se ponovi v nedeljo zvečer.

Društva.

Ij Izkaz posredovalnice slovenskega trgovskega društva »Merkur« v Ljubljani. V službo se sprejme: 3 poslovodji, 1 potnik, 2 kontorista in stenografa, 10 pomočnikov mešane stroke, 3 pomočniki špecerijske stroke, 2 pomočnika manufakturne stroke, 3 pomočniki železninarske stroke, 2 kontoristinj, 7 učencev. Službe iščejo: 2 poslovodja, 12 pomočkov mešane stroke, 3 pomočniki špecerijske stroke, 4 pomočniki manufakturne stroke, 3 pomočniki železninarske stroke, 3 pomočniki modne in galanterijske stroke, 9 kontoristinj, 3 blagajničarke in 3 prodajalke.

Pismo Boltatuga Pepeta.

Gespuj redehter!

Veja kaj! Nej edn reče kar če, Sluvenci sma pa le fajn lde! Tu jm puvem, če b edn tkula stu Nemcu skp stouku in še

eneh pedeset Lahu puvrh dudau, pa še na nardi iz nh enga vorkn Sluvenca. Ena napaka pa mama Sluvenca, ke s ja na morma ud-pestet; in ta napaka je, de sma prepupheun. Puglejma Nemce! Kumi t tkula en Neme iz lepine zleze, začne se t prec pustaulat in kumanderat druge ldi, zraun je pa tku naumn, de šliš ke planke žvižgaja in b ga Sluvenca še za čeuile pucat na mgl punucat.

Kdur ne vrjame, naj gre pa v Kepenik tistga hauptmana prašat, k jh je tku putegnu, de sa zdej dalš, kokr tist nhn must, ke ga zidaja ud Brlina du Adrije. Tu se vid, kuku sa te lde naumn in de jh sam ajnpildnga še skp drži.

En tak člouk je tud tist Ambrožič, k je biu pri krajnsk ulad za lertanta. Ta člouk pud milm Bugam ni za nubena reč za punucat.

Edina kurist ud nega maja berti, k se ga večkat tku nalezde, de pol pu kučehauzh nuri. Unkat je pr elefant v kavarn tud na ta viža noru in markerje z butlmn trahitru, — veja, usak člouk pu sojm kupit čeuile mer — nazadne se je pa useglih tistmo trgovce, ke »Plerjana« predaja, tu prenaumn zdel, de b en takla lertant, k mu še ta mlečn zube nisa vn padl, ldi fekseru, ga prjeu za kravatl in ga tku zmektou, ket mačka kašna pudgana, e ja dubi pud zobe. De lertante Ambrožiče ta mektajne ni biu ušeč, ke mu je tisth pu lota mežganu, k jh ma u glau, iz vorngne spravu, je že tu en znamne, k je začeu cvilt in pulcaja na pumuč klicat. Pulcaj je res pršou in tu je bla ud lertanta Ambrožiča edina sreča, de se pulcaj ni tou iz pijanm lertantam obgebat in ga na rotuž cefrat, ampak ga je sam čez rama pugledu. Jest, če b biu namest pulcaja, b ga prjeu za ušesa in ga ket kašnga zajca nesu na rotuž ajnkostlat, de b fant vedu enkata za useli, de je za take ldi bulš špampet, ket pa kavarna.

Sej men tud tu ni ušeč, de se usak večer tam ukul pošte naberaju nemškutarsk študenti, kok de b na čike aufpasal in predajaja soje ziale ukul, de se še člouk buji jt mem pošte, de b na kerga na stopu in ga puhodu, ke b pol družga ne mou, ket sitnast in letajne. Če sa res lufta potrebn, nej greja na Kudelu; tam je dost placa zajne; če se jm pa pu čikeh sline cedeja, nej se pa Žanet prpuručaja, sej on ni umazanc.

Jeseniške novice.

j Premajhno je vse na kolodvoru. To smo že večkrat povdarjali. Železnična uprava je prišla tudi do tega izpoznanja in je začela sedaj razširjati skladišče za prelaganje. Restavracijo na kolodvoru je razširil najemnik rastavracije, gospod Lorber, sam. Pa bo še premajhna, a več se razširiti ne da, ker ni prostora.

j Nemške Jesenice pa vendar še niso! Ne vemo, zakaj se slovenskim strankam pošilja avize s kolodvora v nemškem jeziku, če ravno je vozni list pisan v slovenskem jeziku. In pa kako znajo slovenščino prestavljati v nemščino! Ravno tako kakor če bi prestavili slovensko »železo« v nemški »Zucker«!

j Ponavljajna šola na Jesenicah je nekaj posebnega. V ti šoli ponavljajo otroci od 12. do 14. leta, kar so se naučili v vsakdanji šoli. To so otroci iz vseh razredov, ki obenem »ponavljajo«. So taki, ki niso prišli iz prvega razreda vsakdanje šole, drugi so srečno dospeli v drugi razred, nekateri so bili tako srečni, da so se povzdignili v tretji, nekateri celo v četrti razred. Kakšen uspeh naj pokaže ponavljanje pri ti mnogolični družbi? Ni čuda, da učenci in tisti, ki uče, pomaj čakajo, da je konec te šole!

j Prenapolnjen je prvi razred vsakdanje slovenske šole. Vseh otrok v prvem razredu, ki je razdeljen v dve paralelki, je 155, prostora pa je v vsaki paralelki k večjemu za petdeset otrok, torej bi se morala na vsak način napraviti še ena paralelka. Ali se bo?

j Smrdokavra, ne »bela vrana«, bi se moral imenovati dopisnik z Jesenic, ki razširja v »Narodu« svoj duh. Tako pravijo vsi pametni Jeseničani. Z ozirom na to se nočemo ž njim pečati v »Slovincu«, naj se naslajajo s prijetnimi dišavami njegovimi tisti, ki berejo »Narod«.

j Pometajte pred seboj! Zavest so šli Sokoli preteklo nedeljo buditi v Št. Jakob na Koroško. A budili so jo kaj čudno! Ko so se napili poguma zastoni, česar ne morejo prehaliti, tedaj so kazali, kakšni radikalni narodnjaki so. Eden, ki ima doma na hiši obešeno desko, na deski zapisano svoje ime, in pod imenom »schumacher«, je zgrabil nekoga za ramo in ga stresel: »Ali si ti Nemec?« Nastalo je vpitje, pretep in schumacher jo je dobil z laterno po nosu. Menimo, da se šentjakovski narodnjaki ne bodo učili od jeseniških Sokolov narodne zavesti. Z delom, ne s kričanjem, bomo imponirali narodnim nasprotnikom!

j Radikalni narodnjaki, kakor »schumacher«, so tudi možje, ki imajo na svojih hišah napise: Tischler, Gasthaus zur Post, Gemischt-Waren-Handlung, Gasthof Golica itd.

j Napredna bisaga. Občinski tajnik je prevzel gostilno učitelja Guština. No, nad tem se še ne spodtikamo, a obsojati mora vsak pošten človek, kako nekdo v »Narodu« umazano agitira zoper gostilno Tavčarjevo in Krivčev, ker sta »klerikalca«, pa dela reklamo za gostilno občinskega tajnika, ki je znan kot »radikalni naprednjak«. Tukaj naj se zapoje pesem o bisagi!

j Prehod čez železnico, zraven gostilne pri Zvitnem rogu, ki vodi v vas Uhovo in Pod Klobučno je ponoči vedno zaprt. Ti dve vasi skupaj štejeta čez 25 delavskih hiš. Skoro v vsaki hiši prebiva po več družin, katerih glavna pot vodi tu čez v tovarno. Vrh tega pa rabijo te družine (nad 50) peč za kruh peči v Novi vasi. Zato so žene primorane peči kruh noč in dan. Toraj naj žena, ko pride do železnice, postavi kruh v lužo in zleze čez ograjo. Za to pribijemo, da to ni več poljska ali gozdna pot, kot nekdaj. Ljudstvo je jako razburjeno, zlasti zadnja dva meseca, kar so nanovo zgradili. Naprava pri zavornicah je skoro vsak dan utrjana, tako da vedno popravljajo. Zadnji teden so pa še pribili mrežo, tako, da se zapre čisto do tal, da je nemogoče priti čez, kakor čez ograjo. Smešno je, da pravijo: to je za varnost otrok. Zraven je pa luknja, da vsak otrok lahko zleze skozi. Nevarno je pa res! Ljudje vržejo ponoči zavornice, ki so zaprte po tleh tako, da se lahko prestopi čez. Seveda v

temi lahko stopi v mrežo in si zlomi nogo. To so dejstva! Damo pa v premislek vodstvu za popravo ograj pri železnici. Zahtevamo, da se napravi prost pešpot in da se odpira pot v teku ene minute po odhodu vlaka. Toliko za danes. Ali je železnica zaradi nas ali mi zaradi nje? Delavci ne bomo lomili hrbtov in telovadili zaradi železnice. To moramo storiti v tovarni, pa nam tudi plača!

Prebivalci Uhove in Pod Klobučno.

Idrijske novice.

i Idrijska realka. Naša nasprotna lista sta zadnje dni začela pisati o gmotnih idrijskih razmerah soc. demokratov. »Naprej« našteva, kaj vsega manjka po našem mestu, in kaj bi bilo potrebno moderno uravnati. »Sl. Narod« pa vendar enkrat odkrito pove, da bode mestna občina letos imela nad 20.000 kron primanjkljaja, in da bode treba za drugo leto povisati vsaj na 100 odstotkov občinske doklade, ako bomo hoteli za silo shajati, kar se je pobiralo sedaj pod naslovom »za delavske hiše« se je porabilo drugam, za delavce se ne bo nič storilo, ker je vkljub temu velika suša v mestni blagajni. Sedaj ko so volitve pri kraju, si gospoda upa z resnico na dan, a ko je prej »Slovenec« o tem pisal, se je reklo, da laže, impertinentno laže. Čudimo se, da obe združeni sedaj gospodujoči stranki v Idriji ne prideta do onega sredstva, ki bi njima in tudi drugim ustregel. To bi bilo podržavljenje naše realke. Radi nje so narasle tako visoke občinske doklade, radi nje ne moremo zadostiti raznim potrebam, saj štejemo na leto 45.000 kron za ta zavod. Ravno kar smo brali, da se kočevska nižja gimnazija razširi in spopolni s časom v popolno srednjo šolo z 8. razredi. Ako Kočevarji dobe čisto nemško srednjo šolo na državne stroške, kako da bi mi ne dosegli slovenski zavod? Saj Nemcev je komaj 5 odstotkov na Kranjskem in imajo že toliko srednjih šol, Slovenci pa komaj eno in še te moramo sami vzdrževati. Dolenjska ima že dalj časa popolno gimnazijo v Novem Mestu, sedaj dobi še enakopravno sestro v Kočevju. Gorenjska se ponaša v Kranju z gimnazijo, ki Notranjska nima nič. In če hoče kaj imeti, mora na svoje stroške vse vzdrževati. Resnica je tudi, da nobeden del Kranjske ni prinašal v teku zadnjih 300 let toliko denarnih sredstev državi, kakor idrijski rudnik. Evo, razlogov dovolj, na katere se gospodujoči stranki lahko upirata zahtevajo podržavljenje naše realke! Potem bodo doklade za polovico odpadle, zoper te se ne bodo pritožili posestniki, primanjkljaj bo izginil, »Sl. Narod« ne bo jokal, kako trda gre za denar v mestni blagajni in ostala bodo še sredstva, da si omislijo one naprave, o katerih piše »Naprej«. Ustrezno bode potem na vse strani. Kako je vendar to, da stranki samo javkata, ne zastavijo pa svojih moči tam, kjer bi bila edina rešitev? In ravno v času, ko dobe Kočevarji državno uslugo na ljubo Nemcem, bi se tako lahko doslegla kompenzacija v Idriji Slovincem! Saj erarični rudnik že tako plačuje 90 odstotkov občinskih doklad, tedaj bi se državi pač malo pobzalo ako doda še malenkost 10 odstotkov. In kako bi se zboljšalo naše materijelno stanje in naši profesorji bi oddahnili, ko bi prišli pod ono oblast, ki zamore stvarno in objektivno vpoštevati njih trud in tudi njih uspehe! S. L. S. v Idriji je že na raznih shodih razmotrivala to vprašanje. Naš poslanec je v delžnem zboru obširno o tem govoril, a je glasovanju so bili slovenski naprednjaki proti. Seveda ne more sedaj ne dr. Ferjančič ne dr. Tavčar na Dunaju storiti kakega koraka za podržavljenje ker bi se jima takoj oponeslo, da sta bila pred par leti v zbornici proti temu. Naš občinski zastop ima tudi zavezane roke. Sedanji župan je bil pred šestimi leti v deputaciji na Dunaju, ko so se bahali, da so dovolj premožni zavod tudi brez vsake državne podpore vzdrževati. To je gotovo, da on sedaj ne more iti zopet tja in se trkati na prsi; zmotili smo se, previsoko smo se cenili. Pretrpko bi bilo priti z dejanjem na dan: že za pet razred smo morali dolg narediti, pri šestem razredu smo morali občinske doklade zvišati na 100 odstotkov, kaj bo šele ko se otvori sedmi razred? Novih učiteljskih moči bode treba, in učnih pripomočkov

nam že sedaj primanjkuje, kje bode denar, da zadostimo tem potrebam? To je že zdavnaj uvidevala naša stranka in zato na shodih pred volitvami povdarjala, da morajo priti na površje drugi možje, možje, katerim ne bo pot zaprta tja, kjer se doseže, da naš zavod pride pod državno okrilje. In kaj smo videli pri zadnjih volitvah? Vse se je združilo, da bi le slov. ljudska stranka ne zmagala. Trezni posestniki so že takrat rekli, ko bi uradniki in profesorji tudi plačevali občinske doklade, bi se kmalu spametovali in ne bi tako slepo drli za liberalizmom in soc. demokracijo. Njih agitatorična strast bi se precej ohladila, ko bi opasen veter pihal okoli njih možnička. Sedaj se pa toži in zdihuje, da se ne more naprej in zopet našteva, kaj vse Idriji manjka, pa ni sredstev, da bi se omislilo. No, kar je gospoda iskala, to je tudi našla. Povedalo se je od naše strani pravočasno in dovolj glasno, a takrat se je pisalo in zabavljalo čez nas, da ljudi sleparimo lažemo itd. Sedaj pa sami nehoti spoznavajo, kedo je sleparil, begal in lagal volilcem.

Poštna uprava mačeha.

(Dopis z dežele.)

Komur so poštne razmere znane, vedel bo, da sta za delo, katerega opravlja en poštni uradnik na deželi, po mestih vsaj dve če ne več delavnih moči.

Vkljub temu ima poštna uprava za erarične urade vedno na razpolago uradnike, sluge in denar. Ravno sem bral, da se osebe v Ljubljani zopet pomnoži za 9 uradnikov in šest slug.

Meni je znan na Kranjskem poštni urad, kjer »vleče« en poštni uradnik in en sluga kar neprenehoma 24 ur, in to vsaki drugi dan. Poštna uprava je pa na prošnje teh trpinov slepa in gluha. Ali ni taka uprava kot mačeha napram svojim otrokom? Kako se dela s poštarji na deželi, ki imajo tudi poštne vožnje v oskrbi, to je kričeče. Za vožnjo se jim plača toliko, kot pred 30 leti! Takrat je stal oves 100 kg 6 gld., danes pa je stal celo 12 gld. 50 kr., seno se je dobilo takrat po 60 do 80 kr. stari cent, danes stane 1 gld. 80 kr. do 2 gld. 20 kr. Koliko se danes hlapcem več plača — vsak ve, kdor ima s tem opraviti. In ta grozni razloček poštna uprava neče upoštevati!

Piši, prosil, delaj kar hočeš ne dosežeš prav nič. Ravno sem bral v »Slovincu« od 20. t. m. iz Novega mesta, kako se je poštni komisar izrazil da ni kredita za nekega slugo! Ta izraz »Kein Kredit« je nekaj posebnega, nekaj večnega, kar se sliši že 25 let! Navadno se še pridene »da je že ves kredit za tisto leto porabljen!« Vem pa, da je vseeno kredit porabljen, ako si je oglasil precej po novem letu ali decembra meseca!

Dal bi lepo svotico v prid družbe sv. Cirila in Metoda, če bi mogel zvedeti, koliko se je vsakoletnega kredita v teku 15 let porabilo za italijanske istrske poštarje in koliko za kranjske.

Meni se je povedalo, da so pred kratkim dobili istrski poštarji (v italijanskem jeziku) poziv, naj se oglašijo kdor potrebuje zvišanje plač za sluge! O tem pozivu kranjski poštarji nič ne vedo! Na višiem mestu se je neka merodajna oseba baje izrazila, da se ji čudno zelo čudno zdi, da se na ta poziv kranjski poštarji kar nič oglašili niso.

Res je tudi, da so italijanski poštarji za poštne vožnje vobče boljše plačani, kot kranjski! Slišal sem celo, da za enako progo, za katero dobi poštar na Kranjskem 1600 K, se plačuje italijanskemu poštarju celo 4000 K. Tam se je določila plača v nekaterih slučajih celo po predpisih na kilometer! Kdor ima na Kranjskem plačo, kot jo plačuje »Rittgeld«, ta naj se oglašil!

Gospodje bodite pravični tem trpinom!

Več poštarjev na Kranjskem se je odločilo v najem vzete poštne vožnje odpovedati! Pri najboljši volji ne morejo shajati! Hudo je marsikateremu, ko bo poštni voz od hiše šel, kateri posel so pri marsikaterem poštarju oče ali stari očka vpeljali in je že 50 do 80 let pri hiši!

Zakaj se tako postopa s poštarji? Zakaj

bi poštna uprava ne plačala vsaj toliko, da bi poštar vsaj izgube ne imel, zakaj se ga sili, da on, njegova družina, konji zastoni državi delajo tlako? Država naj se usmili trpinov na deželi. V njenih očeh naj bode vse eno oficijal ali oficijant.

Poštarji pa pogum! Tisti časi so minuli, ko so komu brez vzroka službo odpovedali, ako se je uboga para predzrnil prositi za zvišanje plače.

Književnost in umetnost.

Odbor družbe sv. Mohorja naznanja, da je izmed razpisanih nagrad za dve povesti določil prvo nagrado z znesku 3000 kron povesti pod geslom »Življenje je boj«, spisal g. Engelbert Gangl, učitelj v Idriji, drugo nagrado v znesku 1500 K povesti »Novo življenje«, spisal gospod dr. Fr. Detela, ravnatelj v pokoju v Novem mestu.

* **A. Aškerc.** Junaki, epske pesnitve. V Ljubljani 1907. Arhivar na ljubljanskem rotovžu je zopet spesnil novo 170 strani broječo zbirko raznomernih verzov. Junaki jim pravi Štirje so: Knez Volkun; v njem se slika vstoličenje korotanskega kneza Volkuna na Gospo-svetem polju. Drugi je knez Ljudevit, kjer se opisuje njegov naskok na furlanskega grofa Kadolaha in njegov poraz. V tretjem delu se opisujejo boji vržejskega kmeta Stefana Rapoše proti roparskim, ogrskim Krcem. V četrtem pa po narodni pesmi v Aškercjevih verzih spremljamo zgodbe kralja Matjaža.

Ta epska pesnitev je nova stopinja na poti Aškercjeve popolne dekadence. Verzi so slabi; netečnosti je cele vrste n. pr. »Stoji za hrbtom mu evnuh — zamorski in ga brani muh« (str. 145). Še proza slaba, kamo-li poezija n. pr. »Krščanska vera, — ki v Korotan zanesli so jo knezi — tam izmed Nemcev, ej, tovariši, to samo tista nova je veriga, s katero nas priklenejo še bolj — na tuje. In močje poboi, — ki k nam prihajajo že dolgo let — iz Nemčije, učit nas evangelja, — kaj drugega so pač ko le vojaki — v meniških svetih haljah. Neki dan — potegnejo izpod obleke svoje — meč, kruti meč, s katerim zamorijo — svobodo domovine korotanske. (Str. 7). V ti dolgočasni prozi je pa tudi edina misel cele zbirke, in še to je Aškerc vzel od drugih po duhu ga nadkriljujočih, dasi po mišljenju sorodnih ljudi. Občutek Aškercjeve pesnitve se da izraziti edino z besedo: d o l g a s t. Radi bi videli tistega človeka, ki bi se upal trdit, da ima to Aškercovo delo kaj pesniške vrednosti. Tistih tristo ljudi, ki po liberalni reklamni kupujejo Aškercjeve in druge podobne proizvode, naj se zavedajo, da si pripravijo mnogo lepši duševni užitek, če čitajo berila za ljudske šole. Več duha in več poezije je v njih. Obračaj kakor hočeš in bodi tvoja želja v Aškercu videti pesnika še bolj goreča, do tega sklepa prideš, — magari da si najboljši prijatelj duhovskih uskokov, — da ta pesnitev ni vredna groša, kamo-li treh kron, kolikor stane. Veliko uslugo bi napravil naši književnosti, kdor bi mogel Aškaerca pregovoriti, naj pusti reči, ki jih ne zna, in ne razume.

* **Ksaver Meško: Mir Božji.** Ljubljana 1906. So ljudje na svetu, ki vedno iščejo miru, dasi dobro vedo, da ga ne bodo našli, samo, da potem lahko tožijo, da nikjer ni sreče in se tope v sladkootožni ginjenosti. Ksaver Meško hodi po mir v zelo pisano družbo, najraje v kupeje prvega razreda ali pa na strma pota v hribih, kjer ga redno čakajo ob križpotih različni spomini. Svojega nežnega srca ne odpira gotovim strankarskim prvakom, ki se baje poljujejo nad njegovimi »biseri« (str. 3), nad njegovim »umetniškim svečeništvom« (str. 6) in nad njegovimi besedami, ki kipe »svetega navdušenja ter se »same od sebe« zlivajo »s sladkostjo iz srca v srce, iz duše v dušo« (str. 6). On raji »izbranim dušam« ((str. 7) pripoveduje »Poglavje o Mimici«, katera je bila stara komaj 14 ali 15 let in so študentje, med njimi gospod pisatelj sam, se vanjo tako zaljubili, da je zaradi nje sedmošolec Trstenjak začel že piti. Njena pisma pa so odpirali »kakor svetinje, blagoslovljene v sveti deželi ali v Rimu«. Ta uboga Mimica pa je šla v Budimpešto, kjer se je pogreznila tako zelo v blato, da so jo pandurji po odgonu prignali nazaj na Kranjsko. To so tiste britke prevare, ki so podlaga pisateljskemu globokemu svetožalju. Še zanimivejša je »Romanca o izgubljeni Silviji«, s katero je gospod pisatelj kot bogoslovec hodil po ulicah se sprehajati, da so se mu smejali častniki. Natančno nam opisuje, kako se Silvija »ziblje v bokih«, kako se skloni bliže k njemu in igra z nožico, ki ji moli izpod obleke. Tudi Silvija je stala v Budimpešti koristkain se docela izpridila. Njeno prijateljico Lojzko pa so študentje, med njimi gospod pisatelj, imeli radi, ko je bila komaj dvanajst let stara. Meško jo skuša v kupeju izpreobrniti na sledeči način: »Ne jokajte Silvija. A vrnite se, rotim Vas pri vsem — pri spominu na mlade dni Vas prosim ...« Prosim Vas, Silvija ... »Z Bogom, Silvija ...« Seveda se Silvija ni mogla tako hitro izpreobrniti in je odšla v »temno noč«, nazaj v blato In to je vredno, da se o tem napiše romanca. »Romanje na goro« in »Kapelica« je edino v zbirki, kar je lepo, dasi tudi v zadnji sliki ne manjka spokornih zapeljanih punic. Nezdružen feminizem in odurna intimnost je vodilni ton celi zbirki črtic. To mehkužno trubadurstvo je že davno v slovstvu leglo k večnemu počitku in mi mu voščimo srečno pot. Gospod Meško naj pa ne vzbuja mrličev. S svojo polemiko v uvodu proti »ozkosrčnim« kritikom in »gotovim« strankam pa ne bo prav nič dosegel, tudi pri tistih težko, ki jim take stvari včasih pridejo prav.

Bultatu Pepe iz Kudeluga.

Predn za dons jejnam soj pisajne, nej jh pa še mal u roka uzamem, ke sa gerspuda žepana tku douh hecal zavle tistga nereda sv. Save, de sa ga res rekumenderan krale Petre nazaj pusal. Tu ud nh ni prou! Za kua ne pesteja usakmo sojga vesela? Uni še na veja, kašn vesele sta mela Guvedkar in Jakupič iz tistm neredm sv. Save, k jima jh je kral Peter šenku! Sej sta ga mela pa tud lohka, k še sama nista vedla, kuku sta du nh pršla. Veja, tu je blu pa tkula. Tekat, k je blu ene par Sluvencu, med nim tud Trstenjaku dohtar, predsednik »Sluvsenske Matice«, mudrijan iz jutruve dežele — čm rečt iz Murskega pula in tuku naprej, u Belmograd, sta špance-rala pu plac Guvedkar pa Jakupič. Naenkat zagledata pred saba krala Petra, pa negauga adjutanta, k sta pršla dol skuz. Na bod faulast, Guvedkar in Jakupič hitr uzameta klubuke iz glave in krala prou punižn puzdrauta. Ke jh kral Peter ni puznou, upraša hitr sojga adjutanta, kdu sta te dva gerspuda, ke sta ga glih zdela puzdraula. Ke sta Guvedkar in Jakopič še preh ta večer iz tem adjutantam skp kufe pila, jh je adjutant puznou in je krale puvedu, de je edn ud teh dvch gerspudu tist Guvedkar, ke je u Iblanskim teatje Krapanuva kubila špil-at navadu, un ta druh je pa en malar iz Iblane. Kumi je kral slišu kašneperšone sa tu,

je prec prašu adjutanta, če ma kašn nered sv. Save pr seb. Adjutant je hitr pošlatu u varžet in pruleku vn en škričel in reku krale de ma mende še en tak nered tukala u škričelne. Kral je biu veseu in reku adjutante, de nej hitr stop za tem gespudm iz Iblane in nej da ta nered sv. Save tistmo gespude, ke iblanske kubile teiatr špilat uči. Adjutant je ubugu in hitr steku za Guvedkarjem, mu iz-roču tist škričel in spet nazaj h krale zletu. Ke Guvedkar pugleda u škričel in se mu neki pusvet, putegne vn in pruleče dva nereda sv. Save, edn je biu nered ta trecga klasa, ta druh pa ta četrtga. K je držu Guvedkar tkula te dva nereda u rok, s je prec mislu, de se je mogu kral Peter zmotet, zatu k dva nereda naenkrat še nubemmu ni dau. Zatu je reku Jakupiče, de nej ga mal tlela pučaka, on je pa letu za kralam. Kokr je krala dušou, se mu je spet punižn odkrou in reku: »Gespud kral Peter! Uni sa se gvišn zmutil, ke sa m kar dva nereda sv. Save, enga ta trecga, enga pa ta četrtga klasa šenkal, zatu sm jm prnesu enga nazaj, za ta druga se jm pa prou lepu zahvalm!« — »Eh, jest na uzamem ud nubenga nč nazaj!« je reku kral Peter. »Če sm dau pu pumot dva nereda, pa ta bulšga zase ubdrž, unga dej pa sojmo prjatle malari!« K je Guvedkar tu slišu, je ud vesela puskoču, stis-

nu nered sv. Save četrtga klasa, k je mislu, de je šter več kt tri, u varžet, un nered ta trecga klasa je pa nesu sojmo prjatle Jakupiče.

Vidja, tkula se lahka nardi Idem vesele, de preveč na kušta. Uni pa druga na delaja, kokr Idem vesele iderbujeja, če le morja. Zatu jh maja pa tud usi Idje u želodce in jh na morja žiuga trpet. Unkat sa tud enga gerspuda u »Unione« tku zjezl, de je ena cela flaša šlanpanca pu tleh zliu ud jeze, sam de ja unf nisa šmekal. Tu ni prou! Šlanpanc kušta gnar in tistmo gespude je blu tku žou, de sa druh jutr rekl, nej tečem u »Unione«, de b šlanpanca pu tleh pulizu, pa se je ta hudiman že vs u podnce ulezu, tku, de nism dubu nubenga žofta več u usta, če sm še tku iz jezika pu podneah ribu in drgnu. Nej tu enkat uni sprevidja in nej daja Idem gmah, kokr ga dam jest. Zatu pa maja mene tud lje rad, de b me kar snedl. Ta lep Tončk je že unkat reku, de b se mu jest bl prlegu in de b me z večim apetitam puhrustu, kokr pa ta narleuš kozla, ke ga on ustrelil. Vidja, tu je lebezen! Če čja, de u še du nh kdu tak apetit dubu, kokr ga maja du mene, nej se pa tku zadržaja, kokr se zadržji

Bultatu Pepe iz Kudeluga.

* **Stoletnica Maksa Stirnerja.** Dne 25. oktobra je bilo sto let, kar je bil rojen prvi teoretik anarhizma Gášper Schmidt v Bayreutu. V Berlinu je živel dovršivši svoje študije nekaj časa kot gimnazijski profesor; toda izgubil je službo in dne 26. junija 1856 kot reven pisatelj v žalostnih razmerah umrl. Najznamenitejšje njegovo delo »Der Einzige und sein Eigentum« je izdano leta 1844 pod psevdonimom Maks Stirner. V tem delu je razložen filozofski temelj anarhizma, ki sloni na popolnem egoizmu. Vsako oblast seveda zameta. Za njim so razvili njegovo teorijo drugi, n. pr. Mackay, Reclus in drugi. Par zgledov iz njegove knjige: »Nobene resnice ni, nobene dolžnosti, ne ljubezni, ne hudega, ne dobrega, ne svobode brez moči.« — To moč pa mora imeti vsak posameznik, zato proč z oblastjo, ki mu jo omejuje. — »Jaz sem lastnik sveta stvari in duha. Nič ni večjega od mene. — Za kako idejo, za kak ideal živeti in umreti — to je prastara blodnja sveta. — Pravijo: Daj Bogu čast! Jaz si jo mislim ohraniti zase. Nobeno veličastvo, nobena svetost me ne omejuje. Vse sveto je le vez, veriga. — Vsako višje bitje nad Menoj, bodisi Bog ali ideal človeštva, oslabi moč Moje edinstvi in zatemi pred solncem tega prepričanja.« — Stirner zameta politične in socialne revolucije, zavrača socializem, ki hoče odstraniti sedanje razmere v družbi in postaviti nove. On hoče uničiti sploh vsako družbo. Vsak sam zase, edin, neodvisen, ki si sam dela moralo in pravo. Ogromen vpliv je imela Stirnerjeva knjiga; na tisoče jih je, ki so sprejeli njegova načela za svoja. Opravičeni smo sklepati, da jih bo vedno več. Socializem vsled svoje nelogičnosti tira svoje pristaje sam pod Stirnerjevo zastavo v anarhizem.

DRŽAVNI ZBOR. — PODRŽAVLJENJE SEVERNE ŽELEZNICE SPREJETO.

Poslanci dr. Tavčar, Kramar, Začek in Stranjsky so odložili svoje mandate v odseku za vol. reformo. Nato se nadaljuje generalna debata o predlogi podržavljenja Severne železnice. Nemci so iz načelnih razlogov iskali dlake v jajcu in Steinwender je znesel skupaj vse tisočake, ki jih vlada izgubi pri podržavljenju. Po njegovem mnenju naj bi se železnica podržavila potom koncesije, kar bi seveda povzročilo velike pravde in bi stalo mnogo denarja. Steinwender je poročevalcu Šukljetu očital, da preveč hvali vladno predlogo. Dvor, svetnik Šuklje je Steinwenderja odločno zavrnil, nakar je ta ponižno vzel nazaj svoje neutemeljeno očitaje. Poslanec Mastalka je očital Steinwenderju, da pri alpskih železnicah ni bil tako natančen kot sedaj, ko se gre za Severno železnico. En kilometer alpskih železnih stane 94.000 kron, dočim en kilometer Severne železnice stane le 55.000 kron. Nemški poslanec Breiter je dejal, da je smešno, ako se nasprotuje predlogi iz nacionalnih ozirov, ker se tu gre za važno gospodarsko vprašanje, končno se predloga po kratki specialni razpravi sprejme. Konečno se je še oglašil grof Sternberg, ki je vprašal predsednika, zakaj cesar ne ravna s parlamentom, kakor se spodobi ter ne obvesti parlamenta o imenovanju novega vojnega ministra. Če se cesar ne bo na to oziral, obljubi Sternberg, da bo prihodnjič malo drugače govoril.

VOLILNA REFORMA.

Referenta zakonskega načrta o volilni reformi v zbornico izvoli odsek danes. Skoro gotovo bo za referenta izvoljen dr. L. o c k e r. 26. t. m. je odsek razpravljal o predlogu o avtonomiji poslanca Starzinskega. Nemške stranke so mu nasprotne. Predlog najbrž ne bo dolgo ustavil dela odsekov, ki bo kmalu končano.

KALNOKYJEV DUH V NOvem VODSTVU AVSTRIJSKEGA ZUNANJEGA MINISTRSTVA.

Grof Goluchowski se je od svojih uradnikov ginljivo poslovil. Dejal jim je, da nikoli ni storil kaj izvanrednega, ampak se vedno držal one tradicionalne poti, ki mu jo je nalagala dolžnost od ljubljene cesarja, njegovega »najmilostivejšega gospodarja«, ne da bi se brigal za sodbu krogov, ki so gnani od najnižjih strasti in jim nič ni sveto. Menimo, da ta očitanja nobenega ne bodo prav nič bolela. Goluchowski je le dokazal, da se naši ministri v prvi vrsti smatrajo za ministre cesarske hiše in za zveste dvorjane. Čas jih bo menda že počasi izmodril. Novi minister baron Aerenthal pa je svojim novim uradnikom zabičeval, naj se drže načel blagopokojnega Kalnokya in Andrassyja. Nekemu dopisniku »Budapesta Hirrapa« je izjavil Aerenthal, da se bo povsem držal politike svojih prednikov. Prvo je trozveza, drugo dobre razmere z Rusijo, tretje prijateljstvo s Anglijo, Francosko in Turčijo. Kar se tiče razmerja do Srbije, je minister vezan po določilih avstrijsko-ogrsko carinske konference. Avstrija ima pravico zahtevati od Srbije nekoliko več odjenljivosti glede na industrijske izdelke. Ogrske želje bo minister vedno blagohotno uvaževal.

AVSTRIJSKA DELEGACIJA.

Nemški člani delegacije so se 26. t. m. sešli k skupni seji. Sklenili so pozvati vlado, naj jim skupni proračun že preje predloži, da ga zamorejo proučiti še pred sejami odsekov. Sklenili so tudi delati na to, da se omogoči ne samo avstrijskim, ampak tudi ogrskim ministrom, da se udeležijo seji delegacije.

OGRSKA DELEGACIJA.

Ogri izjavljajo, da se predloge za sedanjo delegacijo nikakor ne bodo izpremenile, najmanj pa od vojaške strani.

NOVA KRIZA NA OGRSKEM?

Cesarjevo lastnoročno pismo na bivšega vojnega ministra je Ogrce precej razburilo. Cesar na nenavadno obširen način v pismu obžaluje, da Pitreich ni mogel doseči, kar je po vsej pravici zahteval, namreč izpolnjenje armade. Cesar pravi, da utemeljenih zahtev Pitreichovih niso hoteli razumeti in upoštevati. Kdo? Seveda Ogri, česar seveda ne omeni. Še bolj pa je Ogrce iznenadilo, kar je novi voj. minister Schönaich dejal nekemu dopisniku »Pester Lloyd«. Schönaich se namreč sklicuje na to, da so takrat, ko je krona sklenila z ogrsko koalicijo pogodbo, sicer sklenili, da začas vojaški vprašanji ne bodo spravili na dnevni red, toda da so izvzeli slučaj, ko bi se za to pokazala nujna potreba. Zato bo vojni minister z vsilo silo delal na to, da izvede program, ki ga ni mogel izvesti Pitreich in da doseže zvišanje kontingenta novincev. Mažari pa trdijo sedaj, da se Schönaich strašno moti, justični minister Polonyi je izjavil, da Schönaich pogodbe ne pozna in da se pogodba ne glasi tako. »Pester Lloyd« trdi, da je dotična pogodba med krono in koalicijo bila sestavljena v treh izvodih, enega ima cesar, drugega grof Andrassy, tretjega pa grof Zichy. »Magyar Ország« pravi, da se koalicija nikakor ni obvezala, da v slučaju potrebe dovoli zvišanje števila novincev. Mažari so skrajno nejevoljni, ker je Schönaich in cesar v lastnoročnem pismu zopet napravil na dan vojaško vprašanje, ki Ogrcem ni po volji. Že sedaj obljubljajo, da bodo Schönaichu juho občutno zasolili. Ogri stoji odločno na stališču, da brez narodnostnih koncesij načeloma ne dovolijo nobene vojaške zahteve.

Zato so morali sedaj opustiti tudi namero, vpeljati pri ogrskem honvedu topništvo. Mažari so namreč izjavili, da vpeljavo topništva ne smatrajo za nacionalno pridobitev in da jo odklanjajo. Bajé je Pietreich odstopil tudi zaradi te izjave. Zato bodo morali uvesti nove brzostrelne topove pri skupni armadi in ne pri domobranstvu. Mažari so tako dosledni, da jih je nehoti treba občudovati. Še vedno mislijo na to, kako bi krono prisilili, da uvede mažarski poveljevalni jezik. Za najboljši trenutek za to težavno stvar so smatrali ravno dosedanjí trenutek, ko so na vladi Košutovci. Kar naenkrat jih iznenadi Schönaichova vojaška odkritosrčnost. Kaj je s pogodbo med krono in koalicijo? Ali se je zmočil Schönaich, ali pa mažarski ministri niso javnosti točno informirali. Nekateri zato mislijo, da je omajano Wekerlovo stališče. Schönaich se poda v sredo v Budimpešto. Mažari bodo najbrž že poskrbeli, da bo odšel zopet za eno koncesijo lažji nazaj na Dunaj. Da bo stvar povsem jasna, priobčimo besedilo pogodbe med krono in koalicijo, kakor jo objavlja »Budap. Naplo« in kakor jo je v seji koalicije 12. aprila t. l. preložil Wekerle. Prvo se glasi: »V slučaju, da se pojavi neizogibna potreba in z njo primerno ima koalicija, za slučaj tudi za časa prvega min. kabineta skrbeti za to, da se vojaški kontingent primerno zviša.« Wekerle pa je 12. aprila stvar razložil takole: »Z ozirom na državne in občne potrebe bomo predlagali toliko število novincev, kakoršnega določujejo prejšnje postavbe. Za predlogo pa, ki se bodo pečali z zvišanjem števila novincev in izrednimi kontingenti, ne prevzamejo nobene odgovornosti.« Videli bomo kmalu, kako se bo to nasprotstvo razvzlozilo. Da znajo Mažari vozle hitro razrešiti, je pa menda že znano.

RAZMERJE MED AVSTRIJO IN ITALIJO.

Resni italijanski listi pišejo, da bo naloga novega avstrijskega ministra za zunanje zadeve ta, da zabrani vmešavanje Nemčije v avstrijsko-italijanske razmere. Ako pa si misli Avstrija osvojiti del Balkana, potem stopi v veljavo tista določba trozvezne pogodbe, ki v takem slučaju zagotavlja Italiji primerno kompenzacijo. Uradna »Tribuna« priobčuje od Aerenthala, da bo še bolj gojil prijateljstvo do Italije kot njegov prednik.

NAPAD RUSKIH REVOLUCIONARJEV NA SAMOSTAN.

Peterburg, 26. oktobra. Revolucionarji so 24. t. m. ponoči napadli glasoviti samostan v Pavlogradu, ubili nekoliko menihov ter ga oplenili.

NOVO FRANCOŠKO MINISTRSTVO. — FRANCOZI IN MAŽARI.

V ministrskem svetu se je pokazalo, da so novi ministri medseboj edini. Naučni minister Briand jim je odkril svoj nadaljnji program za ločitev cerkve od države, finančni in mornariški minister pa se bosta tudi dopisala. Proračunske izdatke za leto 1907 bodo znižali za 4 milijone in prihodnja leta od 125 do 115 milijonov. Kakor se vidi, morajo gospodje zelo varčevati, ker se nikjer noče pokazati tista milijarda, ki so jo obetali od zaplenjenega cerkvenega premoženja. Ministrski predsednik Clemenceau je nato ministre predstavil predsedniku Fallièresu. V ministrstvu je Clemenceau ustanovil novi resort: ministrstvo za delo in javno blagostanje. To se bo pečalo za uvedbo delavnika, higijeno, pogodbami med delavci in delodajalci, z delavskim zavarovanjem itd. Zanimivo je, kakšno stališče je nekaj zavzemal do Mažarov sedanji francoski minister za zunanje zadeve Pichon. Leta 1892 je Pichon nameraval razbiti trozvezo s pomočjo Mažarov. Seveda je tedaj bil položaj drugačen in Rusija je bila na Francoskem vse. Pichon je računal na to, da se bodo Mažari spoprijaznili z Rusi ter s pomočjo Slovanov v parlamentu in delegacijah podrl trozvezo. Pichon je tedaj bil osebn v Peterburgu in v Budimpešti. Pichon je sicer pridobil zase nekaj Košutovcev, ki so upali, da bodo odslej Francozi kar metali milijone po Mažarskem, da ocveté mažarska obrt in

industrija. Toda tedanja liberalna ministrstva so preprečila vsak poizkus, diskreditirali trozvezo. Sedaj pa je Pichon na Francoskem minister za zunanje zadeve, Košutovci pa gospodarij na Ogrskem.

RUSIJA. — KORUPCIJA POLICIJE.

V procesu proti zvezi delavskih zastopnikov je izjavil zagovornik Grusenberga, da ima pri sebi pismo prejšnjega ravnatelja policijskega oddelka in poznejšega guvernerja v Estlandu, L o p u h i n a, ki 27. junija 1906 obvešča min. predsednika Stolypina, da policija s pomočjo »Črnih sto«, organizira pogrom proti židom in peterburški inteligenci. Policijski uradnik Račkovsky je po naročilu predstojnikov dal tiskati tajne proglase za pogrom v policijskem oddelku in jih izročil ravnatelju »Moskovskih Vedomosti«, da jih je s pomočjo »ruskih ljudi« razširjal. — V Peterburgu zboruje prvi trgovinski in industrijski kongres na Ruskem. — V Kalaglju blizu Odeše so trije roparji napadli občinski urad ter ukradli nad 20.000 rubljev vrednostnih papirjev. — V južni Rusiji je politična stavka v železniških delavnicah in tovarnah, posebno v Jekaterinoslavu in Nizednjeprosku. Stavkuje več deset tisoč.

KULTURNI BOJ NA ŠPANSKEM.

Kralj je pooblastil vlado, da predloži novi zakon proti kongregacijam kortesom. Odpora konservativcev, posebno pa tudi starega liberalca Montero Riosa se ministri najbolj bojé.

KONRAD HÖTZENDORF — ŠEF AVSTRIJSKEGA GENERALNEGA ŠTABA.

Dobro informirani vojaški krogi trdijo, da bo Bekov naslednik divizionar 8. pehotne divizije v Inomostu, F. M. L. Franc Konrad, pl. Hötendorf. Hötendorf sodeluje pri mnogih vojaških strokovnih listih in je izvedel mnogo reform v 14. armadnem zboru. Hötendorfu posebno zaupa prestolonaslednik.

Dnevne novice.

+ **Odločljivo glasovanje v volivnem odseku.** Žalostno vlogo je pri tem glasovanju igral zastopnik slovenske »narodno-napredne« stranke dr. Tavčar. Bil je eden tiste dvajstostorice, ki je glasovala proti kompromisnemu predlogu dr. Gessmanna. Sevé je to storil le radi tega, ker noče volilne reforme, temveč želi nadaljni obstoj privilegijev in ž njimi svojega mandata. Tako je zašel v žalostno družbo gg. Franko Steina in Malika. No pa družba Steina in Malika ni za Tavčarja in njegove somišljenike nič posebnega, saj od vsega početka, odkar je dr. Tavčar postal poslanec, delajo skupaj »politiko«. Kar je pa zelo čudno, je, da se je »narodno-napredni« dr. Tavčar združil tudi s toli sovražnimi »fevdalno-klerikalci«! Kako hitro je izginil ves »napredni« ponos! Ko Schwegelnov frak več ne drži, se je pa poljanski »baron« obrnil na frake »klerikalnih« fevdalcev. Aristokratski frak mora imeti, da na njem visi; — drugače ne more živeti. Reči se mora, da tako žalostno in tako brez dostojanstva še ni poginila nobena stranka, kakor Tavčarjeva »narodno-napredna«. Brez načel, brez dostojnosti, brez doslednosti — brez pameti vojena, se zgrudi ta stranka v brezčasten grob.

+ **Tavčar za Plantanom in Gabrščekom.** Dr. Tavčar, ki je šest let zanemarljal svoje poslanske dolžnosti — je sedaj pet tednov »delal« v odseku. To ga je tako izmučilo, — da je včeraj odložil svoj mandat v odseku in odnesel svojega rojstva kosti zopet v belo Ljubljano. — Sedaj pride Ferjančič na njegovo mesto, — zadnji Mokikanec, kajti vsi drugi člani te imenitne stranke so že poskušali svojo srečo v odseku. Sedaj pride še zadnja rezerva v bitko. Čestitamo odseku, ki mora enega za drugim prebaviti. Nailožje prebavljiv je bil še Gabršček, — ker jo je takoj odkuril in ga ni bilo za nobeno ceno več spraviti k seji. A Plantan in Tavčar sta bila že težka hrana za odsek. Kako bo teknil Ferjančič, ne vemo. Poglavitna lastnost tega »dičnega« prvaka je brezmejna dolgočasnost. Upajmo, da se bode tudi to dalo prenesti.

+ **»Slovenski Narod« in denarni zavodi.** »Slovenski Narod« je zopet začel svoj nos vtikati v zadeve slovenskih denarnih zavodov, ki ga nič ne brigajo; očitno je vzrok iskati v tem, da so razni liberalni zavodi vsled slabega gospodarstva pri katerih so udeleženi razne glave liberalne stranke, prišli v zelo kritičen položaj. Če gospodje okoli »Slov. Naroda« na vsak način hočejo, se bomo v kratkem natančneje izrazili. Bodite no vsaj v tem pametni!

+ **Osebn vest.** Profesor na tukajšnjem učiteljsku g. Fran Orožen je pomaknjen v sedmi činovni razred.

+ **Gabršček in — nesrečne gospodične!** Skrajno perfiden način je rabil neki mož, ki smrdi narodnega izdajstva, proti Gabrščku. Tako beremo v zadnji »Soči«. Perfidnost je bila v tem, da »Slovenec« ni posebno pohvalno omenjal nekega zanimivega dogodka, tčočega se Gabrščkove »Soče«. »Soči« so bili namreč priloženi nemški vozni redi nove železnice.

Gabršček piše: »Po pomoti je zašel en iztis nemškega voznega reda med slovenske, in gospodična v ekspediciji je bila tako nesrečna, da ga je priložila baš oni »Soči«, ki je prišla v roke »Slovencu«. En iztis — gospodična — vse prav, toda nam dohajajo poročila tudi od drugod, n. pr. iz Novega mesta, da so tudi tam dobili »Sočo« z nemško prilogo. Gospodična je morala biti zelo nesrečna. Skoraj gotovo je tudi samo nesreča te usodne gospodične kriva, da ima Gabršček laške in nemške napise na svoji trgovini. Kdor tega ne razume, je res skrajno perfiden in smrdi narodnega izdajstva. Pravzaprav imamo torej nesrečnega Gabrščka in z njim zvezane nesrečne gospodične. Huda ta!

Slov. kat. akad. društvo »Danica« si je na svojem rednem občnem zboru 23. vinotoka izvolilo za 25. tečaj sledeči odbor: Predsednik: Modic Izidor, stud. phil. — Podpredsednik: Razberger Anton, stud. med. — Tajnik: Merala Ferko, cand. iur. — Blagajnik: Mal Josip, stud. phil. — Knjižničar: Polajnar Janko, stud. med. — Gospodar: Juvan Alojz, stud. iur.

Rodoljubnim Mohorjanom? Jesen je v naravi, a svež pomladanski zrak preveva naš narodni živelj. Slovenskemu ljudstvu tako močno priljubljene Mohorjeve knjige, ki so se pretekle dni začele razpošiljati, nam bodo prijetno krajšale dolge večere. Spodvojenim veseljem pa jih bomo prelistavali, ako storimo prej dobro delo svojemu narodu, iz katerega smo izšli, ter pri prejemu knjig darujemo svoj »obolus« (vsak kakih 10 vinarjev) v narodne namene. Zato ponavljamo svoj lanski poziv, da naj koroški in štajerski Mohorjani poklonijo svoj dar narodni šoli v Št. Jakobu v Rožu, ostali pa družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani. Naši zanamci nam bodo za to hvaležni!

Kako se liberalci lažejo o škofih. »Soča« in za njo »Slov. Narod« sta se zopet zagnala v goriškega nadškofa. Očitata mu, da je prepovedal »slovenski krst«. Se vidi, da sta katekizem popolnoma pozabila, ker sicer bi morala vedeti, da sv. krst ni ne italijanski, ne nemški, ne slovenski. Mislita pač na vprašanja, ki se pri sv. krstu stavijo botrom. To je grda laž in golo obrekovanje. Nadškof take prepovedi nikoli ni dal, in bi je sploh ne mogel dati, ker je vže rimska stolica dala enkrat za vselej dovoljenje, da se smejo vprašanja pri sv. krstu botrom staviti v domačem jeziku. Iz tega razvidijo lahko naši čitatelji kako podlo se prizadevajo liberalci, da bi očrnil pred slovenskim ljudstvom nadškofa ter mu spodkopali njegov ugled. Le s takimi sredstvi naprejš!

+ **Odpravljene nove bosanske znamke.** »Slovenec« je bil prvi, ki je zahteval, da se te znamke odstranijo. Bosanska uprava, ozir. umetnik, ki je zrisal znamke, je bil tako netakten, da je dva meseca preden bi se imele znamke izročiti prometu, že odtise objavil v nekem nemškem ilustriranem listu. Tam smo videli, da so ti čudni politiki dali bosanskim znamkam nemške napise. Opravičeno smo takoj pribili, da smatramo to za provokacijo ne le bosanskih Hrvatov, ampak tudi avstrijskih Jugoslovanov. Vspeh ni izostal — znamk si niti v promet ne upajo spraviti.

— **Novice iz Tržiča.** Občinske volitve: Že precej časa je preteklo, odkar smo našemu očetu županu namignili, da je čas, da razpišejo nove volitve, a oče župan še niso ganili miznina v tej zadevi. — Naj se vendar malo pomujajo, da ne bodo vrabci začeli zvižgati še na pozno jesen, da našega g. župana zgažijo spomin. Čepo! — Soc. kurzi. Tedenski shodi v našem društvu so jako živahni. Veselo je videti, kako prihajajo ukaželjni možje k zanimivemu pogovoru, da si razbistrijo svoj um ter spoznavajo svoje stališče in pekoče razmere. Marsikateri poseže tudi v debato, in tu spoznamo, da je naše ljudstvo res bistriga uma in da ima smisel za napredek in izobrazbo. — Pa naj nam še kdo poreče, da je naše ljudstvo neumno in zabito, pa mu povemo, da naj pride k nam, in se bo z lastnimi očmi in ušesi prepričal, da se vara. — Nova železnica. Še malo časa, in Tržič bo zvezan z gorenjsko metropolo, s Kranjem. Naj bi pa s to železnico nas posetila tudi majka Slovenija ter prinesla v naše zakotje novo slovensko življenje in naj bi pregnala to tržiško moro, ki ji je ime »nemškutarija«, ki nas tare kakor ljubljanska megla belo Ljubljano. Opozarjamo zlasti naše trgovce in gostilničarje, da naj računajo s tem dejstvom in naj jo veseli sprejmo z odprtimi rokami, in videli bodo, da je dobro in sladko žiti po krilem matere Slovenije! — Gledališka predstava. V nedeljo, 28. t. m. priredi društvo sv. Jožefa gledališko predstavo igro na Skali. Začetek ob 8. uri zvečer. — Igrala se bo

burka v enem dejanju »Brat sokol«. K obilni udeležbi vabi odbor.

— **V Hotedršici** so omislili nov vodovod, ki pa posebno ne ugaja radi premajhnega toka. Ako ni tri dni dežja, pa že ne teče več. Ko so lovili studence, niso znali premeriti, kolike vode treba ujeti, da bode zadostovalo za tako veliko vas. Zakaj se ni napeljala voda iz Broda, kjer je tako močan studenec. Ali iz varčevanja ali iz kakih drugih ozirrov? Na vsak način pa se mora pritegniti še kak studenec; drugače škoda za toliko denarja pri slabi napravi.

— **Trgatev** na Vel. Dolini končala se je sredi oktobra z obilnim in izvrstnim pridelkom. Meseca avgust in začetek septembra strašila sta nas se svojo sušo. Grozdje ni hotelo nič kaj napredovati v zoritvi. Še slabše je kazalo hladno deževje v drugi polovici septembra; grozdje, še na pol zeleno, bilo je še vse skrito v zelenem listju. Ko pa takoj prvega oktobra solnce premaga megle in je hitro prežene do čistega, napreduje zoritev nepričakovano naglo. V solnčnih dneh listje popolnoma zrumeni in trta pokaže svoj bogati sad v nenavadni krasoti. Brano je bilo vse v lepem vremenu in dobro je odkipelo. Pričakovati je, in že se tudi okuša, prav dobra, stanovitna, deloma tudi izvrstna kapljica. Tovorniki, le pridite!

— **Konkurz Cvetnič** v Ilirski Bistrici je ustavljen.

— **Spomenik dr. Lavriču**. V Ajdovščini se je osnoval odbor, ki ima namen, postaviti dr. Karolu Lavriču spomenik na Otavi, kjer se je vršil šempaski tabor.

— **Karel Linhart** — toži? G. Karel Linhart, ki je srečno primahal od »socialno-demokratskega voditelja« v redakcijo nemškutarskega »Štajerca« je silno hud, ker mu »Mir« očita za graškim »Arbeiterwille« razne grehe, katere mu je že prej očital »Rdeči Prapor«. Bivši sodrug, sedaj gospod Karel Linhart izjavlja, da bo »Mir« tožil pred porotniki, menda pa bo tožil tudi graški »Arbeiterwille« — ako se ne motimo o njegovi korajži. Sicer se nam pa čudno zdi, zakaj gospod Karel Linhart ni tožil »Rdečega Praporja«, ki mu je že vse ono očital, za kar se sedaj huduje.

— **Anton Zavadil**, znani »Narodov« »paradeduhovnik« in bivši urednik »Narodov« je izstopil iz »Štajerčevega« uredništva, menda zato, ker dveh »Narodovih« urednikov ne potrebujejo v »Štajerčevem« uredništvu in bivši »Narodov« sourednik Karol Linhart »Štajercu« povsem zadošča.

— **Umrl** je v Podbrdu posestnik Janč Per, cerkveni ključar in nekdanji občinski svetovalec. Bil je mož katoliškonarodnega mišljenja. Umrl je v 68 letu starosti, po dolgi in mučni bolezn. Blagemu pokojniku svetila večna luč.

— **Nov prostor za novomeško gimnazijo**. Pri zadnji občinski seji novomeškega občinskega zastopa se je sklenilo, upoštevati poleg že seoj določenega prostora blizu okrožnega sodišča, tudi še novo stavbišče pri Bečevji vili na bregu pod kapiteljsko cesto.

— **Ali bo novomeški župan res odstopil?** Obljubili smo že zadnjič, da o tem vprašanju izpregovorimo še svojo besedo. Na vsa tozadevna priganjanja in vprašanja, zakaj tega ne storimo, odgovorimo le kratko: Gospod župan se izgovarja na lekarno, ki jo ima prevzeti. Še pred kratkim pa so vsi listi poročali, da je g. župan Sladovič lekarno prodal. Dokler ta prodaja ni javno preključena, ne moremo svoji časnikarski dolžnosti ugoditi in zato smo le mnenja, da župan Sladovič zaradi lekarn ne bo še odstopil!

— **Vinski semenj** v Novem mestu priredi mestno županstvo s sodelovanjem kmet. podružnice v četrtek dne 8. novembra t. l. v gostilni g. A. Tuček v Novem mestu. Začetek ob 11. dopoldne. Točil in kupčijo sklepal bo vsak vinogradnik sam, ki naj prinese v to svrhu eno ali več steklenic svojega pridelka za pokušnjo. K mnogobrojni udeležbi vabimo vinske trgovce, gostilničarje in vinogradnike. Mestno županstvo v Novem mestu.

— **Novice iz Trate v Poljanski dolini**. Društveno. Se ne davno ustanovljeno »Katoliško slovensko bralno in izobraževalno društvo« na Trati je priredilo že štiri jako poučna in zanimiva predavanja. Da je društvo na katoliški podlagi, to pa nekaterim »naprednjakom« in zakotnemu liberalnemu lističu »Gorenjcu« ni po volji. Nedavno je ta list pisal, da ljudstvo predavanj ne razume. To pač liberalnih src in »Gorenjca« ne boli, ampak društvo sovraži zato, ker je na krščanski podlagi. Taki liberalni članki faranom oči odpirajo in ti se z veseljem v društvo vpisujejo. — »Mi nismo liberalci, mi smo naprednjaki«, tako se umivajo tisti možje, ki jih je morda že sram pred ljudmi imena, ki jim po njihovem ravnanju po vsi pravici pristoji. Le poglejmo, kakovi so naši »naprednjaki«! Prvič je nekaj teh »razsvitljenih« naprednjakov, ki se branijo plačilu za novo farno pokopališče. Drugič niso hoteli podpisati protesta zoper ločitev sv. zakona. Tretjič zabavljajo zoper vse duhovnike, prevzvišene knezoškofa in zoper nekatere verske pobožnosti, pri katerih se jim »smilijo« še celo cerkvene sveče. Če so taka dejanja naprednost, pomilujemo! Dne 7. in 8. novembra bodo pa obhajali obletnico

iz leta 1903, ker so slovesno obljubovali, da bodo vedno se ravnali po katoliških načelih!

— Račun farnega novega pokopališča na Trati je prekoračen za nekaj sto kron, to trdijo »naprednjaki« in njihov ljubljenec »Gorenjec«. Resnično je, da za novo farno pokopališče ni bilo nobenega proračuna, to vedo tudi vsi »naprednjaki«, samo z lažmi in zavijanjem mečejo gospodu župniku polena pod noge. To je mesto hvaležnosti za trud, da se je zgradilo tako lepo a ne drago pokopališče. To je grda liberalna nehvaležnost! — Za občino Trato približujejo se občinske volitve. Pošteni občani na noge! Metlo v roke in pomedit iz občinske hiše vse, kar smrdi po liberalizmu. Na volitev vse do zadnjega moža, to bodi vam goslini pokažite pred vsem svetom, da hočete imeti krščansko občino! — »Domoljub« in nadučitelj. Da pa ne bo kak nadučitelj rekel, da so naši listi lažnjivi, zabeležimo še tole resnično novico. J. Pipan, nadučitelj na Trati, svojim učencem strogo prepoveduje, da ne smejo šolskih knjig zavijati v »Domoljuba«, rekoč, da so v »Domoljubu« same grde laži. Od napredne jeze se je že parkrat oddahnil in s knjige »Domoljuba« iztrgal. Čudna naprednost! Krščanski časopisi se sovražijo, zavodi pa so dobri. O tem pa se še oglasimo.

— **Vpokojen** je poveljnik 27. brambovske pehotne divizije v Gradcu, podmaršal plem. Latscher. Ob tej priliki mu je podeljen značaj feldejaigmojstra in čast tajnega svetovalca. Na njegovo mesto je imenovan generalni major pl. Horstlein.

— **Neznan samoumorilec**. V Trstu je skočil z zidu v ulici Romagna na spodaj se vijočo ulico Fabio Severo ter obležal mrtev z razbito črepinjo. Samoumorilec je star okoli 70 let. Pri njem so našli srebrno uro in iglo, kakršne rabijo pri šivanju vreč.

— **Gozdovi naprodaj**. Dediči Iv. Jelovška na Vrhniki bodo 11. novembra na javni dražbi prodali več gozdnih parcel na Slemenu.

— **Z nožem je zabodel v roko** v Stenežicah pri Ljubljani zidar Franc Šusteršič mizarja Jožefa Šusteršiča, ki ga je hotel odpraviti izpred svoje hiše, pred katero je psoval. Mizarjevega pomočnika, ki je svojemu gospodarju prihitel na pomoč, je zidar s kuhinjskim nožem zabodel v levo stran vratu.

— **Grozna smrt**. 53letna Uršula Karbončič, v službi pri neki družini v ulici Vienna št. 4 v Trstu se je včeraj predpoludne polila z vrelin terpentinom in ker je bila blizu ognja, se jej je obleka vnela. Ožgana je bila tako grozno, da so jo morali prenesti v bolnišnico, kjer pa je ob 5. uri popoludne umrla.

— **Umrl** je v St. Vidu v Podjami 86letni g. Janez Svaton, oče č. g. župnika Svatona. Svetila mu večna luč! — Pri Mariji na Zili je umrla blaga slovenska žena Amalija Popotnik p. d. Gasperjeva mati.

— **Umrl** je v Avberu na Krasu veleposestnik g. Jakob Pegan. Bil je dolgo vrsto let župan v Avberu in se je kot tak kazal zavednega odločnega Slovenca. Naj v miru počiva!

— **V Lešah** so gg. Matija Bradaška in dva sinova cerkev ornamentalno poslikali po načrtu ki ga je izdelal g. profesor Celestin Mis iz Ljubljane. — Mater tukajšnjega župnika je pokopal preč. g. superior o. Avrelj ob azistenci gg. sobratov.

— **Truplo neznanega samomorilca** so našli dne 16. t. m. ob cesti med Cerkevnicco in Grižarci na Hrvaškem. Samoumorilec je imel okrog vratu vrh in bil privezan za neko drevo, v roki je držal samokres, levo sence pa prestreljeno. Poleg njega je ležala steklenica, v kateri je bil prej strup. Samoumorilec, katerega identitea je dognana, je okoli 60 let star, mestno oblečen in je imel pri sebi lepo črno suknjo. Pri njem so dobili srebrno uro s kovčkom rumeno verižico, žepni nož, mal rumen svinčnik, krtačico za brke, denarnico z 78 vinarji in črn žepni robec. Kdor bi vedel o samoumorilcu kaj povedati, naj se oglasi pri mestni policiji.

— **Zatrana slovenščina**. Žalostno je, da se moramo bojevati za pravice materinega jezika celo v krajih, kjer je ljudstvo izključno slovensko. Še žalostnejše je, da pomagajo pri tem kulturnem ropu lastni sinovi — uradniki, ko jim vender tega nikakor ni treba. Čemu vsiljujete ljudstvu nemške tiskovine, nasloviate pisma zasebnikom, občinskim in cerkvenim predstojništvom in blaženi nemščini, ko vendar poznate državne paragrafe za vsako malenkost prenatano, gospoda po sodnih in okrajnih glavarstvih? Cerknica in Logatec, zdrami se! »Zustellungsschein« in druga ropotija v koš!

— **Gosta meglja**. V tržaški luki je bila te dni tako gosta meglja, da so promet z ladjami morali deloma ustaviti.

— **Poročil** se je g. Egidij Vihar črkostavec in gostilničar delavskega podpornega društva v Celju, z gđco Minko Leon.

— **Umrla** je v Zagrebu grofica Hermina Jelačić de Bužim, vdova po ml. Juriju grofu Jelačiću. Grofica Hermina je bila navdušena rodoljubka.

— **Za predsednika trgovske in obrtno-zbornice** v Zagrebu je izvoljen trgovec Dragotin Mondecar.

— **Italijanska gimnazija v Pulju** hočejo laški dijaki in nosijo okoli puljskih meščanov podpisovat tozadevno vlogo na istrski dež. odbor.

Iz slovanskega sveta.

— **sl »Otok treznosti«**. Pod tem naslovom je v ruskem listu »S. P. V.« članek, ki se v njem opisuje delovanje in upehi ruskega duhovnika

Mirtova, voditelja aleksandro-nevskega društva treznosti v Peterburgu. Društvo šteje že 75.000 udov; vsako leto pristopi k društvu najmanj 15.000 udov. Najbolj vneti oznanovci treznosti so ženski udje tega društva in pa prejšnji veliki pijanci. Le-ti grejo sedaj na deželo, ustanavljajo tam društva treznosti in knjižnice. Mirtov namerava v kratkem sklicati vseruski shod abstinentov.

— **sl Razstava čeških manjšin**. Po nagibu urednika g. I. Pachmayerja bode leta 1908. prirejena razstava čeških manjšin v Pragi. Tozadevni odbor je bil že izvoljen. Istega leta bode v Pragi vseslovanska razstava, a razstava čeških manjšin bode prirejena posebej.

— **sl Nov spis Maksima Gorkoga**. Kakor menda je znano, M. Gorkij je že na potu v Evropo. Kadar pride v Evropo, bode izdal nov spis pod naslovom »Majka«, v katerem razloži svoje nazore o Ameriki in njenih prebivalcih.

— **sl Samouk**. V Olomucu je umrl v visoki starosti 88 let Čeh g. Valentin Kubena, profesor v pokoji. Profesor je postal po svoji veliki marljivosti, po samoizobrazbi. Umrl je bil sin tkavca in predno je bil 14 let star, dobil je že spričevalo kot šolski pomočnik in zasebni učitelj. L. 1857. ne da bi bil študiral na univerzi je napravil izkušnjo iz matematike in fizike za višjo realno in je postal profesor na takratni nemški realki v Olomucu. Pozneje je bil šolski nadzornik in l. 1888. je šel v pokoj.

— **sl Shod ruskih obrtnikov** se je vršil 25. oktobra v Peterburgu. Na shodu se je sklenilo potegovati se za to, da bi v prihodnji dumi bile zastopane tudi koristi obrtnikov, a ne samo koristi agrarcev.

— **sl Tehnik - krojač**. Znani lvovski krojač mestni svetovalec, g. Stanislav Platowski je izročil svoj zavod svojemu sinu Zigi, ki je dovršil študije na lvovski politehnik. G. Platowski je veliko študiral doma in v tujini, delal je kot navaden delavec in kot vajenec pri odličnem dunajskem mojstru-krojaču in z uspehom je dovršil krojaški kurz v Monakovem. Ima torej za svojo obrt gotovo dobro pripravo in bode vreden naslednik svojega očeta, ki je povzdignil svoj zavod po tridesetletni delavnosti na najvišjo stopinjo.

— **sl Slovaški jezik v Ostrogonu**. Vsako leto se oglašajo Slovaki v ostrogonsko duhovno semenišče, tako da skoraj ni več slovaških kaplanov. Kakor list »Esztergon« piše, odpornost primas pomanjkanju s tem, da slovaški jezik bode obvezen predmet v semenišču za bogoslovce III. in IV. letnika. Slovaški jezik se bo poučeval eno uro na teden in sicer od 5 do 6 ure popoldan. Učil ga bode kaplan Ján Škoda. — S tem se ne bo veliko pridobilo, ker ena ura je premalo in ta še v taki dobi, ko so poslušalci že trudni. Poudarja se, da se Slovaki ne oglašajo v semenišču! Kako se bodo glasili, ko jih preganjajo in izbavljajo iz semenišča zato, ker so Slovaki?

— **sl Nemci na Hrvaškem**. Slišijo se pritožbe da se Nemci zelo množijo na Hrvaškem, zlasti v Slavoniji. V zadnjih šestdesetih letih se prebivalstvo v Slavoniji ni niti podvojilo, ali nemško premoženje je šestkrat večje. Izmed prebivalcev v Slavoniji je že 14 odstotkov Nemcev, 39 Hrvatov, 32 Srbov, 5 Slovencev, 10 odstotkov Mažarov in drugih prebivalcev. Veliki prirastek Nemcev se pojasnjuje z neprestanim naseljevanjem. — Nemštvo na Hrvaškem največ podpirajo mesta. V Osijeku je 50 odstotkov nemškega prebivalstva, v Zemunu 47, v Mitrovici 24, v Petrovaradinu 23, v Brdih 19 odstotkov; dovolj Nemcev je pa že tudi po vaseh. V trgovinskem življenju čimdalje bolj vlada nemški jezik. V Banatu živi 448.410 Nemcev, a nimajo niti ene nemške šole; v Slavoniji imajo 37 popolnoma nemških šol, od katerih država vzdržuje 22. Politični vpliv Nemcev v Slavoniji bode čimdalje bolj rastel, ako bodo Hrvati in Srbi vedno v neslogi živeli.

— **sl Rusinski jezik na univerzi v Kološu**. Od začetka šolskega leta predava se na kološki univerzi tudi rusinski jezik. Vseučiliški urad je priznal, da je za Mažare koristno, ako se naučijo rusinskega jezika. Lektorjem rusinskega jezika je bil imenovan Hijačor Stripskij, uradnik sedmokraškega muzeja, sin rusinskega župnika. Dozdej se je oglašilo 18 poslušalcev. G. Stripskij je študiral malorusko književnost na lvovski univerzi; sedaj piše zgodovinsko razpravo o sedmograških Rusinih.

— **sl Posvečenje upokojenega profesorja na duhovnika**. V nedeljo, dne 28. vinotoka bode v Pragi v duhovnika posvečen upokojeni profesor g. Jožef Šauer pl. iz Augenburka. Gosp. profesor ni bil oženjen; kakor »Čech« o njem trdi, spada k najbolj idealnim in plemenitim možem naše dobe. Da je g. profesor v tako visoki starosti dovršil obširne bogoslovne študije, priča o njegovem še svežem in krepkem duhu.

— **sl Zahteva maloruske univerze na Ruskem** zanima zelo ukrajinske dijake v Kijevu, ki vsak teden prirejajo javna zborovanja na vseučilišču, da bi jo čimprej dosegli.

— **sl V Kijevu** se bode ustanovila nova stranka iz mladih ljudi, ki se bode imenovala »Dvuhlavni orel«. Stranka bode nastopala zoper anarhiste, socialne demokrate in revolucionarje.

— **sl Kuropatkin gubernator Kavkaza**. Iz Peterburga se poroča, da bode bivši general Kuropatkin imenovan generalnim gubernatorjem Kavkaza.

— **sl Zemljišče ruskega carja**. Od osem milijonov desetlin državnega zemljišča se ima sedaj prodati kmetom nad 1.800.000 desetlin; ob tem nastaja vprašanje, koliko da se proda carjevega zemljišča. Znano je namreč, da poseduje ruski car ogromna zemljišča, ali vendar ni možno točno pro-

računati površja. Od državnih zemljišč so nekatera apanažna zemljišča, druga so kabinetna in ta poslednja so carjevi privaten imetek; a ta zemljišča so večja nego nekateri države. Tako na primer zavzema »Altajsko rudarsko okrožje« 7800 štirj. geogr. milj, in je desetkrat večje nego Švica. Vsa apanažna zemljišča zavzemajo 112.280.000 desetatin od teh je 108.024.000 desetatin gozdov. Kanan, znameniti potnik nazivlja ta zemljišča najlepšim, kar jih je kdaj videl na celem svetu. Peter Veliki je bil tudi tako bogat, ali za sebe je pridržal le eno posestvo z 800 kmeti in to posestvo nazival »Romano«, vsa druga zemljišča je pa daroval državi.

— **sl Demonstracije v Sarajevu**. V Sarajevu so pred uredništvom »Hrvatskega Dnevnika« demonstrirali Srbi in imulturali dva urednika. Zvečer so Hrvatje hoteli napasti uredništvo »Srpska Riječ«, a je to preprečila policija.

Ljubljanske novice.

— **lj Krščanska ženska zveza** ima v ponedeljek 29. t. m. ob 3 pop. predavanje v prostorih kršč. soc. zveze, Františk. ulice 2. Predava velen g. P. Rakovec D. J.

— **lj Do konca brati!** Slavni magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane je izdal na ljubljanske gostilničarje dne 16. avgusta 1906 neko naredbo, ki se za vse gostilničarje enako glasi ima pri vseh eno in isto številko namreč 30.139. Ker je to jeden edini pravni vir za vse prizadeta, se je 20 gostilničarjev skupno z enim prizivom pritožilo in ga kolekovalo pravilno z 2 K. Sedaj pa izigrava mestni magistrat vlogo pristojbinskega komisarja in zahteva od vsakega posameznega gostilničarja doplačilo 2 K za kolekovanje rekursa in se sklicuje na § 83 pristojbinskega zakona ter neko odločbo upravnega sodišča — S tem se nas gostilničarje po nepotrebnem nadleguje, ker magistratni uradniki nimajo časa postavnih določb in sodb upravnega sodišča do konca in trezno prebrati. § 33 pristojbinskega zakona določa namreč v svojem drugem stavku, da je enkratno kolekovanje zadostno, če ima dotična vloga, tukaj torej priziv. Ista skupni pravni naslov, tukaj torej odredbo istega dne in iste številke. Isto pravi tudi sodba upravnega sodišča, na katero se magistrat sklicuje. Drugič naj se nam s takimi pozivi, ki pristojne pristojbinskim komisarjem, prizanese in nam prihrani nepotrebne stroške! Mestni uradniki naj pa pristojbinski zakon bolje proučujejo, vsaj pa naj paragrafe do konca prebero!

Več prizadetih.

— **lj Telefoni v župnijskih uradih in vojašnicah**. Župnijski urad pri frančiškanih je dobil telefon. Gotovo je, da župni uradi zelo rabijo telefone za olajšavo svojega dela, in za občinstvo, ki ima časih nujne opravke z župnijskimi uradi. Prav bi bilo, da dobe telefone tudi vojašnice, kar bi bilo velike važnosti posebno v slučaju kaknega večjega ognja ali nesreče v mestu. Predno sedaj prihiti vojaštvo na lice, mesta, je navadno že prepozno. Naj bi magistrat se s potrebno vlogo obrnil na vojaško oblast!

— **lj »Naša zveza«**. Večina članov je za to, da bi to politično društvo ustanovilo svoj list (mesečnik), ki bi šibal uradniško mizerijo v Ljubljani. Toda načelnik Trstenjak je proti temu, ker se boji, da bi potem s tega stola — odletel! No, člani pa bodo že poskrbeli za to, da bo vse eno, ali pa bode šla »Naša zveza« ob novem letu — v zrak! Tako, vitez sv. Save tretje vrste! Časi so minuli, ko so uradniki igrali vlogo »vpreženega psa«!

— **lj Zopet nekaj iz »Prisilne delavnice«**. Zdaj delajo v prisilni delavnici prisiljenci od 6. zjutraj do 6. zvečer. S 1. novembrom se pa prične delo ob 7. zjutraj do 7. zvečer za one, ki delajo v zavodu. Večina prisiljencev pa dela zunaj. Domov pridejo po zimi že ob 5. ali pol 5. Večerjo imajo pa vsi prisiljenci pozimi skupno ob 5. Od 6. ure naprej pa delajo še do 7. in sicer brez koristi. Kdo pa dela po večerji z veseljem? Je pač malo vredno delo po večerji in je pravzaprav le potrata časa pa luči. Pazniki so pa pri tem mučeni. Veliko bolj pametno bi bilo pač, da bi se delalo tudi pozimi do 6. potem naj bi sledila večerja, po večerji pa prisiljenci v spalnice. Nadalje nismo pazniki prav nič zadovoljni z neko drugo stvarjo. Ravnatelj kočijaž redi prečiše v svinjaku deželnega zavoda, drugi pazniki pa še enega piščanca ne smemo rediti pred svojim stanovanjem. Kočijaž tudi ne opravlja one nočne službe, ki je sicer popolnoma nepotrebna v takozvani folterkamri, kjer je bil nekda uvoz in izvoz, a zdaj je tam le uhod v zasebna stanovanja in je straža popolnoma nepotrebna. Veliko bolj pametno bi bilo, da oni prostor nakažejo kakemu pazniku za stanovanje. Paznikom bi pa bilo znatno olajšano in bi jim ne bilo treba kakor zdaj ostati v zavodu 86 do 104 ur ločeni od svoje rodbine.

— **lj Razglas nabornikom**. 1. Vsem v Ljubljani stanujočim leta 1884, 1885 in 1886 rojenim mladencem, neglede na njih pristojni kraj se je tekom meseca novembra 1906 pri mestnem magistratu (v sobi vojaškega referenta) k zabeležbi zglasiti. — 2. Mladencem, ki nimajo domovinstva v Ljubljani, je prinesiti s seboj boj rojstni in krstni list. 3. Začasno odsotne ali bolne mladence smejo zglasiti starši, varuhi ali pooblaščenici. — 4. Onim, ki si hočejo izprositi kako v §§ 31, 32, 33 in 34 vojnega zakona navedenih ugodnosti, je po predpisu opremljene prošnje vložiti meseca janu-

arja ali februarja 1907 pri podpisnem mestnem magistratu, najkasneje pa na dan glavnega nabora pri naborni komisiji. — 5. Onim, ki žele, da se jim dovoli nabor izven pristojnega okraja, je o priliki zglasitve vložiti opremljene prošnje; obenem pa lahko oglašajo izkažejo pravico do kake v §§ 31, 32, 33 in 34 vojnega zakona omenjene ugodnosti. — 7. Kdor zanemari dolžnost zglasitve, in sploh iz vojnega zakona izvirajoče dolžnosti, se ne more opravičiti z izgovorom, da ni vedel za poziv ali pa za dolžnosti, katere mu nalaga vojni zakon. Naborniki, ki opuste zglasitev, ne da bi jih pri tem ovirala kaka nepremagljiva ovira, se zakrive prestopka ter se kaznujejo z globo 10 do 200 kron ali pa s primernim zaporom.

Ij **Berolinska razglednica** o kopniškem dogodku je razstavljena v oknu našega upravištva.

Ij **Vremenski preobrat**. Tekom zadnjih 24 ur se je vreme v južnem delu Evrope nakrat obrnilo. Provzročili so ga jugozahodni vetrovi. Včeraj je pričelo deževati tudi pri nas; od poldneva do večera je padla pri nas temperatura od + 10° R na + 3° in pričela nadvladati burja, vsled katere je jelo po planinah snežiti. Po Tirolskem, Koroškem in po Kamniških planinah je snežilo, zvečer okoli 9. ure smo pa dobili tudi v Ljubljani „prvi sneg“, ob obletnici lanskega velikega snega, ki je polomil mnogo drevja.

Ij **Zadnje medvedko**, ki je bila ustreljena na Kočevskem, sta brata Lj. y o d iz Trsta, ki sta najemnika lova pri Stari cerkvi, dala prepeljati v Trst, ker nista hotela talije zanjo vzeti. Mladiča zasledujejo njuni lovci še dalje.

Ij **Električna cestna železnica** je imela v preteklem letu pri svojem prometu le 103 K 50 vin. prebitka! Kakor čujemo, ne misli svojega omrežja v mestu nič razširiti in bi se družba podjetja najraje odkrižala. Zakaj družba se otvori obljubljene proge: Tobačna tovarna Bleiweisova cestajni kolodvor na eni, in od tam po Rimski cesti-Vegovih ulicah-Marijin trg?

Ij **Ciparji na barju** se pripravljajo na svoj lov, a ne bodo sami, kajti pridružiti se jim hočejo tudi Krakovčani in ciparji s Žabjake, ki jim bodo delali konkurenco. Prihodnje dni bodo pričeli postavljati sotre in raglje, če bo ugodno vréme, in potem se prične žvižganje na cipnice. Glavno vlogo je včas igral „Fric“ s Žabjake ali pa „Mundi“ zdaj so aktivni že drugi ciparski „generali“.

Ij **Repertoar slovenskega gledališča**. Jutri, v nedeljo pop. ob 3. žaloigra „Mlinar in njegova hči“, — zvečer za par abonente opera „Biseri“. Ta opera se nato zaradi novih pripravljenih del za nekaj časa odloži. V torek, prvič za par abonente krasna d' Annunzijeva žaloigra „Gionda“. Glavni ulogi igra ga. Taborska in g. Taborsky. Opozarjamo, da imajo torej par abonenti jutri zvečer in v torek zaporedoma predstavo. To se zgodi, da se vrsta nedeljskih predstav za november premeni. Izpremembe so označene vedno na gledališkem listu.

Ij **Peter Žmitek** je razstavil v L. Schwentnerjevi trgovini troje portretov ter eno pokrajinsko sliko: dom našega čebelarja Janše. Portreti so sicer jako prijetni v koloritu in tudi dokaj dobro pogojeni, toda tehnika je tako drzna, da se ž njo, zlasti pri portretih, ne moremo sprijazniti. Ni nam na „voščeni, obilzanih figurah“, toda kar je prav! Krasna pa je pokrajinska slika, dom Janše. Žarke solnca, ki obsevajo kočo in čebelnjak, je g. Žmitek tako dobro pogodil, da se uprav vidi njih vibriranje v ozračju. Žal, da o planinah v ozadju ne moremo izreči take sodbe. Manjka jim namreč ozračja in to kviri perspektivo in tudi splošni vtis na gledalca ni tako ugoden, kakor bi bil sicer. Vse te slike Žmitkove pa svedočijo, da jih je slikal z ljubeznijo in duhom, kar pa pri naših mlajših tudi — slikarjih navadno vedno pogrešamo in na tem g. Žmitku čestitamo!

Ij **Ura na frančiškanskih zvonicih** je dobila nove kazalce in znotraj je popraviljena, ter kaže sedaj pravilno. Enakega popravila je potrebna še šentjakobska ura, ki ne kaže in ne gre nikdar točno. — Pri tej priliki pomnimo, da je naš krajevni čas dve minuti zadaj proti srednjeevropskemu (železničnemu). Ura na železnici in brzojavu je torej za dve minuti od krajevne (solnčne) ure naprej.

Ij **Teleta brez lastnika**. Danes jutra, so dobili na Stedryjevem svetu ob Gradašci dva teleta. Lastnik naj se oglasi pri gosp. Stedry-ju v Nunskih ulicah št. 3.

Ij **Našla** je kramarica Marija Sajevčeva zlat pečatni prstan z grbom in ga oddala na magistratu. — Dijak Oton Pelan je našel kolesarsko napihavo (pumpo) in se dobi v Križevniških ulicah št. 7.

Ij **Tatvina**. Včeraj je neki tat ukradel iz semeniškega dvorišča 6 K vredno gos.

Ij **V Ameriko** se je včeraj odpeljal z južnega kolodvora 14 Hrvatov, nazaj je pa prišlo 20 Slovencev in Hrvatov.

Ij **Izgubila** je A. Velkovrh, trafikantinja na Sv. Jakoba trgu, 30 znakm po 1 krono. Pošteni najditelj naj jih blagovoli oddati proti primerni nagradi.

Položaj Slovencev po volilni reformi.

Na kakem stališču so po volilni reformi Slovenci pred ostalimi avstrijskimi Slovani, kaže naslednja tabela:

En mandat na število prebivalcev	Italijani	Nemci	Romunci	Slovenci	Poljaki	Hrvatje	Čehi	Rusini
10.000								
20.000								
30.000								
40.000								
50.000								
60.000								
70.000								
80.000								
90.000								
100.000								
110.000								

Razne stvari.

»Kopniški stotnik« — prijet. Torej je res! Kopniški stotnik je vendarle prijet in pri tem se je izkazalo, da je oni, ki je v Kopniku tako hlabro poveljeval Viljemovim pruskim vojakom — črevljar. Če to ni posebno imenitno za prusko armado, je pa tem častnejše za pruske črevljarje, ker je podan dokaz, da marsikateri črevljar prekaša pruske vojake in pruske župane! — Prijeti napačni kopniški stotnik se piše Vogt in je bil že trikrat kaznovan zaradi tatvine, enkrat ker je ponarejal listine je dobil 7 let ječe in 15 let je sedel, ker je vlomil v sodniško blaginjo v Vongroviču, Vogta so izpustili kakor smo že včeraj poročali iz kaznilnice 1. februarja letos. Nadzorovala ga je policija. Stanoval je od julija nadalje pri svoji sestri in pri svoji nevesti v Nixdorfu, potem se je pa preselil v Langestrasse v Berolinu, kjer sta ga tudi prišla včeraj dva berolinska policijska komisarja v družbi še enega devinskega in hanoverškega policijskega komisarja. Berolinska policija je dobila glede oseb, ki pridejo v poštev pri kopniški zadevi, približno 2000 ovadb. Osebnne opise so vpsolali ravnateljem kaznilnic. Ravnatelj kaznilnice v Raviču je javil, da je podoben kopniškemu stotniku bivši kaznjenec Vogt. Sum je še bolj potrjevalo dejstvo, ker je bil že Vogt obsojen preje zaradi vloma v sodniško blaginjo. Kriminalna policija je po Vogtovi sestri in ljubici izvedela, kje da stanuje Vogt. Pri njegovi sestri so dobili tudi njegovo sliko. Glavne priče so izjavile, da je to kopniški stotnik in nihče drugi. Tudi neki bivši kaznjenec ki je bival skupno z Vogtom v ječi, je ovadil Vogta. Ko so dognali kdo je napačni stotnik, so sklenili, da ga primejo včeraj jutraj. Hiši, v katerih stanujeta Vogtova sestra in njegova ljubimka neka delavka Riemer, je policija natihoma stražila. A Vogta niso več dobili. Iz Riksdorfa se je namreč preselil že pred enim tednom v Berolin. Ko so prišli k Vogtu policisti v neki hiši Langegasse v četrtem nadstropju je napravil Vogt sicer nekoliko začuden obarž, a vedel je takoj, za kaj se gre. Prosil je, naj mu dovolijo, da — zajtrkuje do konca, kar so mu dovolili. **Priznal je takoj, da je on pravi kopniški junak.** Dobili so še pri njem 2000 mark in pa en bankovec za 50 mark. Vogtova omožena sestra je izjavila, da je brat priden, pošten črevljarski pomočnik, ki zasluži 15 do 20 mark in še več na teden. O bratovih dolgih prestanih kazni ji ni bilo nič znano. Vogt je rekel, da ni v stanu zasebniku vzeti niti feniga. Oni, pri katerih je Vogt stanoval, niso hoteli verjeti, da je ta človek, ki tako nedolžno izgleda, res kopniški stotnik. V kaznilnici so ga pa kmalu spoznali. Z Vogtom so konfrontirali kopniškega župana Langerhansa in rendanta Wiltberga. V kaznilnici je znan Vogt pod imenom »držni Moabit.« Tudi Vogtova sestra ni verjela, da je njen brat tako hitro avanziral do kopniškega stotnika! **Predno so Vogta prijeli, so policaji zasedli celo strehe,** da tako preprečijo morebitni Vogtov beg po strehah. Naj reče kdo kar hoče — v Vogtu ima Nemčija »velika moža!« To so spoznali tudi heidelberški dijaki, ki so po celem mestu nabili lepake, s katerim vabijo na veselico ki se vrši »na čast kopniškemu stotniku« in katere čisti dobiček dobil prebrisan Vogt. Zanimivo je, da aretirani »kopniški stotnik-črevljar« — **ni bil nikdar vojak,** a kakor se vidi, dobro ve, kako se s pruskimi vojaki lahko premaga — Kopnik.

Berolinsko vseučilišče proti ruskim dijakom. Prusko ministrstvo je ukazalo, da ne smejo na berolinskem vseučilišču sprejemati ruskih dijakov. Za ostala pruska vseučilišča prepoved ni veljavna.

Kite režejo ženskam neki hudodelci v Berolinu. Oropane ženske navadno ne opazijo takoj tatvine.

Roparji otrok. Prijela je newyorška policija 19 z bodali in revolverji oboroženih Italijanov. Sumijo da so kradli Italijani otroke, s katerimi so izsiljevali visoke odkupnine.

Strupeni plini so zadušili v Monakovem sestri Strasser, njunin brat je pa nevarno obolel.

Razbila se je ladja „Marja Auor“ na Dünkirchenskem obrežju. Kapitan je utonil. Znamenja kažejo, da so se uprli na ladji mornarji.

Mednarodnega sleparja Edvarda Detter so prijeli v Pragi. Zadnji čin je napravil v Tridentu, kjer je ogoljufal meščane za 26 tisoč kron.

Nevarni roparji so se pojavili v Novem Sandecu pri Lvovu. V Kryinci so izvršili več vlovov in roparskih napadov. Ko je bil prijet ropar Kamniški, je napadel policista z nožem. Roparji so prišli v Galicijo iz Ruske Poljske.

Stavka uslužbencev „Elekt. cestne železnice v Budimpešti. Zvečer 25. t. m. so napadli stavkujoči uslužbenci dva motorna vozova električne železnice, uslužbence so pognali v beg, razbili hiše in vrgli en voz s tira. Policija je razkropila demonstrante. Nekaj voz vozijo kontrolorji, ki so jih obmetavali s kamni. Na pomoč nameravajo pozvati vojake. Pogajani še niso pričeli.

Pogorelo je v Parizu na Rul Oberkampf več oddelkov tvornice za glasovirje. Škode je več milijonov frankov. Ranjen je en ognjegasec, neka ženska se je pa tako prestrašila, da je umrla.

Orkan je divjal 25. t. m. na jugozahodnem japonskem. **Pogrešajo več sto čolnov.**

Stavkujoči pomočniki pri izdelovanju suhega mesa na Dunaju so 26. t. m. priredili demonstracijo na Wiednu proti gospodarju Karluku. Ustavila jih je policija, ki je ranila na glavi enega pomočnika. Nato so pričeli stavkujoči pomočniki metati kamne na trgovino. Razbili so vse šipe. Policija je razpodela delavce. Zaprti so trije pomočniki.

Pisatelj v opazovalnici za umobolne. Juridični in socialno politični pisatelj in asessor dr. Oskar Priester je zdaj v dunajski opazovalnici za umobolne. Dolže ga tudi raznih tatvin po prodajalnicah. Priester je izdal nad 20 spisov, o kazensko pravnih, trgovinskih in delavskih vprašanjih, o armadi ženskem vprašanju itd. Zadnji čas so se pojavili pri njem znaki bolezni samovelja. Izvršiti je hotel velike kupčije, iskal je neveste, ki bi imela najmanj 5 milijonov K in je trdil, da ima po adaptaciji pravico do naslova baron pl. Rosen. Prosil je med drugim tudi za službo višjega župana v Heibronnu. Nedavno je prišel v Budimpešto, da bi ga neki ogrski plemič sprejel kot svojega otroka, a so ga zaprli kot sleparja in ga potem izpustili na zahtevo nemškega konzula.

Avstrijski »kopniški častnik«. V ponedeljek jutraj se je pripeljal na neko postajo v takozvanem Inskem kotu neki stotnik. Vprašal je, kje stanuje neki posestnik, ki je svoj čas visoko na konju tudi poveljeval nekemu kavalerijskemu vodu. Seveda so mu takoj povedali, kje da stanuje posestnik. Stotnik se je podal k njemu. Posestnik je prijazno sprejel stotnika in ga povabil na večerjo in občeval z njim kakor je navada med srednjeevropskimi olikanimi ljudmi. Stotnik je poizvedoval rpi posestniku, je-li ima na prodaj oves. A posestniku je švignil vglavo kopniški stotnik. In sum je bil vedno večji. Ko se je poslovil stotnik, je bilo že obveščeno orožništvo. Posestnik mu je naznanil vse sumljive znake, zaradi katerih je smatral oves kupujočega stotnika za varalico. In dva orožnika sta v »laufšrit« letela na postajo, da vzameta »hop« kopniškega stotnika v avstrijski uniformi. Malo predno je odpihal vlak, sta ustavila orožnika stotnika in zahtevala, naj se izkaže. Stotnik je pa razburjeno kričal zaradi nesramnega postopanja orožnikov, a vse ni nič pomagalo. Orožnika sta ostala neizprosljiva. Stotnika so s silo spravili v voz, da je mogel pravočasno vlak odriniti. En orožnik se je peljal s stotnikom v Braunau. Drugo dopoldne ob desetih je pa čakalo že več radovednežev in tudi posestnik med njimi, orožnika, ki naj bi privedel stotnika v temnico. Orožnik se je sicer res vrnil, ne pa stotnik, ki je ostal v Braunau, ker ni bil »kopniški«, marveč pravi avstrijski stotnik, kar je poročal nekoliko poparjeni orožnik radovednim svojim poslušalcem.

Kak je sedaj Port Artur. Neki nemški trgovec je hodil nedavno po Vztku in se mudil tudi par dni v Port Arthurju. Tam se je sestal z ljudmi tvrde, ki je imel z njo posla. A poslovanje je bilo nemogoče, ker so zgoreli med vojsko vsi zapiski in vse druge knjige. Morje je po zalivu še vse polno jarbol, ki mole iz dna od potopljenih ladij. Te so imele ob času vojske namen preprečiti dohod japon. ladij. Po gričih okrog je vse polno najrazličnejših krogelj, ki so bile izstreljene ob času bojev. Trgovec je posetil par utrdb, ki so do tal razrušene od krogelj. Te pokrivajo vso bližnjo okolico. Japonci jih vozijo na ladjah domov, a jih je še vedno dovolj. Istotako leže po tleh še človeške kosti, rokavice, kape, črevlji, kosi obleke — vse to je seveda umazano s črno krvjo. Zanimiv je bojni muzej, ki so ga postavili Japonci v Port Arthurju. Tam se nahajajo vse vrste bojnega orožja, ki se je rabilo v zadnji vojski.

Proti opernemu pevcu Prohaski, »ženinu« morilke Friderike Zeller, se je nabralo toliko slučajev goljufij, da pride Prohaska na Dunaju pred porotnike.

Novo japonsko vojno luko zgrade v Masampho.

Leteča osa je zdaj najnovejše konstruiran zrakoplov, ki je razstavljen na razstavi v Bruslju. Zrakoplov ima obliko velikanske ose s krili od oljnate svile.Motor, ki ima 70konjskih moči, giblje krila in cela priprava leti tako dalje. Zrakoplovci imajo svoj prostor v trupu ose, od koder gledajo v svet skozi štiri okna. Praktično zrakoplova še niso poskusili.

Boj med ženskami in policisti v angleški zbornici. Pretekli torek je prišlo v angleško poslaniško zbornico nenavadno veliko žensk. Vse so rekle, da hočejo govoriti z gotovimi poslanci. A ko so otvorili sejo, so poskočile na stole, razvile zastavo z napisom »Volilno pravico za ženske« in začele klicati: »Vun z žensko volilno pravico!« Hitro je prišla angleška parlamentarna policija v zbornico. A ženske se niso umaknile. Nadzornik policije je hotel peljati vun voditeljico, ki ga je pa grizla in praskala, tovaršice so pa klicale: »Boječ-neži! in slične psovke. Končno so vrgli policisti vse ženske vun.Bile so med njimi tudi iz najvišje družbe. Na dvorišču so pa še napadle nekaj lordov, ki so hiteli k seji, jim grozile s palicami in jih pošteno zmerjale. Napadle so dejansko policiste, ki so razgnali na to množico, ki se je zbrala, in prijeli deset najglasnejših. A še huiše je bilo, ko so sodili onih deset zaprtih žensk. Pri razpravi so psovale sodnike in mu niso hotele odgovarjati. Ko jim je sodnik naznanil sklep, da morajo jamčiti proti kazni 6 funtov za mirno obnašanje, so burno ugovarjale, ker one niso sodelovale pri zakonodaji. Med razpravo so pa poizkušale vdreti obtožen somišljenice v sodno dvorano, a je policija to preprečila. Ker obsojenke niso hotele vplačati kavcije, jih je sodnik vse obsodil v dvamesečni zapor.

Moderni zakon ene ure. Zgodilo se je to v Norristownu, malem pennsylvanskem mestu. Na magistratu sta sklenila mlada zakon. Sledila je pijača v bližnjem restavrantu. Mladi mož je bil zakona tako vesel, da je bil čez četrtr ure popolnoma pijan. Mlado ženo je to tako razburilo, da je letela na magistrat zahtevala in dosegla ločitev zakona. V eni uri je bilo končano vse, zakon in ločitev.

Tržaška „Edinost“.

prinaša danes neko izjavo, podpisano od predsedništva političnega društva »Edinost«, gg. Goriupa, dr. Rybača in dr. Slavika, da so videli pisma, katera je »Edinost« citirala v svoji polemiki proti »Slovenec«. Podpisani gospodje trdijo, da so pisma avtentična in da prihajaj od osebe, ki je morala biti natančno informirana». S tako izjavo seve še ni ovržena naša trditev, da so v onih pisnih le laži in da je dr. Šusteršič bil tisti, ki je izvedel za namero vlade glede St. Jakoba ter da je dr. Šusteršič preprečil ono namero vlade, združiti St. Jakob z okolico. V neki notici »Edinost« vzklika, »da bo »Slovenec« seveda naprej lagal in blatil. Mi pravimo, in naj je »Edinosti« to prav ali ne, da so ona pisma politična infamija, kar vedo tudi tržaški slovenski voditelji, zato se pa »Edinost« brani priobčiti celotna pisma s podpismi — ker bi potem slovenska javnost kmalu bila na čistem, s kom ima opraviti! Da je »Edinost« zmožna za politične infamije, je pokazala ravno napram dr. Šusteršiču, ki je tržaškimi Slovincem le pomagal. Za tak »hvala-ležni« nastop »Edinosti« je v bodoče res edino na mestu — pasji bič! Pljunemo na tisto »pošteno javnost«, ki si bo dala kaj od »Edinosti« natvezati. Skrivanje podpisov ni nikaka politična poštenost in le komodno sredstvo za — lumparije »Edinosti«. Na dan torej s celotnimi pismi!

NEMŠKI DRŽAVNI TAJNIK OBIŠČE VATAKAN.

Rim, 26. oktobra. Nemški državni tajnik Tschirschky se poda v spremstvu nemškega poslanika pri Vatikanu, barona Wolf-rama Rotehanskega v Vatikan, kjer ga bo sprejel v avdienci kardinal Merry del Val.

Telefonska in brzojavna poročila OBSTRUKCIJA PROTI VOLILNI REFORMI.

Praga, 27. oktobra. »Narodna Politika« naznanja, da so češki radikalni poslanci imeli posvetovanje, na katerem so sklenili, da bodo predlogu o volilni reformi v plenumu obstruirali. Obstrukcije se bodo udeležili tudi Rusini in liberalni Slovenci.

Dunaj, 27. oktobra. Rusini bodo že prihodnji teden začeli z obstrukcijo proti volilni reformi v zbornici. V to svrhu bodo obnovili vse interpelacije, ki so jih stavili, odkar obstoji parlament in bodo stavili cele kupe »nujnih« predlogov.

DUNAJSKA ZBORNICA.

Dunaj, 27. oktobra. Prihodnja seja državne zbornice je v torek s sledečim dnevnim redom: 1. poročilo proračunskega odseka o predloži glede pisarniških azistentov. 2. zakon proti pijančevanju.

DR. KRAMAR IN ODESEK ZA VOLILNO REFORMO.

Praga, 27. oktobra. Danes se vrši v Pragi seja mladočškega eksekutivnega odbora. Da so se mogli danes te seje udeležiti, so mladočški člani odbora za volilno reformo odložili svoje mandate.

Dunaj, 27. oktobra. Poročila listov o izstopu dr. Kramarja iz odseka za volilno reformo niso povsem točna. Dr. Kramar je le za dva dni odpotoval, potem gre zopet v odsek.

ODESEK ZA VOLILNO REFORMO.

Dunaj, 27. oktobra. Odsek za volilno reformo je nadaljeval danes debato o avtonomiji. Nameraval se je že danes izvršiti glasovanje, a ker je še mnogo govornikov naznanjenih in ker nekaj poslancev ni na Dunaju, se vrši glasovanje še-le v začetku pri-

Katoliška bukvarna v Ljubljani.

Pripovedne zbirke:

Andrejčkov Jože — Pripovedni spisi —:

- I. Črtice iz življenja na kmetih. K —'40.
- II. Matevž Klander. — Spiritus familiaris. — Zgodovina motniškega polja. — Gregelj Košenina. K —'40.
- III. Amerika, ali povsod dobro — doma najbolje. K —'40.
- IV. Popotni listi. — Cesar Jožef v Krašnji. — Nočni sprehod. — Popotniki v arabski puščavi. — Spomin na Dubrovnik. — Dambeski zvon. K —'40.
- V. Žalost in veselje. K —'40.
- VI. Nekaj iz ruske zgodovine. — Vojniška republika zaporoških kozakov. K —'40.
- VII. Božja kazen — Plavec na Savini. — Čudovita zmaga. K —'40.
- VIII. Emanek, lovčev sin. — Berač. K —'40.

Josip Jurčič, Zbrani spisi:

- I. Deseti brat. K —'40, vezano K 2'20.
- II. Jurij Kozjak. — Spomini na deda. — Jesenska noč med slovenskimi polharji. — Spomini starega Slovence francoskega vojščaka. K 1'40, vezano K 2'20.
- III. Domen. — Juri Kobila. — Dva prijatelja. — Vrbani Smukova ženitev. — Golida. — Kozlovska sodba v Višnji Gori. K 1'40, vezano K 2'20.
- VI. Sosedov sin. — Moč in pravica. — Telečja pečenka. — Bojim se te. — Ponarejeni bankovci. — Kako je Kotarjev Peter pokoro delal, ker je krompir kradel. — Črta iz življenja političnega agitatorja. K 1'40, vezano K 2'20.
- IX. Doktor Zober. — Med dvema stoloma. K 1'40, vezano K 2'20.
- X. Rokovnjači. — Moj prijatelj Jamralec. — Šest parov klobas. — Po tobaku smrdis. — Ženitev iz nevoščljivosti. K 1'40, vezano K 2'20.
- XI. Tugomer. — Berite Novice. — Veronika Deseniška. Pripovedne pesni. K 1'40, vezano K 2'20.

Kalan, Povesti slovenskemu ljudstvu v pouk in zabavo.

- VI. (Hvalečnost sveta. Glas Gospodov. Slika brata Angele. Med nihilisti-zarotniki. K Očetu. Vse pride na dan. Lurd. Na sveti večer. Osodepolna polnočnica. Dva junaka. Kje je brod. Tvoje srce pa bo meč presunil. Slovo. Križ — drevo življenja. Greh in pokora.) K —'50.

Knjižnica za mladino.

- XIII-XIV. Praprotnik. — Pesmi cerkvene in druge. K 1'13.
- XV. Zeleni listi. Kratke pripovedi za otroke stare od 6 — o let. K —'60.
- XVI. Slomeček. Spisi zbrani za mladino. III. (Basni, prilike in povesti.) K —'60.
- XVII-XVIII. Tatarji na Moravskem. — Gozdne cvetke. Štiri povesti. K 1'13.
- XIX. Milostna brat in sestra. Zbirka kratkočasnih in poučnih pogovorov o živali. K —'60.
- XX. Bogdanova mlada leta. K —'60.
- XXI. Gangl. Pisanice. K —'60.
- XXII-XIII. Leban. V domačem krogu. K 1'13.
- XXIV. Savinjski glasi. K —'60.
- XXV. Razne pesmi in povesti. K 1'15.
- XXVI. Rakusa. Ciguljka. Zgodovinska črtica. K 1'15.
- XXVII-XXVIII. Dobrota in hvalečnost. Povest K 2'20.
- XXIX. Leban. Milutin Oblokar. Povest. K 1'13.

- Krčič, Zgledi bogoljubnih otrok iz vseh časov krščanstva. I. do III. del po K —'70.
- Krčič, Vrtec. Časopis s podobami za slovensko mladino. Letnik 1894 do 1902, vezan po K 3'30.
- Krčič, Vrtec, letnik 1903 K 3'70.
- 1904 K 4'30.

- Angelček, otrokom prijatelj, učitelj in voditelj. Letnik I. do X. po 95 vin.

- Krčič, Angelček. Letnik XI. do XII. po K 1'15.
- Levstikov zbrani spisi uredil Frančišek Levstik. 5 zvezkov K 2'42.

Mladinska knjižnica. Povesti:

- I. Brinar, Medvedji lov — Čukova gostija. Trdo vezano K —'90.
- II. Trošt, Na rakovo nogo. Trdo vezano K —'90.

Spillmannove povesti:

- I. zvezek: Ljubite svoje sovražnike. Povest iz maorskih vojsk na Novi Zelandiji. K —'45, vezano K —'65.
- II. Maron, Krščanski deček z Libanona. Povest iz časov zadnjega velikega preganjanja po Druzih. K —'45, vezano K —'65.
- III. Marijina otroka. Povest iz kavkaških gora. K —'45, vezano K —'65.
- IV. Praški Judek. Povest K —'45, vezano K —'65.
- V. Ujetnik morskega roparja, po pošti 45 v., vezan 65 v.
- VI. Arumugam, sin indijskega kneza. Dogodljivi spreobrajenjaja ind. prince; po pošti 45 v., vezan 65 v.
- VII. Sultanovi sužnji. Carigradska povest iz 17. stoletja; po pošti 65 v., vezan 85 vin.

Šmida Kristofa — spisi.

- I. zvezek: Ljudevit Hrastar. — Golobček. Posl. P. Hugolin Sattner. (Drugi natis.) Mehko vezan 70, trdo 90 v.
- II. Jozafat, kraljevi sin Indije. Posl. P. Flor. Hrovat. (Drugi natis.) Mehko vezan 70, trdo 90 v.
- III. Pridni Janezek in hudobni Mihec. Posl. P. Flor. Hrovat. Mehko vezan 90 v., trdo K 1'10.
- IV. Kanarček, Kresnica, Kapelica v gozdu. Posl. P. Hugolin Sattner. Mehko vezan 50, trdo 70 v.
- V. Slavček. — Nema deklica. Posl. P. Flor. Hrovat. Mehko vezan 50, trdo 70 v.
- VI. Ferdinand. Poslovenil P. Flor. Hrovat. Mehko vezan 70 v., trdo 90 v.
- VII. Jagnje. — Starček z gore. P. Flor. Hrovat. Mehko vezan 80, trdo K 1'10.
- VIII. Pirhi. — Ivan, turški suženj. — Krščanska obitelj (družina). Poslovenil P. F. Hrovat. Mehko vezan 70, trdo 90 v.
- IX. Hmeljevo cvetje. — Marijina podoba. Posl. P. Flor. Hrovat. Mehko vezan 70, trdo 90 v.
- X. Ludovik, mladi izseljenec. Posl. P. Flor. Hrovat. Mehko vezan 70, trdo 90 v.
- XI. Najboljša dedščina. — Leseni križ. Poslovenil P. Flor. Hrovat. Mehko vezan 50, trdo 70 v.
- XII. Roza Jelodvorska. — Izdalo Katoliško tiskovno društvo v Ljubljani. Mehko vezan 70, trdo 90 v.

- XIII. Sveti večer. Posl. Fr. Salezij. Mehko vezan 70 vin, trdo 90 vin.
- XIV. Povodenj. — Kartuzijanski samostan. — Posl. Fran. Salezij. Broš. 70 vin., vez. 90 vin.
- XV. Pavlina. Poslovenil Fr. Salezij. Mehko vezan 70 v., trdo 90 vin.

Igrokazi:

Jurčič-Kersnik-Govekar, Rokovnjači. Narodna igra v petih dejanjih s petjem. K —'85.

Jurčič-Govekar, Deseti brat. Narodna igra v petih dejanjih. K —'85.

Zbirka ljudskih iger. Vsak snopič K —'90. I. snopič (2. natis.) Vsebine: 1. Pravica se je izkazala. Burka v dveh dejanjih. Samo moške uloge. 2. Zamujeni vlak. Saloigra v petih prizorih. Samo moške uloge. 3. Lurška pastarica. Igrokaz v petih dejanjih. Samo ženske uloge. — II. snopič. Vsebine: 1. Vedeževalka. Gluma v enem dejanju. Samo moške uloge. 2. Kmet-Herod. Burka v dveh dejanjih. Samo moške uloge. 3. Župan Sardamski. Veseloigra v treh dejanjih. Samo moške uloge. 4. Jeza nad petelinom in kes. Veseloigra v dveh dejanjih. Samo ženske uloge. — III. snopič. Vsebine: 1. Mlini pod zemljo. Igra v petih dejanjih. Samo moške uloge. 2. Sanje. Igra s petjem v petih dejanjih. Samo moške uloge. 3. Sveta Neža. Igrokaz v dveh dejanjih. Samo ženske uloge. — IV. snopič. Vsebine: 1. Doktor Vseznal in njegov sluga Šipko Tiček. Veseloigra v dveh dejanjih. Samo moške uloge. 2. Vaški skupuh. Igrokaz v treh dejanjih. Samo moške uloge. 3. Novi zvon na Krtini. Igrokaz v dveh dejanjih. Samo moške uloge. 4. Zakleta soba v gostilni „pri zlati goski“. Predpustna burka v enem dejanju. Samo ženske uloge.

Zgodovinske in druge večje povesti:

Bedenek, Od pluga do krone. Zgodovinski roman iz minulega stoletja. K 2'20, vezano K 3'10.

Grossi, Marco Visconti, zgodovinski roman. K 2'70.

Kočevar, Mlinarjev Janez slovenski junak ali uplemenitba Teharčanov. K —'90.

Meško. Ob tihih večerih. K 3'70.

Pagliaruzzi-Krilan, Zbrani spisi. Tretja knjiga. K 1'40.

Pajkova Pavlina, Slučaji usode. Roman. K 1'70.

Pellico, Moje Ječe. Povest K —'80.

Sienkiewicz, Brez dogme. Roman. K 3'30, vezano K 4'60.

Sienkiewicz, Mali vitez Pan Volodijevski. Zgodovinski roman. 3 zvezki K 7'30.

Sienkiewicz, Rodbina Polaneških. Roman. 3 zvezki K 10'30.

Sienkiewicz, Z ognjem in mečem. Historičen roman. 4 deli K 4'80, vezano v dveh zvezkih K 6'80.

Sienkiewicz, Križarji. Zgodovinski roman v štirih delih. K 5'50, vezano K 7'60.

Sienkiewicz, Potop. Zgodovinski roman. I. knjiga K 3'90.

Spillmann, Žrtve spovedne molčečnosti. Povest po resnični dogodbi. K 2'10, vezano v platno K 2'70.

Stowe-Malavaiš, Strijci Tomova koča ali življenja zamorcev v robnih državah svobodne severne Amerike. Kart. K 1'50.

Sfrennik, Kristof Kolumb ali odkritje Amerike. Zgodovinski roman. K —'90.

Drugo pripovedno berilo:

Lasserre, Lurška Mati Božja. K 1'45.

Lasserre-Marešič, Lurški čudeži, vez. K 2'20.

Merhar, Marjetice nabrane nežni mladini K —'75, kartonirano K —'95.

Oršek, Za resnico. Spisali slovenski bogoslovci. K 5'35, vezano K 5'35.

Vrhovnik, Sv. Ahacij s tovariši mučenci, kranjske dežele pomočnik. K —'35.

Krajše povesti:

Basnigoj, Zaroča o polnoči. K —'40.

Bedenek, Solnce in senca. Povest. K —'40.

Brečovnik, Šaljivi Slovenec. Zbirka najboljših kratkočasnic iz vseh stanov. K 1'70.

Cegnar, Babica. 2 sešitka K 1'30.

Cigler, Sreča v nesreči. K —'74.

Cigler, Deteljica ali življenje treh kranjskih bratov, francoskih vojakov. K —'70.

Cigler, Kortonica koroška deklica. K —'70.

Hoffmann, Bog pomaga. Povest, karton. K —'90.

Hoffmann, Peter Prostak. Povest, karton. K —'90.

Hoffmann, Kar Bog stori, vse prav stori. Povest, karton. K —'90.

Hoffmann, Kako vzgaja usoda. Povest. K —'90.

Hoffmann, Čas je zlato ali od uboštva do bogastva. Povest. K —'82.

Keller, Prst božji ali izgledi božjih kazni, oziroma slučaj, ki niso slučaj. 2 zvezka K —'90.

Koder, V gorskem zakonju. Povest. K —'40.

Kosi, Sto narodnih legend. Slovenski mladini in preprostem ljudstvu v pouk in zabavo. Trdo vezano K 1'30.

Lesar, Perpetua ali afrikanški mučenci. K 1'30, trdo vezano K 1'50.

Parapat, Robinson starši. Njegove vožnje in čudovite dogodbe. K 1'30, trdo vezano K 1'50.

Malavaiš, Oče naš. Povest za krščansko mladost in krščansko ljudstvo, razprodano.

Mayr, Mučenci. Starokrščanska povest. K 1'05.

Sienkiewicz-Miklavc, Za kruhom. Povest. K —'40.

Tomšič, Peter Rokodelič. K —'50.

Trošt, Pri stricu. Povest. K —'95.

Trstenjak, V delu je rešitev. Poučna povest. K —'70.

Vonomir-Križan, Svitoslav. Povest. K —'40.

Zakrajšek, Ogténica ali hudobija in nedolžnost. Povest. K —'70.

Zupančič, Fabijola ali cerkev v kaskombah. Po kardinalu M. Wisemanu. K 1'30, vezano K 1'50.

Poezija:

Baumbach-Funtek, Zlatorog. Elegantan vezan. K 4'20.

Gangl, Iz luči in teme. Vezano K 1'35.

Gregorčič, Poezije. I. zvezek K 2'13, vezan K 3'13.

Isto II. „ „ 2'13, „ 3'33.

Isto III. „ „ 2'13, „ 3'33.

Gregorčič, Svetopisemska knjiga Job in psalm 118. Vezano K 2'85.

M. Medved, Poezije, broš. K 4'—, vezano K 5'20.

Pesjakova, Vjoličice. Pesmi za mladost. K 1'15.

Prešeren dr. France, Poezije. Uredil L. Pintar. K 1'10.

Sardenko Silvij, V mladem jutru. K 1'60, vezano K 2'35.

Zupančič, Pisanice. Pesmi za mladino. Vezano K —'90.

Zemljepis in zgodovina:

Alešovec, Vojska na Turškem od leta 1875 do konca l. 1878. Začetek ustaje v Hercegovini, vojska Srbov, Črnogorcev in Rusov s Turčijo, zasedba Bosne in Hercegovine po slavni avstrijski armadi. K —'82.

Dimnik, Avstrijski junaki. S 17 podobami. K 1'60.

Majar, Odkritje Amerike. Poučno zabavna knjiga v treh delih, o Kolumbu, Kortesu in Pisaru. Trdo vezano K 2'20.

Maier, Učne slike iz zemljepisja. Avstrija. Podrobni učni načrt. K 1'60.

Maier, Učne slike iz prirodoslovja za III., IV. in V. razred. (Podrobni učni načrt.) K 2'70.

Molek, General Lavdon, oče vojakov imenovan. K —'70.

Perne, Trstenik. Prispevek k zgodovini župnij v ljubljanski škofiji. K —'97.

Vrhovec, Zemljepis za prvi gimnazijski razred. K 1'30.

Vrhovec, Zgodovinske povesti za meščanske šole. I. do III. stopnja, kartonirano à K 1'10.

Poučni spisi za mnogo-vrstno praktično porabo:

Bele, Viničarjev kašpot. Navod, kako vinograde na novo zasajati in kako jih obdelovati. K —'60.

Bele, Trtna uš in trtojeja. Navod, kako se je mogoče vkljub trtni uši s trtojejo uspešno baviti. K —'90.

Bleweis-Trsteniški, Nauk, kako zdrava in bolna kopita podkovati in kopitne bolezni ozdravljati. K 1'70.

Bleweis, Nauk, kako pomagati živini ob porodu ravnati s staro in mlado živino in ozdravljati poporodne bolezni. K 1'10, vezano K 1'30.

Funtek, Obrtno spise. K 1'40.

Jemeršič-Gregorčič, Materino delo za Boga in domovino. K 1'60.

Kalan, Eočetek protialkoholnega gibanja na Slovenskem. K —'56.

Kralj, Obrtni red. Zbirka in razlaga najvažnejših obrtnih zakonov, ukazov in razsodb upravnega sodišča. K 2'60, vezano K 3'85.

Kneipp-Podgorc, Domači zdravnik. K 1'30, vezano K 1'50.

Mali vseznalec ali zbirka lahko izpeljivih poizkusov iz fizike, mehanike, aritmetike in glumarstva, smešnic in zastavic z navodom o punktiranju ali geomanciji. K —'65.

Navodilo za spisovanje raznih pism in opravičnih listov. Z mnogimi vzorci. K 1'80, vezano K 2'20.

Pečjak, Stoletna pratika dvajsetega stoletja 1901 — 2000. K 1'40, trdo vezano K 1'60.

Premru, Dialoghi, laški, nemški in slovenski pogovori. Broš. K 2'20.

Računar, hitri, z ozirom na sedanjí denar po kronski veljavi in na metersko mero in vago, vezano K —'90.

Romih, Obrtno knjigovodstvo s kratkim poukom o menicah. Učna knjiga za obrtne načeljalne šole, ob enem priročna knjiga za obrtnike. K 1'80.

Sašelj, Biserice iz Belokranjskega narodnega zaklada. I. del. K 2'20.

Schweitzer, Naš društveni in shodni zakon. K 1'15.

Smolnikar, Poročilo o I. shodu katol. slovenskih nepolitiških društev. K 1'65.

Strupič, Živnozdravništvo ali nauk o spoznanju in ozdravljanju vnanjih in notranjih bolezni. K 3'90, vezano K 4'40.

Štraki, Obrednik za organiste. Vezano K 1'60.

Zbirka domačih zdravil, kakor jih rabi slovenski narod. K 1'15.

Razne povesti za mladino in ljudstvo:

Vsak sešitek po 45 vinarjev: Črni bratje. — S prestola na morišče. — Leban 100 letov za otroke. — Vrtomirov prstan. — Feldmaršal grof Radecki. — Mirko Poštenjakovič. — Venček pravljic in pripovedk. — Pri Vrbovcem Grogl. — Lažnjivi Kljukec. — Močni baron Ravbar. — Izdajalca domovine. — Tiun-Ling, kitajski morskí razbojnik. — Najdenček. — Maksimilijan I. cesar mehikanski. — Vstajenje. — Knez črni Jurij. — Repoštev. — Pod turškim jarmom. — Hildegarda. — Naselnikova hči. — Nikolaj Zrinjski. — Hirlanda. — Kako je izginil gojzd. — Jama nad Dobrušo. — Doma in na tujem. — Potovanje v Liliput. — Hubad pripovedke I. — Hubad pripovedke II. — Narodne pripovedke za mladino II. — Car in tesar.

Vsak sešitek po 37 vinarjev: Božični darovi. — Erazem predjamski. — 60 malih povestij. — Sveta grofinja Genovefa.

Vsak sešitek po 53 vinarjev: Spominski listi iz avstrijske zgodovine. — Šaljivi Jaka I. — Šaljivi Jaka II. — Izanama, mala Japonka. — Kristof Kolumb. — Darinka, mala Črnogorka. — Sita, mala Hindostanka. — Narodne pripovedke za mladino I.

Vse cene se razumejo s poštnino vred; pri skupnih naročilih odpade poštnina.

Dobi se

havelok zastonj

ako se kupi za gl **18**
sledečih 6 predmetov:

za gospode 1 površnik ali zimsko suknjo, gorko podloženo i sukneno obleko, eleg. izgot., i posebne suknene hlače, karirane ali progaste, i modern telovnik, najn. kroja, i klobuk, i čepico

2116 29

Angleško skladišče oblek

O. BERNATOVIČ

Ljubljana, Mestni trg 5.

Pristno bizeljsko vino (mošt)

2270 7-6

razpošilja od 1 hektolitra naprej

Jože Janežič

Staravas, Bizeljsko pri Brežicah.

Cena po dogovoru.

Lepo donosno posestvo

v večjem farnem kraju na Dolenjskem, v bližini železnice, pripravno za trgovino, gostilno, zalogo piva, za peka ali mesarja, se proda po prav ugodnih pogojih.

Več pove 2347 6-4

pisarna za promet z zemljišči

Jos. Perhauc

v Ljubljani, Dunajska cesta 18.

Oblastveno
potrjeno učilišče
za krojno risanje
Franja Desih
Ljubljana, Stari trg 28.
Dobi se tudi kraj po
životni meri.

Delavci,

kateri so pri strojih za obdelovanje železja vajeni, ali isti, kateri se hočejo v tej stroki izvežbati, **dobijo stalno službo v tovarni za stroje**

2348 4-3

G. Tönnies, Ljubljana.

Štev. 5514.

2422 3-1

Razpis

o gradbi vodovoda na Savi, občina Jesenice na Gorenjskem.

Ponudniki za ta vodovod morejo vpogledati izračunene kubature in izmere, potem na izvid razgrnjeni stavbeni načrt in zraven spadajoče stavbene opise pri podpisnem občinskem uradu med uradnimi urami.

Ponudniki se pozivljajo, da dopošljejo tu sem svoje obvezne ponudbe z navedbo, v katerem najkrajšem času jim je možno izvršiti vodovod, **do 1. decembra 1906 do 12. ure opoldne.**

Položiti je 20% vadij stavbene svote.

Občinski odbor si pridrži odločitev o došlih ponadrobni ponudbah.

Županstvo Jesenice, dne 22. oktobra 1906.

Župan: **Dr. Kogoj.**

Vabilo k javni dražbi.

Dne 2. novembra, t. j. v petek in prihodnje dni vršila se bode

prostovoljna javna dražba

goveje živine, kônj, prašičev, različnih vozov, kočij in raznega gospodarskega orodja na graščini Dol (Lustthal) pri Ljubljani.

Dražba se prične v petek ob 1. uri popoldne.

2414 3-1

Z najvišjega stališča

sojeno, je

Ceres jedilna mast

najboljša za

pečenje, praženje in kuho.

Tovarna hranil **Ceres** razpisuje tekmovanje v kuharskih receptih z dobinki v skupnem znesku 15.000 kron. Natančnejši pogoji se izvedo pri vsakem boljšem trgovcu brezplačno. 2312 7 c 6-1

Pariška svetovna razstava 1900: „GRAND PRIX“.

Najvišja odlika!

Na 7 prejšnjih razstavah s prvimi darili odlikovano.

Pristno, če
na pod-
platu

in ustanovno
leto
1860.

**Šent Peterburške
GALOSHE**
čevlji za sneg, „Storm Slippers“.

2416 6-1

Vsak dan jih izdela
tovarna

40.000 parov!

Edini kontrahenti: **Messtorff, Behn & Co., Dunaj, I.**

Iščeta se

2415 1-1

dva dacarja

— samca — zmožna slovenskega in nemškega jezika.

Nastop službe 1. januarja 1907. — Plača in vse drugo po dogovoru.

Dotične prošnje s spričevali sposobnosti je vložiti do 1. decembra 1906.

Josip Klinar,

poblaščenec zakupne zadruge za užitino za davčni okraj Kranjska gora na Jesenicah št. 17.

V najem se oddá s 1. januarjem ali tudi pozneje

strojarna

opremljena z vso opravo, prav po nizki ceni.

Ponudbe pod „V.“ na npravnštvo „Slovenca“.

2409 1

Postavno varovano. Vsako ponarejanje in ponatiskovanje kaznivo.

Edino pristen je Thierryjev
2630 balzam 52-43

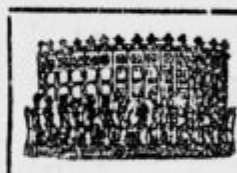
le z seleno snamko „redovnica“.
Maroslavne neprekoane
proti slabemu prebavljanju, krčem v želodcu, koliki, katari, pranim boleznim, influenci itd. itd.
Cena 12 majhnih ali 6 dvojnatih steklenic ali 1 velika specialna steklenica s patent. zamaškom K 5.— franko.

Thierryjevo centifolijsko maslo, posod mano kol non plus ultra

proti vsem se ako starim ranam, vnetjem, ranitvam, abecem in steklinam vseh vrst. Cena: 3 lončka K 3-60 se pošlje le proti povzetju ali denar naprej.

Lekarnar A. Thierry v Pregradi pri Rogaški Slatini.
Brošura s tisoči originalnih zdravilnih pisem gratis in franko. V zalogiv skoro vseh večjih lekarnah in medicinskih drogerijah.

Panorama Kosmorama

v Ljubljani

Dvorni trg števil. 3,
pod „Narodno kavarno“.

— O — 2406

Od 28. okt. do vstevši 3. nov. 1906:

Zanimiv obisk
francoskih gradov.

Janez Jelovšekovih dedičev
nasledniki z Vrhnike prodajajo

v nedeljo, 11. nov.,

popoldne ob 3. uri na javni dražbi v kavarni pri »Črnem orlu« svoje

parcele

na Slemenih in veliko parcelo v Raskovcu poleg Stampetovega mostu.

Parcele se bodo posamezno dražile in kup se bode onemu takoj potrdil, kateri bode zanje največ ponudil. 2423 3-1

Vsaka šivilja

in tudi rodbina naj se takoj za poskušno naroči za 3 mesece za le K 3-25 na modni časnik

„Genre Parisien“.

Najboljši in najcenejši časnik z navadnimi toaletami, 55-60 modelov, barvane slike s krojnimi vzorci, natančen opis slik v slovanskem jeziku.

2419 6-1 Uprava „Genre Parisien“, Trident.

„Ljubljanska kreditna banka“

Podružnica v SPLJETU.

v Ljubljani, Špitalske ulice št. 2

Podružnica v CELOVCU.

Delniška glavnica **K 2.000.000 —.**

Rezervni zaklad **K 200.000 —.**

sprejema od 1. novembra tekočega leta vloge na vložne knjižice in 4 1/2 % ter jih obrestuje od dne vloge do na tekoči račun po 4 2/0 dne vzdiga;

obenem zvišuje obrestno mero starih vlog na knjižice od sedanjih 4 % na 4 1/2 % začnši s 1. novembrom t. l. 2291 255

Rentni davek plača banka sama.

Pozor!

Poskusite kupiti v **Selenburgovih** ulicah št. 6, kjer dobite

najfinejša vina

v originalnih steklenicah in sicer:
Fino, belo namizno vino znamka „Brioni“ . . . . . 1 liter 48 kr.
Fini muškatelec . . . . . 1 „ 48 „
Istrijsko belo in črno . . . . . 1 „ 28 „
Zaloga raznovrstnih vin in vsakovrstne kisle vode. 2173 5

Zaradi bolezni daje se v **najem** sedaj še **edina** v vsej cerkniški okolici obstoječa 2366 3-2

usnjarija

v Cérknici pri Rakeku

z vsem potrebnim orodjem. Veliki dve sobi za izdelovanje kož, zraven sušilna soba, valjavka, velika kamnata miza. V delo pride čez 300 tujih kož, največ svinjin. — Kdor hoče v najem vzeti, naj se kmalu zgleda, da se v podpisani ravnati in kože v delo jemati. Tudi je pripravno za vsako drugo obrt, ker je hiša zraven glavne ceste in voda v bližini. Na razpolaganje je tudi velik vrt.

Matevž Završnik,
Cérknica pri Rakeku.

Skrb vsake gospodinjice je posvečena družinski blaginji!

Kathreinerjeva
Kneippova
sladna kava

Je po Kathreinerjevem načinu svežega prozračnega okusa, zdravega v prospeh in poceni, ima torej neprecenljivo prednost za vsako gospodinjstvo!

Podarjajte pri nakupovanju izrečno ime Kathreiner in zahtevajte le izvirne zavoje z varstveno znamko župnik Kneipp.

Denar nazaj

ako brezuspešno, torej noben riziko. Doslej znano edino res zanesljivo sredstvo za pospeševanje močne in nagle rasti brade, las in obrvi je moj **eleksir za lase** in pomada za lase

„Piliosin“.

Izreden učinek in prav kratkem času. Cena steklenici ali lončku glid. 1.—, glid 1.50.

Razpošilja le proti povzetju

H. AUER

Dunaj, IX/2, Nußdorferstraße št. 3—45.

Želod, divji kostanj, fižol, jabolka, suhe gobe, orehe, sploh vse deželne pridelke

2408 **plača najdražje** 5-2

Ant. Kolenc v Celju.

Parni stroj

s kotlom, za 7 konjskih sil se dobi po nizki ceni v Sp. Šiški pri

PETRU KERŠIČU

tovarna voz.

Velik sadni vrt

ob Gruberjevem kanalu v Ljubljani se dá v **najem** za več let.

Natančneje se izve v pisarni odvetnikov **dr. Sujer in dr. Sajovic** v Ljubljani, Gosposke ulice št. 3. 2393 3-3

Proti katarom

sopilnih organov, pri nahu, hripavosti in vratnih oteklinah zdravniško priporočena je 38 13 II.

MATTONIJEV
GISSHÜBLER
naravna
alkalična kislina

katera se z vseh strani rabi sama ali pomešana z gorkim mlekom.

Ta miloraztapljajoče, osvežujoče in pomirljivo deluje, pospešuje ločitev sleza in se v taci slučajih posebno dobro obnese.

Isvirek: **Giesshübl Sauerbrunn**, zalez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih. Prospekti zastoni in franko.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih spozorilskih prodajalnicah in trgovinah z jestvinami in vinom.

Zaloga pri **Mihael Kastner-ju** in **Peter Lasenik-u** v Ljubljani. 114 52-39

Naznanilo preselitve.

Vljudo se s tem naznanja, da se je preselila

pekarija in trgovina z mešanim blagom

podpisanega iz hiše št. 18 2355 3-3

v hišo št. 8, nekdanjo pošto hišo g. L. Ravčiča.

Zahvaljujem tem potom vse svoje dozdajne odjemalce, ki so me podpirali, priporočajoč se jim, naj mi ostanejo zvesti tudi v novem stanovanju, ker se bom pošteno trudil, postreči jim z najboljšim blagom.

Obracam se tudi do novih odjemalcev, priporočajoč se, naj poskusijo, v čem jim bom mogel postreči.

V Medvodah, dne 18. oktobra 1906.

Julij Novljan, pek in trgovec.

Zahtevajte zastoni

in franko moj veliki, bogato ilustriran glavni cenik z nad 1000 slikami vseh vrst nikelnastih, srebrnih in zlatih ur z znamko Roskopf, Haha, Omega, Schaffhausen, Glashütte kakor tudi vseh vrst solidnih zlatih in srebrnih po izvirnih tovarniških cenah.

Nikel. remont. ura . . . . . K 3.—
slet. Roskopf patent ura . . . . . 4.—
črna jek. rem. ura . . . . . 4.—
izvir. Roskopf pat. ura . . . . . 5.—
Goldin rem. ura „Luna“ kolese . . . 7.50
srebr. „Gloria“ 7.50
dvojni plašč 11.50
oklep. veritica z rince 2.50
na pero in karab. 15 gr. teža . . . 9.50
ura s kukavico K 3.50, budilka K 2.90, kuhinjska ura K 3.—
švarcvaldska ura K 2.80.

Za vsako uro hitro pismeno jamstvo! Nikak riska! Zamenjava dovoljena, ali denar nazaj!

Prva tovarna za ure **Hanna Konrad** v Mostu 1789 (Brux) št. 654, Češko. 100-21

Spretna šivilja

se takoj sprejme, Mestni trg 3, II. nadstr.

Zaščitna znamka: „Sidro“

Liniment. Capsici comp.

Nadomestek za

Pain-Expeller

je splošno priznано kot izvrstno bol blažujoče mazilo; cena 80 v., K 1.40 in K 2 se dobiva v vseh lekarnah.

Pri nakupovanju tega povsod priljubljenega domačega sredstva, naj se jemlje le originalne steklenice v skatljah z našo zaščitno znamko „Sidro“ iz **Richterjeve** lekarne, potem se je gotovo prejel originalni izdelek.

Richterjeva lekarna

pri „zlatem levu“ v Pragi

Elizabethstrasse št. 5 nova.

Dnevo razpošiljanje.

Vozni red

črte: **Jesenice-Gorica-Trst**, veljaven od 1. oktobra 1906.

9:05	9:30	9:40	9:45	10:47	11:30	3:30	4:40	11:05	12:07	1:35	1:35	10:35	7:30	9:30	7:30	5:50	5:50	3:05	4:03
odh. Praga	prih. Dunaj j. ž.	Dunaj Westbhf.	Linc	Glandorf.	Celovec	Monakovo	Inomost	Bolcan	Belfak g. ž.	Rosenbah	odh. Praga	prih. Dunaj j. ž.	Dunaj Westbhf.	Linc	Glandorf.	Celovec	Monakovo	Inomost	Bolcan
6:54	9:05	5:35	6:00	10:17	10:17	7:18	8:25	4:13	7:41	6:45	2:47	11:40	12:42	3:40	9:49	11:51	2:49	6:34	8:15
2:39	2:39	7:50	7:18	10:00	9:07	4:05	11:37	12:02	1:57	1:12	12:26	8:11	9:20	1:15	4:33	5:42	prih. Jesenice	odh.	9:30
1:51	8:49	10:23	11:15	10:32	8:26	11:30	8:45	7:15	4:58	4:00	prih. Ljubljana j. ž.	odh. Trbiž	odh. Trbiž	prih. Ljubljana j. ž.	7:10	8:26	10:32	2:56	11:15
osebni vlak	osebni vlak	osebni vlak	brzo-vlak	osebni vlak	osebni vlak	brzo-vlak	osebni vlak	osebni vlak	osebni vlak	osebni vlak	Postaje	osebni vlak	osebni vlak	brzo-vlak	osebni vlak	osebni vlak	osebni vlak	osebni vlak	osebni vlak
12:37	5:15	8:16	9:35	1:32	4:38	6:20	6:28	5	6:36	11	odh. Jesenice	prih. Dobrava	8:58	11:27	2:20	5:53	7:51	12:36	12:29
12:44	5:22	8:23	9:42	1:39	4:45	6:28	6:36	11	6:44	16	Bled	Bohinjska Bela	8:48	11:13	2:03	5:36	7:37	12:20	12:13
1:00	5:39	8:40	10:00	1:57	4:54	6:50	6:58	26	7:08	31	Soteska P.	Nomenj	8:39	1:55	5:28	7:28	11:59	11:51	11:40
1:14	5:52	8:56	10:15	2:13	5:18	7:10	7:18	31	7:26	38	Boh. Bistrica	Podbrdo	8:24	1:45	5:20	7:15	11:49	11:40	11:30
1:22	6:00	9:11	10:23	2:21	5:26	7:18	7:26	38	7:37	45	Hudajuzna	Grahovo	8:16	1:38	5:12	7:07	11:40	11:30	11:20
1:37	6:14	9:26	10:38	2:37	5:41	7:30	7:38	45	7:47	52	Podmelec	S. Lucija-Tolm.	8:07	1:46	5:01	6:58	11:40	11:30	11:20
1:47	6:24	9:36	10:49	2:48	5:52	7:40	7:48	52	7:57	59	Avče	Kanal	8:17	1:56	5:11	7:08	11:40	11:30	11:20
2:00	6:36	9:48	11:00	3:01	6:04	7:50	7:58	59	8:07	66	Plave	odh. Trst, Sv. Andrej	8:21	2:06	5:21	7:19	11:40	11:30	11:20
2:06	6:44	9:56	11:07	3:08	6:12	8:01	8:09	66	8:17	74			8:29	2:16	5:31	7:29	11:40	11:30	11:20
2:19	6:56	10:09	11:17	3:22	6:26	8:15	8:23	74	8:31	80			8:37	2:26	5:41	7:39	11:40	11:30	11:20
2:30	7:07	10:20	11:28	3:36	6:37	8:26	8:34	80	8:40	86			8:47	2:36	5:51	7:49	11:40	11:30	11:20
2:39	7:16	10:29	11:37	3:45	6:46	8:35	8:43	86					8:55	2:46	6:01	7:59	11:40	11:30	11:20
2:48	7:24	10:38	11:47	3:53	6:54	8:44							9:05	2:56	6:11	8:09	11:40	11:30	11:20
3:04	7:40	10:54	12:03	4:09	7:10	9:00	9:08	90	prih. Gorica dr. k.	odh.	6:10	9:05	11:28	3:02	5:26	9:52			
3:14	5:25	10:29	12:15	4:22	7:23	9:13	9:21	90	odh.	prih.	8:00	9:00	11:03	2:47	3:45	5:21	6:33	9:41	
3:24	5:36	10:40	12:26	4:33	7:34	9:24	9:32	106	Volčjadraga	Prvačina	7:49	8:45	10:52	2:36	3:35	5:06	6:22	9:31	
3:30	5:42	10:46	12:32	4:39	7:40	9:30	9:38	110	Rihemberg	Stanjel-Kobdilj	7:42	8:38	10:44	2:29	3:24	5:00	6:14	9:25	
3:42	5:55	10:58	12:44	4:51	7:52	9:42	9:50	117	Dutovlje-Skopo	Repentabor	7:31	8:27	10:31	2:18	3:14	4:47	6:03	9:15	
4:07	6:00	11:17	1:10	5:25	8:25	10:17	10:25	127	Opčina d. k.	Gvardijela	7:17	8:13	10:17	2:05	3:01	4:34	5:50	9:02	
4:16	6:28	11:26	1:19	5:37	8:37	10:26	10:34	134	Rocol		7:05	8:01	10:05	1:53	2:46	4:17	5:36	8:51	
4:25	6:37	11:35	1:28	5:47	8:46	10:35	10:43	140			6:56	7:52	9:57	1:45	2:38	4:07	5:28	8:43	
4:32	6:47	11:44	1:37	5:55	8:55	10:44	10:52	141			6:48	7:44	9:50	1:38	2:31	4:00	5:20	8:37	
4:45	7:00	11:57	1:50	6:09	9:09	10:57	11:05	155			6:24	7:20	9:25	1:14	2:06	3:37	4:57	8:14	
4:52	7:07	12:04	1:57	6:16	9:16	11:04	11:12	160			6:14	7:10	9:15	1:04	1:57	3:28	4:48	8:02	
5:00	7:15	12:12	2:05	6:24	9:24	11:12	11:20	166			6:00	6:56	9:00	12:50	1:40	3:45	4:35	7:54	

Opomba: Črte ob strani pomenjajo nočni čas. — Na postajah Trst drž. žel., Gorica drž. žel., Bled in Jesenice se nahajajo za porabo p. n. občinstvu umivalne naprave proti plačilu zneska 40 vin.

OGLAS!

NEW-YORK in LONDON

nista prizanašala niti evropski ceni ter je velika tovarna srebrnine prisiljena, oddati svojo zalogo zgolj proti majhnemu plačilu delavnih moči. Pooblaščen sem izvršiti ta nalog. Pošiljam torej vsakomur sledeče predmete le proti temu, da se mi povrne glid. 6'90 in sicer:

- 6 komadov najfinejših namiznih nožev s pristno angleško klinjo;
- 6 kom. amer. pat. srebrnih vilic in anega komada.
- 6 kom. amer. pat. srebrnih jedilnih žlic;
- 12 kom. amer. pat. srebrnih kavniških žlic;
- 1 kom. amer. pat. srebrna zajemalnica za juho;
- 1 kom. amer. pat. srebrna zajemalnica za mleko;
- 6 kom. ang. Viktorija čajšč za podklado;
- 2 kom. efektnih namiznih svečnikov;
- 1 kom. cedilnik za čaj;
- 1 kom. najfin. sipalnice za sladkor.

42 komadov skupaj samo glid. 6'90.

Vseh teh 42 predmetov je poprej stalo glid. 40 ter jih je moči sedaj dobiti po tej minimalni ceni glid. 6'90. Američansko pat. srebro je znano, je skom in skozi bela kovina, ki obdrži boje srebra 24 let, za kar se garantuje. V najboljši dokaz, da leta inserat ne temelji na nikakršni slepariji, zavzemam se s tem javno, vsakemu, kateremu ne bi bilo blago všeč, povrniti brez zadržka znesek in naj nikdar ne zamudi ugodne prilike, da si omisli to krasno garnituro, ki je posebno prikladna kot prekrasno ženitovanjska in priložnostna darila.

kakor tudi za vsako boljše gospodarstvo. Dobiva se edino le v 2182 9

A. HIRSCHBERG-a

ekspozitni hiši američanskega pat. srebrnega blaga na Dunaji II., Rembrandtstr. 19 S. L. Telefon 14597.

Pošilja se v provincijo proti povzetju, ali če se znesek naprej vpošlje. Čistilni prašek za njo 10 kr.

Pristno le z zraven natisnjeno varstveno znamko (zdrava kovina). Izvleček iz pohvalnih pism.

Bil sem s pošiljateljico krasne garniture jako zadovoljen. Ljubljana.

Oton Bartusch, c. in kr. stotnik v 27. pešpolku S pat. srebrno garnituro sem jako zadovoljen. Tomaž Rožanc, dekan v Mariboru.

Ker je vaša garnitura v gospodinjstvu jako koristna, prosim, da mi pošljete še jedno. St. Pavel pri Preboldu.

Kamil Böhm, okrožni in tovarniški sodravnik. S poslanim namiznim orodjem sem zelo zadovoljen. — Mihael Kovačević, ravnatelj pomočnik uradov drž. pri vladi v Sarajevu. — Sarajevo 22. okt. 1904

Prva in največja zaloga na Kranjskem FRAN SZANTNER

v Ljubljani, Šelenburgove ulice šte. 4

dobavlja kot znano **najboljše čevlje.**

Pri naročilih zadostuje pred. številka.

Zunanja naročila proti povzetju.

Ceniki brezplačno in poštne prosto.

Nepriležni izdelki se zamenjajo.

Pred. šte. 351. Usnje za voščenje z močnimi podplati K 9-50.
Pred. šte. 361 1^a. Box calf z angleškimi podplati K 12-50.

Pred. šte. 690. Irhovina s šivanimi podplati K 6-—
Pred. šte. 720. Isti iz lakovine K 6-30.

Pred. šte. 747. Cheorette s šivanimi podplati K 9-—
Pred. šte. 745. Glasgow Chevreau z močnimi podplati K 11-—.

Pred. šte. 553. Sabakid K. 10-50-
567 1^a. Box calf K 13-—
610. Lakovina K 12-—
(1323 19)

Prvo kranjsko podjetje za umetno steklarstvo in slikanje na steklu

Avgusta Agnola v Ljubljani

Dunajska cesta št. 13 poleg „Figovca“

se priporoča prečastiti **duhovščini** in cerkvenim **predstojništvom** kakor p. n. **občinstvu** za prevzete in solidno izvršitev vsakovrstnega

umetnega steklarstva in slikanja na steklo

za **steklarstvo v figuralni in navadni ornametiki**, stavbno ter **portalno steklarstvo** kakor vsakovrstna v to stroko spadajoča dela vse v najmodernejšem slogu in po najnižjih cenah.

Zaloga kakor velika izber steklenega in porcelanastega blaga vsake vrste, svetilk, zrcal, okvirov, podob, izdelovanje okvirov za podobe itd. 1731 52—11

Narisi in proračuni na zahtevo zastoj.

Spričevala mnogih dovršenih del so na razpolago p. n. odjemalcem v ogled.

Marija Sattner,

Ljubljana, Dunajska cesta št. 19, II. stop., II. nadstr. (Medijatova hiša),

se priporoča pred. duhovščini za

izdelovanje

cerkvenih

para-

mentov.

Izdeluje cele ornate **kazule** v vseh liturgičnih barvah, pluvijale, obhajilne burze, stole in vse za službo božjo potrebne stvari, priproste in najfinije, kakor se glasi naročilo, v svilnatem in zlatem veze nju. — Izdeluje tudi **bandera** in **balдахine** ter izvršuje vsakovrstno **cerkveno perilo** iz pristnega platna. Vporablja samo dobre blage, cene po možnosti nizke, zagotavlja trpežno, vestno delo in hitro postrežbo. Prenovljenje starih paramentov tudi zadovoljno prevzame.

239 26—45

Razpošiljanje blaga na vse kraje sveta! — Veliki cenik zastoj in poštne prosto!

Najcenejša, največja eksportna trdka! — Veliki cenik zastoj in poštne prosto!

H. Suttner, urar, Ljubljana Mestni trg nasproti rotovža.

Na novo založena trgovina, blago najnovejše vrste! (Preje v Kranju.) Cene brez konkurence. Mali dobiček, velik promet!

Priporoča veliko, izborno zalogo finih **švicarskih ur**, brilantov, zlatnine in srebrnine v veliki izberi po najnižjih cenah.

Št. 786. Posebno fina precizijska anker-ura, trije prav močni srebrni pokrovi, jako fino najatančnejše kolesje na 15 kamnov, gld. 19-50.
Št. 800 14-kr. zlata anker-rem pripravna za monogram s tremi močnimi, zlatimi pokrovi, jako fino kolesje na 15 kamnov gld. 58-—.

Št. 748. Srebrna cil. rem. z dvojnati pokrovom, trpežnim kolesjem na 6 kamnov, gld. 6-75.
Št. 795 14 kar. zlata anker-rem. z dvojnati pokrovom, fino kolesje na 15 kamnov, gld. 32-50.

Št. 679. Nikelnasta anker-rem-Roskopf s stano vitnim belim pokrovom, najtrpežnejše kolesje gld. 2-50.
Št. 528 Srebrna anker-Roskopf z enim pokrovom brez pantov, gld. 3-90.
Št. 517. Srebrna anker-rem-Roskopf z močnim dvojnati srebrnim pokrovom, trpežnim v kamnih tekočim kolesjem, gld. 5-35

Št. 722. Srebrna cil-rem. z močnim pokrovom, trpežnim kolesjem na 6 kamnov gld. 5-85.
Št. 516. Srebrna anker-rem. z močnim pokrovom in trpežnim, v kamnih tekočim kolesjem, gld. 5-95.

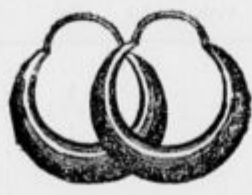

Št. 533. Srebrna anker-rem na 15 kamnov prav močni srebrni pokrovi, prav fino natančno kolesje, gld. 9-50.
Št. 796 14 kar. zlata anker-rem z močnimi zlatimi pokrovi, jako fino kolesje na 15 kamnov, gld. 30-—.

Velika izbira najfinejših precizijskih, švicarskih ur kakor znamke Schaffhausen, Omega, Intakt, Urauita, Bilodes itd. — Prstani, uhani z brilantnimi kamni, dolge lorgnon verižice, zapestnice, broške, igle itd., različno blago iz kina srebra v največji izbi. Izborna zaloga finih najnovejših satonskih, stenskih ur in budilk po najnižjih cenah.

Št. 808. Srebrna cil-rem. močnat srebrni pokrovi, trpežno kolesje, 6 kamnov, gld. 5-25.
Št. 817. Srebrna cil-rem, 3 močni srebrni pokrovi, 6 kamnov, gld. 6-50.

Štev. 1121. Zlato na srebra gld. 1-—, 14 kar. zlato gld. 2-80

Štev. 1087. Zlato na srebra s plavim kamnom gl. — 90, 14 kar. zlato, gld. 2-60

Št. 1154. Broška, zlato na srebra, jako fino izdelana, gld. 2-25, 14 karat zlata gld. 7-50

Št. 1043. 14 kar. zlato gl. 3-90, novo zlato gld. 1-90.

Št. 1040. 14 kar. zlato gld. 5-30, novo zlato gld. 2-35.

Št. 804. Srebrna cil-rem. močnat srebrni pokrovi, trpežno kolesje, 6 kamnov, gld. 4-75.
Št. 1200. 14 kar. zlata cil-rem, fino kolesje na 10 kamnov, gld. 12-50 in naprej.

V dokaz, da je moje blago res fino in dobro je to, da ga razpošiljam po celem svetu. Na stotine pohvalnih pism je vsakomur prosto na ogled. — Naznanjam Vam, da je danes prispelo blago, katerega smo naročili in je vse natanko, kakor smo si želeli in kakor je v ceniku. Prav vesel sem Vašega poštenega blaga, posebno pa zlatih ur in verižic. V kratkem dobite zopet večje naročilo od nas. Ivan Depeder, Ismailia, Egipt. — Prav vljudno se Vam zahvaljujem za poprej poslano blago s katerim sem prav hvaležno priporočal. Oswald W. esser, pivarna Zajciza, Srbija. — Naznanjam Vam, da sem blago prejel in sem z vsemi prav zadovoljen, zahvaljujem se Vam torej tem potom za tako dobro in pošteno blago, vse je v mojo največjo zadovoljnost posebno pa ure in prstani. V kratkem zopet več naročil. John Lorber, 1049 East Ohio Str., Allegheny Pa., Amerika. — Lepa hvala za Vašo veliko prijaznost in uljudnost, katero imate s strankami, ki pri Vas naročajo. Povsod bom priporočal Vašo firmo kot jako solidno. Andrej Uršič, Sikarji, Orehek, Cirkno. — Sa poslanom mi robom jesam samu zadovoljen. Hvala na točnom in brzom izvrševanju naručbe. K. Rožička, župnik, Bovč, Hrvatsko.

Podružnice:

Praga z menjalnici: Oraben 25, Mala stran, Moš. ulica 17, Žitkov, Hutova ulica 37, Brno, Veliki trg 10, Baden, Glavni trg 4, Čekka Lipa, Čekka Kamnica, Moravski Zumberk, Schillerjeva cesta 3, Mödling, Fran Josipa trg 9, Novi Jilica, Crna cesta 8, Plzen in Svltava.

Menjalnice na Dunaju:

I. Wollzeile 10, II. Taborstrasse 4, III. Ungargasse 69 (voge! Rennweg), IV. Wiedner Hauptstrasse 12, V. Schönbrunnerstrasse 88 a, VII. Mariahilferstrasse 76, VIII. Lerchenfelderstrasse 132, IX. Albrestrasse 32, X. Favoritenstrasse 59, XVIII. Währingerstrasse 82, XXI. Hauptstrasse 22.

Menjalnična delniška družba 07 150—107

„MERCUR“

Dunaj, I. Wollzeile 10.

Ako. kapital K 16.000.000. Reser. zaklad K 7.000.000

Najkulantnejši

nakup in prodaja vseh vrst rent, državnih papirjev, akcij, prioritet, zastavnih, sreč. deviz, valut in denarja.

Zamenjava in eskomptiranje izrebanih zastavnih in obligacij, sreč. in kuponov.

Zaloga narejene obleke

kakor:

hlače, telovniki, suknje, predpasniki itd.

Vsakovrstno perilo.

IVAN ŽARGI, KAMNIK

TRGOV NA Z MEŠANIM BLAGOM

Najceneje zanesljivo dobro in navadno blago za zimo in leto.

Velika izbira manufakturnega in kramarskega blaga.

Potrebščine za krojače in šivilje.

Zaloga špecerijskega blaga.

2346 10-2

Cementna zarezna stresna opoka

iz portland-cementa in peska

Edini izdelovatelj za Kranjsko

Janko Traun

izdelovatelj cementnin, Glince pri Ljubljani

Služba organista in cerkvenika

v št. Rupertu pri Sv. Jurju na juž. železnici se razpisuje do dne 15. novembra t. l. Rokodelci imajo prednost.

Več pove župni urad v St. Rupertu, pošta Sv. Jurij na južni železnici.

Razpisuje se

Katoliška Tiskarna

priporoča raznovrstne vizitnice

po niski ceni.

služba organista

Plača po dogovoru. Prosto stanovanje. Želi se zmožnost za posojilnično poslovanje ali kaka obrt.

Oglasiti se je do sv. Martina. — Nastop s 1. februarjem 1907.

Dekanijsko-župni urad Šmartno pri Litiji.

Franc Jožefova

gremica

priloge pri reprezentaciji gremice.

(V medic. odd. splošne bolnice na Dunaju.)

5-10 kron

Ferdinand Trumler

Arhitekt

Ljubljana — Pred škofovo 3

prezema vseh vrst stavbe kot nove zgradbe, preizdave, adaptacije, prenovitve, rekonstrukcije, dalje izdelavo načrtov in proračunov, merjenje in cenitve.

Specializirana cerkvena stavba.

Izvrševanje umetnih načrtov za vseh vrst poslopja in izvedba perspektivnih risb za ista.

Izredno kulantno ceno in točno izvršitev

NAZNANILO.

Slavnemu p. n. občinstvu v Ljubljani in okolici si usojam najvljudneje naznaniti, da sem prevzela vodstvo konfekcijske trgovine

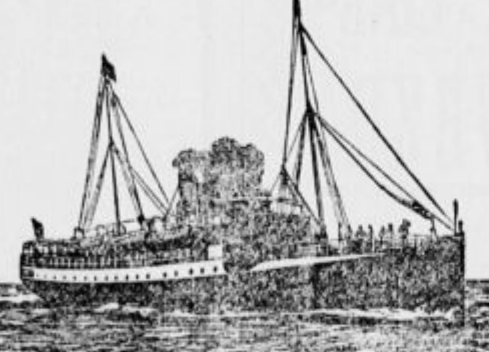
F.M. Netschek pri Veliki tovarni

Resljeva cesta št. 3 LJUBLJANA Sv. Petra cesta št. 37

in priporočam svojo veliko zalogo konfekcije za gospode, dame in otroke. Velepoštovanjem

2305 3-5

A. LUKIČ, poslovodkinja.

„Kunard Line“

Trst-New-York

je najpripravnejša, najcenejša in najboljša pot

iz Ljubljane v severno Ameriko,

ker tod ni dolgotrajne mučne vožnje po raznih železnicah, nobenega presedanja, ne prenočevanja in sploh nobenih postranskih stroškov med potjo. Parniki so prostorni, varni, zračni in snažni; vozijo vsake 14 dni. Hrana in postrežba najboljša. Pojasnila daje in karte prodaja glavni zastopnik **ANDREJ ODLASEK**, Ljubljana, Slomškove ulice 25, poleg cerkve Srca Jezusovega.

Za zimo!

KLOBUKE za dame in otroke vseh vrst

priporoča 2179 5-4

Alojzija Vivod-Mozetič, modistinja, Ljubljana, Stari trg 21.

Klobuki se vedno sprejemajo v popravilo.

Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Odlikovan z veliko zlato kolajno na splošni spomladni razstavi na Dunaju.

Izborno svojo zalogo

raznovrstnih vóz

— kritih in nekritih, lično in trpežno izdelanih —

priporoča prečast. duhovščini in slav. p. n. občinstvu 1300 23

J. Demšar, Marije Terezije cesta št. 6, Ljubljana.

Sprejem tudi izurjene kovaške pomočnike in krepke vajence poštenih starišev.

Naročila izvršujejo se točno in po nizki ceni.

Izvolite

ameriške čevlje . . . . .

elegantne složne in trpežne

le solidno delo . . . . .

2263 4-4

Amerika

avstr. **Ljubljana** nske čevljarne

Prešernove ulice št. 50.

Pri naročilih z dežele zadošča označba št.

Zdravilnica z mrzlo vodo

po Kneippovem načinu

v Krapini,

last slob. i kralj povelj. trga Krapine.

Otvorjeno od 1. svibnja do 1. listopada.

Srednje milo podnebje, mesto obdano od obronkov štajerskih alp, obdarjeno z divnimi krasotami, prikazuje gledavcu bujne prizore. — Pri mrzlici se dajejo bolnikom tople omorikove in ogljénokisne kopeli, masaža, zdravljenje z elektriko itd.

Stanovanja na razpolago, glede katerih se treba obrniti na kopališko opravo. Postrežba cena.

1332 20-19

VIKTOR KORSIKA

LJUBLJANA — RIMSKA CESTA 5.

Umetno in trgovsko vrtnarstvo.

Izdelovanje šopkov in vencev ter različnih (Arangement) za kinčanje grobov itd. po najnovejši obliki.

Priporočam se sl. P. J. občinstvu za Use svete, kakor sploh pri vsaki priliki, da bi me počastili z mnogimi naročili vencev, šopkov itd., katere izdelujem okusno in ceno.

Fran Zeman, Ljubljana,

Poljanska cesta 24 in v tovarni pri živinskem sejmu

Skladišče hvalno znanih **gepeljnov, slamo-reznic, klinj, mlatilnic, motorjev** za žage in mline, **tromb** in **cevij** za vodovode ter vseh **potrebščin za kmetijstvo.**

2323 7-2

Nizke cene! — Zajamčeno blago!

Kako se predrzneš prnesti mi kaj drugega, kot preizkušeno dobri

„Ottoman“ - papir za svalčice ali cevke.

L. Primožič
slovenski optik v Gorici
ulica Vetturini 3,

priporoča čast. duhovščini in slav. občinstvu v mestu in na deželi svojo veliko zalogo
optičnih izdelkov
in sicer vsake vrste očala, barometre, topolmere, zdravniške topolmere, daljnogleda, vage za vino, žganje itd.
Sprejema naročila in poprave ter pošilja na dom.
9027 9

ANTON PRESKER
744 52-19
krojač v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 14
Odlikovan z zlato kolajno v Parizu 1904.

Odlikovan z zlato kolajno in križcem v Londonu 1905.

se priporoča preč. duhovščini **duhovniške obleke** v izdelovanje vsakovrstne
iz trpežnega in solidnega blaga po nizkih cenah.
Opozarja na veliko **izgotovljene obleke.** svojo zalogo
posebno na havelke v največji izbiri po najnižjih cenah.
Dobavitelj uniform avstrijskega aršiva železniških uradnikov.

Perje za postelje in puh
priporoča po najnižjih cenah
900 24 **F. HITI**
Pred škofijo št. 20.
Zunanja naročila se točno izvršujejo

FR. ŠOUKAL
krojač,
Ljubljana, Pred škofijo 12,

odlikovan v Parizu 1906 odlikovan v Parizu 1906

se priporoča prečast. duhovščini in slav. občinstvu v izdelovanje vseh v to stroko spadajočih del natančno po meri, po nizkih cenah. 1893 8
Priznanja prve vrste na razpolago.

FR. ŠEVČIK, puškar
v Ljubljani, Židovske ulice št. 7.

Priporoča svojo veliko zalogo
.: najboljših pušk in samokresov :.
lastnega izdelka, kakor tudi belgijskih, salskih in čeških, strogo preizkušenih pušk, za katere jamčim za dober strel.
Posebno priporočam lahke trocevke in (Bock) puške s Krupp-cevmi za brezdimni smodnik.
Tudi velika zaloga vseh lovskih potrebnin po najnižjih cenah.

1563 20-16

Popravila in naročbe se točno in zanesljivo izvršujejo.
.: Ceniki na zahtevanje zastoj in poštne prosto. .:

Stavbeno, umetno in konstrukcijsko ključavničarstvo.
Hidralične vidre in sesalke

Josip Weibl
J. Spreitzer-ja nasl.
LJUBLJANA, Slomškove ulice 4.

priporoča se slavnemu občinstvu in prečastiti duhovščini v izdelovanje vseh v to stroko spadajočih predmetov: žično omrežje na stroj, obhajilne mize, ograje na mirodvoru obmejno omrežje, vežna vrata, balkoni, verande, stolpne križe, štedilnike, strelode, železna okna, železne stole itd.
Specijaliteta valjčni zastori in solne plahte po najnovejšem sistemu s samodvigalnimi operami brez vijakov.
1509 52-59

J. N. Potočnik
krojač v Kamniku

se uljudno priporoča za izdelovanje civilnih in uniformskih oblek, kakor tudi č. duhovščini za izdelovanje oblek in talarjev po najnovejšem kroju in zmernih cenah. 2359 4-2

Dva izurjena krojaška pomočnika se takoj sprejmeta.

Najcenejša pot za zdaj!!

„RED-STAR-LINE“
RDEČA ZVEZDA

v Ameriko
preko Antwerpna v New-York, Philadelphia.

Hitra in varna vožja na moderno opremljenih, novih brzoparnikih te solidne družbe s pošteno in čisto postrežbo.
Natančen, zanesljiv pouk in veljavne vozne liste dobite v Kolodvorskih ulicah št. 41 od južnega kolodvora na desno.
Za zastopstvo „Rdeče zvezde“:
Franc Dolenc.
V našo pisarno pridite za gotovo vsaj v torek dopoldno, da prestopite pravočasno na barko v soboto zjutraj. — Naši parniki Finland, Kronlad, Vaderland, Zealand vozijo do New Yorka osem dni. To je pribito. Uljudnost, snaga in zdrava hrana je na njih pri nas prvo in zadnje. Red Star.

862 52-49

POZOR AMERIKANCI
in sploh vsi, ki prihajajo v Ljubljano na največjo zalogo **moških** in ženskih **izgotovljenih oblek**
domačega izdelka, dalje **obuval, sraj, klobukov, kovčegov, solnčnikov, slamnikov robcev in šerp** itd. po izredno nizki ceni.
762 39-8
MATEJ OREHEK
trgovina v Kolodvorskih ulicah št. 26
v lastni hiši v Ljubljani
Tik znane Tišlerjeve gostilne.

Lepa stanovanja
v novih hišah na Selu
tik glavne ceste z 1, 2 ali 3 sobami, kuhinjo in drugimi pripadki se takoj odajo po zelo nizki ceni. 2065 3
Več se poizve v Ljubljani, Ambrožev trg 7, pritl.

Lepe, lične in trpežne
nagrobne rakve
iz cementa priporoča in 2335 6-6 ima v zalogi
Janko Mulej
Potoke, p. Javornik, Gor.
Cena male rakve K 10.
» velike » » 14.

Prodaja na debelo in drobno.

Firnež
le iz kranjskega lanenega olja
1619 100-29 prodaja
Adolf Hauptmann
v Ljubljani
prva kranjska tovarna oljnatih barv firnežev, lakov in steklastega klenja. Največja zaloga
karbolineja in gipsa.

OSREDNJA BANKA ČESKIH HRANILNIC, Podružnica: DUNAJ, I., Wipplingerstr. 22.
(Ustřední banka českých spořitelén)

Vloge na knjižice in račun 4 % in 4 1/2 %.
Kupovanje in prodaja vredn. papirjev.
Uprava in čuvalna zaloga brezplačno.

Posojila okrajem, mestom, občinam in drugim javnim korporacijam proti amortizaciji na 4 1/2 % in 1/2 %, upravne pristojbine. Financiranje javnih podjetij. Emisija lastnih 4 % bankovnih obligacij, katere uživajo pupilarno sigurnost in se smejo rabiti za vsakovrstne kavcije.

Del. kap. 7.000.000.—
Telegrami: „Sporobanka“.
Depoziranje kavcij in vadij raznih vrst.
Eskont menije samo denarnih zavodov.
Bankovne informacije in svete brezplačno.

Matice v Pragi. Podružnica v Brnu. 9-001 1541. Telefon št. 12017.

Ustanovljeno l. 1842.

Slikarja napisov
Stavb. in pohištvena pleskarja.
Velika zbirka dr. Schönfeldovih
barv v tubah za akadem. slikarje.
Električni obrat.

Tovarna in prodaja oljnatih barv, firneža in laka **Brata Eberl, Ljubljana**

Prodajalna in komptoir: Telefon 154. Delavnica:
Miklošičeva cesta št. 6 Igriške ulice št. 8

Ustanovljeno l. 1842.

Zaloga čopičev za pleskarje, slikarje in zidarje, štedilnega mazila za hrastove pode, karbolineja itd.

Priporočava se tudi sl. občinstvu za vsa v najino stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot priznane rešeno in fino po najnižjih cenah.

765 52-20

Solidno delo! Nizke cene!

Josip Stariha

692 F. S. Nelli-jev naslednik 52-30

Ljubljana, Vodnikov trg

se priporoča preč. duhovščini in slavnemu občinstvu v Ljubljani in na deželi za vsa

kleparska in vodovodna

dela kakor tudi za vsa v to stroko spadajoča popravila.

Umetnijski zavod
za slikanje na steklo
B. SKARDA v Brnu.
Izdeluje zlasti:
cerkevna okna
različne izvrtine,
ceniki in strokovni
svet brezplačno.
8 krat odlikovan s prvimi darili

FILIP FAJDIGA,

zaloga pohištva 962 52-25

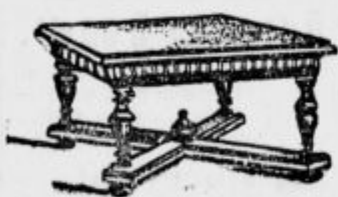
Ljubljana,

Sv. Petra cesta 19

priporoča svojo veliko
zalogo raznovrstnega

pohištva

po najnižjih cenah.

Pri nakupovanju
suknenega
in manufakturnega
blaga

se opozarja na trdiko

HUGO IHL

v Ljubljani

Špitalske ulice števil. 4.

811 52-26

Velika zaloga
suknenih ostankov.

Naš namen je dosežen!

Velika priložnostna prodaja se prične danes.

Otvorili smo to razstavo jedino le s tem namenom, da vas prepričamo glede blagá; to je v istini, kar smo zatrčili in tudi če natanko preiskujete osébnó, še ne boste mogli najti razločka mej

== „Tudor“-
== skimi demanti ==

pa pristnimi.

Naša pogodba je že kmalu pri kraju in smo sklenili, da ne vzamemo niti jedne svojih dragotin seboj; zategadelj. se vam pnuja tudi še jedina priložnost.

Blagovolite upoštevati, da po sklepu té priložnostne prodaje ter naše razstave bodejo

„Tudor“-ski demanti, narejeni znanstvenim potom

od agentov, kojim je gosposka to dovolila prodani po karatih.

Tu je priložnost, da si jedenkrat za celo življenje kupite prstanov, kravatnih igel, broš, manšetnih gumbov itd.

s „TUDOR“-skimi

demanti vdelanih

na tisoče prinas

prodanih po

8

kron

za izjemno ce-

no, in sicer z

obročjem vred.

le po

4

krone

1685 7 22

„Tudor“-ske demante prodaja:

Ant. Krisper v LJUBLJANI,

Mestni trg števil. 21.

Naročila z dežele se pošiljajo po poštnem povzetju.

Seb. Unterhuber, lastnik Fr. Benque

Ustanovljeno 1870. ● tovarna cementa v Weissenbachu, tovarna cementnih ● Ustanovljeno 1870.
izdelkov in umetnih kamnov, podjetje za betonske naprave in naprave vodnjakov.

Glavna tovarna v Beljaku, Šolska cesta 21 ● Filijalka v Ljubljani, Dunajska cesta 73

nasproti topničarski vojašnici

Telefon št. 237

priporoča se

Telefon št. 237.

v izvršitev vseh kamnoseških del in umetnega kamnja (v različnih imitacijah) kakor: posamezne dele za fasade, balkone; grobne spomenike itd.; stopnice po naročilu narejene z železno sestavo; cementne cevi (rore) z vloženo žično pletenino za napravo vodotokov, vodovodov itd.; plošče iz cementa (Metallique), preproste in z raznimi vzorci za tlak po cerkvah, hišah, hodnikih, kuhinjah, trotoarjih itd. — Prevzetje betonskih naprav in vodnjakov na podlagi posebnega patenta. — Portlandcement iz Weissenbacha. — Proračuni zastoj in poštne prosto.

748 30-29